

A

(a se) **ABATE**: v. III „a se opri în treacăt undeva sau la cineva”
 (s-)au **abătut**: *ind. pf.c. 3.sg. 38,1*
abateți(-vă): *imperativ 2.pl. 19,2*
să (să) abată: *conj. prez. 3.pl. 19,3*

ACASĂ: adv.
acasă: *rezum. cap.33; 39,16; 42,4*

ACOLEA: adv.
acolea: 26,8

ACOLO: adv.
acolo: 2,10, 12; 11,7, 9, 31; *rezum. cap.12; 12,7, 8, 10; rezum. cap.13; 13,4, 18; 14,10; 18,7, 16, 22, 28, 29, 30, 31, 32; 19,2, 17, 22; 20,1; 21,15, 31, 34; 22,2, 5, 19; 24,4, 6, 7, 8, 54; 25,10; 26,17, 20, 22, 25; 27,45; 28,2, 6; 31,54; 32,13; 33,20; 35,1, 3, 7, 16, 21; 38,2, 22; 39,20; 41,12; 43,18, 25; 45,11, 18; 46,1, 3, 4, 29; 49,24, 31*

ACOPERĂMÂNT: s.n.; var. **ACOPEREMÂNT** (aici) „un fel de șorț pentru acoperirea goliciunii”; „cingătoare” (în textul *Vulgatei-perizomata*; *perizoma*, *perizonium* „izmene”; ap. *Grigore Maior*, *ILV/Lexicon*, II, p.348).
acopereminte: *pl. ac. 3,7*

(a se) **ACOPERI**: v. IV
 (s-)au **acoperit**: *ind. pf.c. 3.sg./pl. 7,19; 24,65*
acoperisă: *ind. m.m.c.pf. 3.sg. 7,20; 38,15*
voi acoperi: *ind. viit.I. 1.sg. 9,14*
au acoperit: *ind. pf.c. 3.sg./pl. 9,23; 27,16*
(să) acoperie: *ind. imp. 3.sg. 29,2*

ACOPERIȘ: s.n.
acoperișul: *sg. ac. 8,13*

ACUM: adv.
acum: 2,23; 3,22; 4,11; 12,19; 13,14; 14,3; 19,37; 20,7; 21,7; 24,42; 26,22; 27,8, 36, 43; 29,32, 34, 35; 30,30; 31,13, 28, 35, 42; 32,5, 10; 35,20; 41,33, 35; 43,21; 44,28; 46,30, 34; 50,20
acuma: 22,12; 40,7
acumuș: 42,15

(a se) **ADĂPA**: v. I
adăpând: *gerunziu 2,6, 10; 29,11*
(să) adăpa: *ind. imp. 3.sg./pl. 13,10; 29,2*
au adăpat: *ind. pf.c. 3.sg. 24,46*
(s-)or adăpa: *ind. viit.I. 3.pl. 29,3*
să adăpăm: *conj. prez. 1.pl. 29,8*

ADĂPĂSTOS: adj. „plin de apă”; „mlăștinos”; cuvântul nu este înregistrat în această formă în DA; este înregistrată forma **adăpătos**, -oasă, prima atestare fiind la Elena Sevastos, *Nunta la români*, București, 1889.
adăpăstoase: *n. pl. ac. 41,2*

(a se) **ADĂUGA**: v. I; var. (a se) **ADAUGE**: v. III „a mai pune ceva lângă cele ce sunt”; „a continua să”; „a (se) alătura (prin moarte) celor care au fost”
au adaos: *ind. pf.c. 3.sg. 15,3; 24,19, 25; 27,36*
(s-)au adaos: *ind. pf.c. 3.sg. 25, 8, 17; 35,29*
adaogă: *ind. prez. 3.sg. 30,24*
veți adaoge: *ind. viit.I. 2.pl. 32,20*
adaos-am: *ind. pf.c. 1.sg. 44,22*
(să) va adaoge: *ind. viit.I. 3.sg. 49,19*
adăogând: *gerunziu 45,23; rezum. cap.50*

ADÂNC, -Ă: adj. (despre vârstă, bătrânețe) „înaintată”/ s.n. „afund”, „abis”

adâncului s.n. *sg. gen. 1,2; 7,11; 49,25*
adâncului s.n. *sg. gen. 8,2*
adâncă: *adj. f. sg. ac. 25,8*
adânci: *adj. f. pl. ac. 48,10*

ADEVĂR: s.n.
adevăru: *sg.nom./ac. 24,27; 32,10; 40,22*
adevăr: *sg. ac. 24,49; 47,29*

ADEVĂRAT: adv.
adevărat: *adv. în loc. adv. cu adevărat* „într-adevăr”, „realmente” 16,13; 20,12
adevărat: *adv. 18,13; 28,16; 38,23; 44,32*

(a) **ADORMI**: v. IV
au adormit: *ind. pf.c. 3.sg. 2,21; 41,5; 49,32*

(a se/-și) **ADUCE**: v. III
aduce: *ind. prez. 3.sg. 1,29; rezum. cap.8; rezum. cap.15; rezum. cap.24*

voi aduce: *ind. viit.I. 1.sg. 6,17; 27,45; 42,37; 43,9; 46,4*
aducându(-ȘI): *gerunziu în loc. v. aducându-și aminte 8,1; 42,9*
aducându(-Ș): *gerunziu în loc. v. aducându-ș aminte 30,22; 41,9*
(să) vor aduce: *ind. viit.I. 3.pl. rezum. cap.9*
(-M) voi aduce: *ind. viit.I. 1.sg., în loc. v. -M voi aduce aminte 9,15, 16*

aducând: *gerunziu 14,18; 31,46*
oi aduce: *ind. viit.I. 1.sg. 18,4; 28,22*
să aducă: *conj. prez. 3.sg. 18,19; 27,12; 42,16*
vei aduce: *ind. viit.I. 2.sg. 22,2*
aduceți: *imperativ 2.pl. 31,46; 43,7; 45,13*
aduceți: *imperativ 2.pl. 42,34; 44,21; 47,16*
(iș) va aduce: *ind. viit. 3.sg., în loc. v. iș va aduce aminte 40,13*
să aduceți: *conj. prez. 2.pl. 42,20*
veți aduce: *ind. viit.I. 2.pl. 43,3*
să (să) aducă: *conj. prez. impers. 45,22*
aducându-: *gerunziu 47,17*
să(-ș) aducă: *conj. prez. 3.sg., în loc. v. să-ș aducă aminte 50,15*
au adus: *ind. pf.c. 3.sg./pl. 2,19, 22; 4,3, 4; 8,1, 20; 18,7; 22,13; 24,7; 27,14, 31, 33; 41,14; 43,24; 46,32*
(ș-)au adus: *ind. pf.c. 3.sg., în loc. v. ș-au adus aminte 19,29; 40,20*

ai adus: *ind. pf.c. 2.sg. 20,9; 39,17*
ar fi fost adus: *pasiv cond. pf. 3.sg. 26,10*
am adus: *ind. pf.c. 1.sg./pl. 33,11; 43,22*
aș adus: *ind. pf.c. 2.pl. 39,14*
adu(-ți): *imperativ 2.sg., în loc. v. adu-ți aminte 40,14*
(-ți) adă: *imperativ 2.sg., în loc. v. -ți adă aminte 20,16*
adă: *imperativ 2.sg. 27,4, 7, 9, 13, 25; 48,9*

ADUCERE: s.f. „acțiunea de a aduce”; (Înv.) „jertfă”; „ofrandă”
aduceri: *pl. ac., în sintagma aduceri înainte* „jertfe” 31,54
aducerea: *sg. ac. 45,19*

(a se) **ADUNA**: v. I
să (să) adune: *conj. prez. 3.pl. 1,9*
(s-)or aduna: *ind. viit.I. 3.pl. 29, 8*
adunându(-să): *gerunziu 37,35*
să adune: *conj. prez. 3.sg. 41,35*
(s-)au adunat: *ind. pf.c. 3.sg./pl. 41,47, 48*
au adunat: *ind. pf.c. 3.sg./pl. 47,14; 49,32*
adunați(-vă): *imperativ 2.pl. 49,1, 2*
(mă) adun: *ind. prez. 1.sg. 49,29*

ADUNARE: s.f.
adunările: *pl. ac., în sintagma adunările apelor* „mulțimea apelor” 1,10
adunarea: *sg. ac. 49,6;*

ADUNAT, -Ă: adj.
adunaț: *m. pl. nom. 34,30*

ADUS, -Ă: adj.
aduse: *f. pl. nom./ac.* 27,25; 43,2

AFARĂ: adv.
afară: 4,8; 9,22; 15,5; 19,5, 11; 24,31; 27,3, 30; 39,12, 15, 18; 45,1; 47,10
afară: *adv. în loc. adv. din afară* „din exterior” 7,16
afară: *adv. în loc. prep. afară din/de* „exterior față de ceva” 14,24; 19,17; 24,11, 50; *rezum. cap.* 47; 47,18, 22, 26; 48,22; 50,8

(a) AFLA: v. I „a găsi”; „a (se) considera”; „a dobândi”, „a câștiga”, „a se bucura de ceva, de regulă, de dar, har”

(să) afla: *ind. imp. 3.sg.* 2,20
va afla: *ind. viit.I. 3.sg.* 4,14
ar afla: *cond. prez. 3.sg.* 4,15
(s-)au aflat: *ind. pf.c. 3.sg. rezum. cap.* 6; 25,24; 44,16
au aflat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 6,8; 11,2; 19,19; 26,12; 26,19; 30,14; 31,33; 36,24; 37,15, 17, 29; 39,4; 44,12, 16
neafliând: *gerunziu neg.* 8,9
am aflat: *ind. pf.c. 1.sg./pl.* 18,3; 26,32; 38,22; 43,21; 47,29; 50,4
(să) vor afla: *ind. viit.I. 3.pl.* 18,32
afla: *inf. prez. fără a* 19,11; 41,38, 39
află: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.* 24
să aflu: *conj. prez. 1.sg.* 30,27; 32,5; 33,8, 15; 34,11
vei afla: *ind. pf.c. 2.sg.* 31,32
aflînd: *gerunziu* 31,34
ai aflat: *ind. pf.c. 2.sg.* 31,37; 38,23
veș afla: *ind. viit.I. 2.pl.* 32,19
(să) află: *ind. prez. 3.sg.* 37,30
neafliînd: *gerunziu neg.* 38,20

(a) AGĂȚA: v. I; var. (Înv.) **(a) ACĂȚA**
am acățat: *ind. pf.c. 1.sg.* 24,47

AGER, -Ă: adj. „deștept”
ager: *m. sg. ac.* 41,33

(a) AJUNGE: v. III; var. (Reg.) **(a) AGIUNGE**
să ajungă: *conj. prez. 3.sg.* 11,4
ajunge: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.* 31
ajungându-: *gerunziu* 31,25
au agiuns: *ind. pf.c. 3.pl.* 47,9
ajungând: *gerunziu* 49,13

AJUTOR: s.n.; var. (Înv. și reg.) **AGIUTORIU**
ajutoriu: *sg. ac. rezum. cap.* 2
agiutoriu: *sg. nom./ac.* 2,18, 20; 14,20
agiutoriul: *sg. nom.* 49,25

ALĂUTĂ: s.f.
alăută: *sg. ac.* 4,21
alăute: *pl. ac.* 31,27

ALB, -Ă: adj./s.
albă: *adj. f. sg. ac.* 30,35
(mai) albi: *adj. m. pl. nom.* 49,12
(ceale) albe: *s.f. pl. nom./ac.* 30,40; 31,8
albi: *s.m. pl. ac. „miei albi”* 31,8

ALBEAȚĂ: s.f.
albeață: *f. sg. nom.* 30,37

(a) ALEGE: v. III
aleseasă: *ind. m.m.c.pf. 3.pl.* 6,2
au ales: *ind. pf.c. 3.sg.* 13,11
alegându(-și): *gerunziu rezum. cap.* 13
vei alege: *ind. viit.I. 2.sg.* 13,9

(a) ALERGA: v. I
au alergat: *ind. pf.c. 3.sg.* 18,2, 7; 24,28; 29,13

alergând: *gerunziu* 33,4
aleargă: *imperativ 2.sg.* 44,4

ALES, ALEASĂ: adj./adv.
ales: *adj. în loc. adv. mai ales* „îndeosebi” 31,3
(mai) ales: *adj. n. sg. nom.* 40,17
aleasă: *adj. f. sg. ac. rezum. cap.* 22
alease: *adj. n. pl. ac.* 23,6;
aleși: *adj. m. pl. nom.* 23,16
ales: *adv. „îndeosebi”* 47,13

(a se) ALINA: v. I
(să) va alina: *ind. viit.I. 3.sg.* 27,44

AMALECHITEAN: s.m. (la pl.) „nume purtat de urmașii lui Amalec”
amalechitenilor: *pl. gen.* 14,7

(a se) AMESTECA: v. I; var. **(a se) MESTECA** „a face un amestec”; „a încurca (despre limbi)”; „a se împreuna”, „a avea relații sexuale”
(să) amestecă: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.* 11
să amestecăm: *conj. prez. 1.pl.* 11,7
(s-)au amestecat: *ind. pf.c. 3.sg.* 11,9; *rezum. cap.* 19
să (ne) mestecăm: *conj. prez. 1.pl.* 19, 5
mestecă: *imperativ 2.sg.* 18,6
mesteca: *inf. prez. fără a* 26,10

AMIAZĂ: adv./s.; var. (Reg.) **AMIAZĂZI**
ameazăzi: *adv. în loc. adv. după amezăzi* „după amiază” 3,8
amiazăzi: *s. f. sg. ac.* 12,9; 24,62; 28,14

AMIGDALĂ: s.f.; vezi **MIGDALĂ**

AMINTE: adv.
aminte: *adv. în loc. v. a-și aduce aminte; vezi (a se/-și) ADUCE*

AMMONITEAN: s.m. (la pl.) „numele generic al urmașilor lui Ben-Ammi”
ammonitenii: *pl. nom. rezum. cap.* 19
ammonitenilor: *pl. gen.* 19,38

AMOREU: s.m. (la pl.) „popor din Canaan, menționat între dușmanii lui Israel”; (la sg.) „persoană care făcea parte din acest popor”
amoreu: *sg. ac.* 14,7
amoreilor: *pl. gen.* 15,16
amorreii: *pl. nom.* 15,21
amorreului: *sg. gen.* 48,22

(a) AMORȚI: v. IV; var. (Înv.) **(a) AMURȚI**
au amurțit: *ind. pf.c. 3.sg.* 32, 32

AMORȚIT, -Ă: adj.; var. (Înv.) **AMURȚIT**
amurțiti: *m. pl. nom.* 42,28

AN: s.m.
ani: *pl. nom./ac.* 1,14; 5,3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 32; 6,3; 7,6; 9,28, 29; 11,10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 32; 12,4; 14,4; 15,9, 13; 16,3,16; 17,1, 17, 24, 25; 21,5; 23,1; 25,7, 20, 26; 26,34; *rezum. cap.* 29; 29,18, 20, 27, 30; 31,38, 41; 35,28; 37,2; 41,1, 26, 27, 29, 30, 34, 36, 46, 47, 53, 54; 45,6, 11; *rezum. cap.* 47; 47,9, 28; 50,22
anii: *pl. nom./ac. rezum. cap.* 5; 25,17; *rezum. cap.* 41; 50,25
anul: *sg. ac.* 7,11; 8,13; 14,4, 5; 17,21
an: *sg. ac.* 11,10; 26,12; 47,17, 18

APĂ: s.f.
apă: *sg. ac.* 18,4; 21,14, 19; 24,11, 13, 17, 19, 20, 32, 43, 45; 26,19, 32; 37,24; 43,24
apa: *sg. nom./ac. rezum. cap.* 7; 7,20; 21,15; 26,20; 30,38; 41,17; 49,4
ape: *pl. ac.* 1,2, 6; 7,18; *rezum. cap.* 9; 36,24

apelor: *pl. gen.* 1,6, 10; 30,41

apele: *pl. nom./ac.* 1,7, 9, 20, 21, 22; 6,17; 7,6, 7, 10, 17, 19, 24; *rezum. cap.8;* 8,1, 3, 5, 7, 8, 9, 11, 13; 9,11, 15

apei: *sg. gen.* 16,7; 21,25; 24,13, 30, 42, 43

(a) APĂRA: *v. I*

apăra: *ind. imp. 3.sg.* 15,11

APĂTOS, -OASĂ: *adj.*

apătoasă: *f. pl. – cu desinența -ă – ac.* 41,18

APESTIRE: *s.f.* „întârziere”; „amânare”

apestirea: *sg. nom.* 43,10

(a) APLECA: *v. I* „a alăpta”, „a da să sugă”

apleacă: *ind. prez. 3.sg.* 21,7

(a se) APRINDE: *v. III* „a-și ieși din fire”; (Fig.) „a declanșa”, „a dezlănțui”

(te-)ai aprins: *ind. pf.c. 2.sg.* 31, 36

aprinde: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.* 37

APROAPE: *adv.* „la distanță mică în spațiu”; „cât pe ce”

aproape: *adv.* 18,2; 19,9; 24,30; 33,18; 35,17; 45,10

aproape: *adv. în loc. adv. aproape de* „cu puțin timp înainte de...”
rezum. cap.47; rezum. cap. 49

(a se) APROPIA: *v. I*

apropiindu(-să): *gerunziu* 12,11; 18,23; 33,6; 35,18; 38,27; 43,19; 44,18; 45,4

apropie(-te): *imperativ 2.sg.* 27,21, 26

apropiatu(-s)-au: *ind. prez. 3.sg.* 27,22, 27

(s-)au apropiat: *ind. pf.c. 3.sg.* 33,3

(să) apropiia: *ind. imp. 3.sg.* 37,18

apropiați(-vă): *imperativ 2.pl.* 45,4

(să) apropie: *ind. prez. 3.sg.* 47,29

apropie: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.* 48

apropiindu-: *gerunziu* 48,10

au apropiat: *ind. pf.c. 3.sg.* 48,13

(a)APUCA: *v. I* „a prinde”; „a obține”, „a lua”; „a scoate”, „a salva”

au apucat: *ind. pf.c. 3.pl.* 19,16; 27,36

a apuca: *inf. prez.* 37,22

apucând: *gerunziu* 39,12

APUCAT, -Ă: *adj.* „sfășiat”

apucată: *adj. f. sg. ac.* 31,39

(a) APUNE: *v. III*

apuinđ: *gerunziu* 15,12

au apus: *ind. pf.c. 3.sg.* 15,17

APUS: *s.n.*

apus: *sg. ac.* 12,8; 13,14; 28,14

apusul: *sg. ac.* 28,11

ARAMĂ: *s.f.*

aramă: *sg. ac.* 4,22

(a se) ARĂTA: *v. I* „a (se) face văzut”, „a (se) înfățișa vederii altora”; „a se ivi pe neașteptate, sau în mod miraculos”; „a indica”; „a dovedi”, „a face să pară”

să (să) arăte: *conj. prez. 3.sg. 1, 9*

(s-)au arătat: *ind. pf.c. 3.sg.* 5,24; 8,5; 12,7; 15,17; 17,1; 18,1, 2; 24,45; 26,2, 24; 35,7, 9; 38,27; 48,3, 11

(să) va arăta: *ind. viit.l. 3.sg.* 9,14; 37,20

voi arăta: *ind. viit.l. 1.sg.* 12,1; 22,2

(să) arătase: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 12,7

arătasă: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 22,9

arătase: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 27,23

am arătat: *ind. pf.c. 1.sg.* 31,39; 35,1

au arătat: *ind. pf.c. 3.sg.* 39,16; 41,25, 39

arătându-: *gerunziu rezum. cap.* 49

(să) arată: *ind. prez. 3.sg.* 44,28

ARĂTARE: *s.f.* „aparitie”

arătarea: *sg. ac. rezum. cap.* 35

ARĂTAT: *adv.* „evident”, „în mod cert”

arătat: 30,27

ARC: *s.n.* „armă primitivă de aruncat săgeți”; „curcubeu”

arcul: *sg. nom./ac.* 9,13, 14, 16; 21,16; 27,3; 48,22; 49,24

(a se) ARDE: *v. III* „a da foc”, „a băga în foc”; „a se aprinde de mânie”; „a aplica (unei persoane) pedeapsa capitală prin ardere”

să ardem: *conj. prez. 1.pl.* 11,3

arzind: *gerunziu* 34,13

să (să) arză: *conj. prez. 3.sg.* 38,24

ARDERE: *s.f.* „incendiere”; „jertfă”, „sacrificiu”

arderea: *sg. ac. rezum. cap.* 19

arderii: *sg. gen., în sintagma arderii de tot* 22,7

arderii: *sg. gen.* 22,8

ARETE: *s.m.* (Înv.; Trans.; Banat; Oltenia) „berbec de reproducere, mârliitor”

areții: *pl. nom.* 31,10

areț: *pl. nom.* 31,12

ARGINT: *s.n./s.m.*

argint: *sg. ac.* 13,2; 23,15, 16; 24,35, 53; 43,22; 44,2

arginț: *pl. ac.* 20,16; 37,28; 45,22

argintul: *sg. ac.* 44,8

ARIE: *s.f.*

aria: *sg. ac.* 50,10

ARMĂ: *s.f.*

armele: *pl. ac.* 27,3

AROMAT: *s.n.* (Rar) „mirodenie”

aromate: *pl. ac.* 37,25

(a) ARUNCA: *v. I* „a azvârli”, „a lepăda”; (despre trimiterea unui proiectil dintr-o armă) „a slobozi”, „a trage”

arunca: *inf. prez. fără a* 21,16

(să) aruncă: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.* 37

să aruncăm: *conj. prez. 1.sg.* 37,20

aruncaț: *imperativ 2.pl.* 37,22

au aruncat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 37,24; 39,7

a arunca: *inf. prez.* 41,10

ARVUNĂ: *s.f.*

arvună: *sg. ac.* 38,17, 18

(a) ASCULTA: *v. I* „a ține seama de un îndemn, sfat etc.”; „a se supune (unei porunci)”, „a îndeplini (un ordin, o poruncă)”; „a lua aminte”

ai ascultat: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,17; 22,18

ascultaț: *imperativ 2.pl.* 4,23; 37,6; 49,2

ascultând: *gerunziu* 16,2; 28,7

am ascultat: *ind. pf.c. 1.sg./pl.* 17,20; 42,21

ascultă: *imperativ 2.sg.* 21,12; 23,6, 11, 13, 15; 27,8, 13, 43

au ascultat: *ind. pf.c. 3.sg.* 21,17; 25,21; 26,5; 30,6, 17, 22; 35,3

ascultați: *imperativ 2.pl.* 23,8; 49,2

aș ascultat: *ind. pf.c. 2.pl.* 42,22

să ascuți: *conj. prez. 2.sg.* 43,20

ASCULTARE: *s.f.* „supunere”

ascultarea: *sg. nom. rezum. cap.* 22

ascultare: *sg. ac. rezum. cap.* 22

(a se) **ASCUNDE**: v. III
 (s-)au ascuns: *ind. pf.c. 3.pl. 3,8*
 (m-)am ascuns: *ind. pf.c. 1.sg. 3,10*
 (mă) voui ascunde: *ind. pf.c. 1.sg. 4,14*
 ascunde: *inf. prez. fără a 18,17*
 ai ascuns: *ind. pf.c. 2.sg. 24,27*
 au ascuns: *ind. pf.c. 3.sg. 31,34*
 să ascundă: *conj. prez. 3.sg. rezum. cap.44*
 om ascunde: *ind. viit.I. 1.pl. 47,18*

ASCUNS: s.n.
 ascuns: *sg. ac., în loc. adv. într-ascuns „pe furiș” 18,12*

ASCUNS: adv.
 ascuns: 47,18

(a se) **ASEMĂNA**: v. I; var. (Reg.) (a se) **ASĂMĂNA** „a se face sau a fi asemenea cu...”
 asămănatu(-)au: *ind. pf.c. 3.sg. 30,8*
 (s-)au asămănat: *ind. pf.c. 3.sg. 41,49*

ASEMĂNARE: s.f.; var. (Înv.) **ASĂMĂNARE**; (Reg.) **ASĂMĂNARE** „faptul de a semăna cu cineva sau cu ceva”; „chip”; „copie”; „imitație”
 asămănarea: *sg. ac. 1,26; 5,1, 3*
 asămănarea: *sg. ac. 27,23*

ASEMENE: adj./adv./prep „la fel cu...”, „asemănător”
 aseamenea: *prep. 2,18; 34,15*
 aseamenea: *adj. inv. 2,20; 41,21, 39; 44,15*
 aseamenea: *adv. 33,7; 45,14*

ASIN, -Ă: s.m./s.f. „măgar”; „măgăriță”
 asini: *pl. nom./ac. 12,16; 24,35; 30,43; 32,5, 15; 45,23; 47,17;*
 asinul: *sg. ac. 22,3, 5;*
 asinii: *pl. ac. 34,28; 36,24; 42,26; 43,18; 44,3, 13;*
 asinilor: *pl. dat. 43,24;*
 asin: *sg. nom. 49,14;*
 asine: *pl. ac. 12,16; 45,23;*
 asina: *sg. ac. 49,11;*

ASIRIAN: s.m. (La pl.) „populație semitică care a trăit în Asiria”; (la sg.) persoană care făcea parte din această populație”
 asirianilor: *pl. gen. 2,14*

ASPRU, -Ă: adj./adv.
 aspru: *adv. 21,12*
 aspru: *adj. n. sg. ac. 31,24*
 aspră: *adj. f. sg. ac. rezum. cap.49*

(a) **ASTĂMPĂRA**: v. I; var. (a) **STĂMPĂRA** „a potoli”
 au stămpărat: *ind. pf.c. 3.sg. 24,67*
 să stămpere: *conj. prez. 3.sg. 41,57*

(a) **ASTUPA**: v. I
 au astupat: *ind. pf.c. 3.pl. 26,15*
 au fost astupați: *ind. m.m.c.pf.perifr. 3.pl. 26,18*

(a) **ASUPRI**: v. IV
 (să) asuprește: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.19*

(a se) **AȘEZĂ**: v. I
 au așezat: *ind. pf.c. 3.sg. 3,24*
 așezând: *gerunziu 24,11*
 veș așeza: *ind. viit.I. 2.pl. 34,11*
 (ne) așeza: *inf. prez. fără a 34,15*
 să așezem: *conj. prez. 1.pl. 34,23*
 (s-)au așezat: 37, 27

AȘEZĂMÂNT: s.n. „legământ”, „jurământ”
 așezământul: *sg. ac. 9,11; 17,4, 7, 14, 19, 21*

așezământul: *sg. ac., în sintagma așezământul de pace 17,2*
așezământul: *sg. nom./ac. 17,9, 10, 13*
așezământ: *sg. nom., în sintagma așezământ de pace 17,7; 31,44;*
așezământ: *sg. ac., în sintagma așezământ de pace 21,32;*

AȘIJDAREA: adv.
 așijderea: 17,27; 19,15; 32,19; 34,26; 43,4; 44,14

(a) **AȘTEPTA**: v. I
 așteptând: *gerunziu 8,10*
 au așteptat: *ind. pf.c. 3.sg. 8,12*
 așteptați: *imperativ 2.pl. 22,5*
 oi aștepta: *ind. viit.I. 1.sg. 49,18*

AȘTEPTARE: s.f. „speranță”, „nădejde”
 așteptarea: *sg. nom. 49,10*

(a) **AȘTERNE**: v. III „a pune samarul pe măgar”; „a însămăra”
 au așternut: *ind. pf.c. 3.sg. 22,3*

AȘTERNUT: s.n.
 așternuturile: *pl. ac. 31,34*
 așternutul: *sg. ac. 49,4*

(a se) **ATINGE**: v. III
 să (ne) atingem: *conj. prez. 1.pl. 3,3*
 atingându(-Să): *gerunziu 6,6*
 (s-)au fost atins: *ind. m.m.c.pf.perifr. 3.sg. 20,4*
 să (te) atingi: *conj. prez. 2.sg. 20,6*
 (să) va atinge: *ind. viit.I. 3.pl. 26, 11*
 am atins: *ind. pf.c. 1.pl. 26,29*
 (să) atingea: *ind. imp. 3.sg. 28,12*
 atingându-: *gerunziu rezum. cap.32*
 au atins: *ind. pf.c. 3.sg. 32,32*

ATOTPUTERNIC, -Ă: adj./s.m.
 Atotputernicul: *adj. m. sg. nom. 17,1; 28,3; 35,11; 43,14; 48,3*
 Atotputernicul: *s. sg. nom. 49,25*

AȚĂ: s.f.
 ață: *sg. ac. 14,23*

AUR: s.n.
 aurul: *sg. nom./ac. 2,11, 12; 44,8*
 aur: *sg. ac. 13,2; 24,22, 35, 53; 41,42*

(a se) **AUZI**: v. IV
 auzind: *gerunziu 3,8; 14,14; 18,10; 21,7; 23,10, 16; 24,30, 52;*
 27,5; 27,34; 29,13; 34,7; 39,15, 19, 42,1; 45,26; 50,17
 am auzit: *ind. pf.c. 1.sg. 3,10; 21,26; 37,17; 41,13, 15*
 auziți: *imperativ 2.pl. 4,23*
 să auză: *conj. prez. 3.sg. 11,7*
 au auzit: *ind. pf.c. 3.sg./pl. 16,11; 29,33; 31,1; 45,2; 46,2*
 va auzi: *ind. viit.I. 3.sg. 21,6; 24,43*
 auzit-am: *ind. pf.c. 1.sg. 27,6; 42,2*
 auz: *ind. prez. 1.sg. 27,18*
 auzând: *gerunziu 34,5; 37,21*
 auzindu-: *gerunziu 39,18*
 (s-)au auzit: *ind. pf.c. impers. 45,16*

(a) **AVEA**: v. II
 avea: *ind. imp. 3.sg./pl. 11,30; 12,20; 13,1, 6; 14,10; 24,29, 36;*
 27,15; 28,9; 29,16; 32,13; 35,4; 37,24; 46,1; 49,23
 având: *gerunziu 12,8; 16,1; 18,10; 24,15*
 au avut: *ind. pf.c. 3.sg. 12,16; 13,5; 26,14; 30,43; 36,25, 28;*
 50,9
 vei avea: *ind. viit.I. 2.sg. 15,4; 35,17*
 va avea: *ind. viit.I. 3.sg. 18,10, 14*
 ai avut: *ind. pf.c. 2.sg. 30,30*
 avem: *ind. prez. 1.pl. 31,14; 43,7; 44,20; 47,18*
 avea: *inf. prez. fără a 36,6; 45,7; 46,32; 47,24*

ar avea: *cond. prez. 3.pl.* 36,31
aveam: *ind. imp. 1.sg.* 40,16
să aveți: *conj. prez. 2.pl.* 42,34
aveți: *ind. prez. 2.pl.* 47,16
aveți: *ind. prez. 2.pl.* 43,6; 44,19; 46,33
să aibă: *conj. prez. 3.pl.* 1,30; 30,38
ai: *ind. prez. 2.sg.* 19,12
am: *ind. prez. 1.sg.* 19,8; 30,3; 34; 32,5; 33,9
să am: *conj. prez. 1.sg.* 30,3; 30
are: *ind. prez. 3.sg.* 20,3; 23,9; 39,8; 44,20

AVERE: s.f.

averile: *pl. nom./ac.* 12,5; 14,16; 24,2; 10; 31,1; 14; 37; 34,23; 36,6; 45,20
averi: *pl. ac. rezum. cap.* 13; 13,6; 15,14; rezum. cap. 25
averea: *sg. ac.* 14,11; 12
avearea: *sg. ac.* 31,9; 39,5

AZIMĂ: s.f.

azimă: *sg. ac.* 19,3

B

BATĂR: adv. „măcar”; var. BATĂR (Reg. Trans. Mold.;

batâr: *adv.* 17,18

(a) BATE v. III „a învinge în luptă”; „a pedepsi”

oi bate: *ind. viit.l. 1.sg.* 8,21
vor bate: *ind. viit.l. 3.pl.* 34,30
au bătut: *ind. pf.c. 3.sg.* 36,35; 38,10

(a) BATJOCORI: v. IV

să bajocorească: *conj. prez. 3.sg.* 39,14; 17

(a) BĂGA: v. I

vei băga: *ind. viit.l. 2.sg.* 6,19
au băgat: *ind. pf.c. 3.sg.* 8,9; 29,23; 43,17; 18

BĂLȚAT, -Ă: adj./s. (Despre animale) „care are părul sau penele de culori diferite”

bălțate: *adj. f. pl. ac.* 30,32
bălțaț: *adj. m. pl. nom./ac.* 31,8; 12
bălțați: *adj. m. pl. nom.* 31,10
bălțate: *s.f. pl. ac.* 30,39
(ceale) bălțate: *s.f. pl. nom.* 31,8

(a-și) BĂNUI: v. IV (Reg.) „a regreta”; „a (se) căi”; „a-și reproșa”

(ș)au bănuit: *ind. pf.c. 3.sg.* 6,6
(îm) bănuiesc: *ind. prez. 1.sg.* 6,7

BĂSĂU: s.n. (Reg.; mgm) „răzbunare”, „ură”, „mânie”

băsăul: *sg. nom.* 49,6; 7;

BĂTAIE: s.f. (Aici) „pedeapsă”, „urgie”

bătaie: *sg. ac.* 12,17

BĂTĂTOR, -TOARE: s.m./f.

bătătoriu: *sg. nom., în sintagma bățătoriu cu ciocan* „fierar” 4,22

BĂRBAT: s.m.

bărbat: *sg. nom./ac./dat.* 1,27; 2,23; 4,23; 5,2; 6,9; 7,2; 3; 9; 16; 9,20; 19,8; 31; 20,3; 24,16; 25,27; 29,19; 32,24; 38,14; 39,2; 14
bărbatului: *sg. gen./dat.* 3,6; 16; 9,5; 16,2; 3; 20,7; rezum. cap. 30; 30,1; 9; 18; 39,16
bărbați: *pl. nom./ac.* 6,4; 32,6; 44,4; 47,6
bărbaților: *pl. gen./dat.* 12,20; 14,24; 19,8; 24,32

bărbați: *pl. nom./ac.* 17,23; 27; 18,16; 19,4; 5; 10; 20,8; 26,7; 34,22; 24; 25; 43,15; 16; 17
bărbaț: *pl. nom./ac.* 18,2; 33,1; 46,32; 47,2
bărbatul: *sg. nom./ac.* 29,32; 34; 30,5; 15; 20; 38,25; 49,6

BĂRBĂTESC, -EASCĂ: adj.

bărbătescă: *f. sg. nom./ac., în loc. s. (Pop.) parte/parte bărbătescă* „ființă de sex bărbătesc” 6,19; 17,10; 12; 14; 23; 34,15;
bărbătescă: *f. sg. ac., în loc. s. (eufem.) parte bărbătescă* „organ genital masculin”, „bărbăție” 9,23

BĂTRÂN, -Ă: adj./s.

bătrâni: *adj. m. pl. nom.* 18,11
bătrân: *adj. m. sg. nom./ac.* 19,31; 24,1; 35,29; 44,20
bătrân: *s. m. sg. ac.* 19,4
bătrânul: *s.m. sg. nom./ac.* 43,27; 46,5
bătrânului: *s.m. sg. dat.* 48,2
bătrânii: *s.m. pl. nom./ac. rezum. cap.* 50; 50,7

BĂTRÂNEȚE: s.f.

bătrânețe: *pl. ac.* 15,15
bătrânețele: *pl. ac.* 21,2
bătrînețe: *pl. ac.* 21,7; 35,29
bătrânețele: *pl. ac.* 24,36
bătrâneță: *pl. - cu des. -ă - ac.* 25,8; 48,10
bătrâneță: *sg. ac.* 37,3
bătrânețele: *pl. ac.* 44,20

BĂUTURĂ: s.f.

băutură: *sg. ac.* 26,30

(a) BEA: v. II

să bea: *conj. prez. 3.sg.pl.* 21,19; 29,7
să beau: *conj. prez. 1.sg.* 24,14; 43
bea: *imperativ 2.sg.* 24,14; 18; 44; 46
(de/la) beut: *supin* 19,35; 24,14; 17; 18; 46; 30,38
or bea: *ind. viit.l. 3.pl.* 24,19
a bea: *inf. prez.* 24,45
bea: *ind. prez. 3.sg.* 44,5
au beut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 24,22; 25,34; 43,34
beut-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 24,46
(de) băut: *supin* 19,34
bând: *gerunziu* 9,21; 24,19; 54
bându-: *gerunziu* 27,25

BEAT, -Ă: adj

beat: *m. sg. ac. rezum. cap.* 9

BERBEC: s.m. ; var. BERBECE

berbec: *sg. ac.* 15,9; 22,13
berbecii: *pl. nom./ac.* 30,35; 39; 41; 31,38
berbecilor: *pl. gen.* 30,40; 41
berbeci: *pl. nom.* 32,14

BINE: adv./s.

bine: *adv.* 1,10; 12; 18; 21; 25; 2,18; 12,13; rezum. cap. 33; rezum. cap. 39; 40,14
(mai) bine: *adv.* 29,19; 37,27
(foarte) bine: *adv.* 39,3
bine: *adv. în structura verbală dislocată bine e cuvântat* 24,27
binelui: *s.n. sg. gen., în sintagma lemnul cunoștinții binelui și al răului* 2,9; 17
binele: *s.n. sg. ac.* 3,5; 22; 31,18
bine: *s.n. sg. ac.* 4,7; 12,16; 32,9; 12; 34,22; 44,4; 50,20

(a) BINECUVÂNTA: v. I

binecuvântat [să fie]: *pasiv conj. prez. 3.sg.* 9; 26
bine e cuvântat: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 24; 27

(a se) BIRUI: v. IV

(s)au biruit: *ind. pf.c. 3.pl.* rezum. cap. 14
vei birui: *ind. viit.l. 2.sg.* 32,28

biruiesc: *ind. prez. 3.pl.* 34,23; 47,1
au biruit: *ind. pf.c. 3.sg.* 41,54; 47,27
biruiești: *ind. prez. 2.sg.* 45,10, 11
biruia: *ind. imp. 3.sg.* 46,6
biruiaște: *ind. prez. 3.sg.* 47,23

BIRUINȚĂ: s.f.
biruința: *sg. ac.* 3,16; *rezum. cap.14;* 41,35

BIRUIT, -Ă: adj.
biruit: *m. sg. nom.* 41,21

BIRUITOR, -TOARE: adj.
biruitori: *m. pl. ac. rezum. cap.14*

BLAGĂ: s.f. (Înv.; Trans.) „bogăție”, „bunăstare”; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este în „Revista critică literară”, director Ar. Densușianu. Iași, III, 1895
blagă: *sg. ac. rezum. cap.36*
blaga: *sg. nom.* 45,20

BLAGOSLOVENIE: s.f.
blagoslovenie: *sg. nom./ac. rezum. cap.14; rezum. cap.27; 27,12, 29, 36, 38; rezum. cap.28; 28,6; rezum. cap.32*
blagosloveniia: *sg. ac. rezum. cap.26; 33,11*
blagoslovenia: *sg. nom./ac. 26,29; 27,35, 36, 40, 41; rezum. cap.49*
blagosloveniile: *pl. nom./ac. 28,4; 49,25, 26, 28*
blagoslovenii: *pl. ac. 49,25*

(a se) BLAGOSLOVI: v. IV
au blagoslovit: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,22, 28; 2,3; 5,2; 9,1; 14,19; 24,35; 25,11; 26,12; 27,27; 28,1, 6; 30,27, 30; 31,55; 32,29; 35,9; 39,5; 48,3, 15, 20; 49,28
blagoslovește: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.2; rezum. cap.9*
(să) blagoslovesc: *ind. prez. 3.pl. rezum. cap.9*
voi blagoslovi: *ind. viit.I. 1.sg.* 12,2; 17,16, 20; 22,17; 26,3
vei fi blagoslovit: *pasiv ind. viit.I. 2.sg.* 12,2
blagoslovi-oi: *ind. viit.I. 1.sg.* 12,3
vor blagoslovi: *viit.I. 3.pl.* 12,3
(să) vor blagoslovi: *ind. viit.I. 3.pl.* 12,3; 22,18; 26,4; 28,14
blagoslovitu-i: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 14,19, 20
să (să) blagoslovească: *conj. prez. 3.pl.* 18,18
blagoslovită: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 24,1
blagoslovi(-)voi: *ind. viit.I. 1.sg.* 26,24
să blagoslovească: *conj. prez. 3.sg.* 27,4, 10, 19, 25, 31; 28,3
să blagoslovesc: *conj. prez. 1.sg.* 27,7; 48,9
blagoslovindu-: *gerunziu 27,23, 27; 47,7*
va blagoslovi: *ind. viit.I. 3.sg.* 27,29; 49,25
am blagoslovit: *ind. pf.c. 1.sg.* 27,33
va fi blagoslovit: *pasiv ind. viit.I. 3.sg.* 27,33
blagosloveaște: *imperativ 2.sg.* 27,34, 38
au fost blagoslovit: *ind. m.m.c.pf. perifr. 3.sg.* 27,41
vei blagoslovi: *ind. viit.I. 2.sg.* 32,26;
blagoslovind: *gerunziu 47,10*
blagosloveaște: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.48; rezum. cap.49*
blagoslovească: *conj. prez. fără să 3.sg.* 48,16
(să) va blagoslovi: *ind. viit.I. 3.sg.* 48,20;

BLAGOSLOVIT, -Ă: s.m./f.
blagoslovitul: *s.m. sg. voc. în sintagma blagoslovitul Domnului* 24,31

BLÂND, -Ă: adj./adv.
blând: *adj. m. sg. nom./ac.* 43,14; 45,4
blând: *adv. rezum. cap.50*
blând: *adv.* 43,27; 50,21

BLÂNDEȚE: s.f.; var. (Înv.) **BLÂNDEAȚE**
blândețe: *sg. ac.* 34,3;

BLESTEM: s.n.
blăstămul: *sg. ac.* 24,41
blăstăm: *sg. nom./ac.* 27,12, 13; *rezum. cap.49*

(a se) BLESTEMA: v. I; var. **(a se) BLĂSTĂMA**
oi blestema: *ind. viit.I. 1.sg.* 12,3
vor blestema: *ind. viit.I. 3.pl.* 12,3
va blestema: *ind. viit.I. 3.pl.* 27,29
fie blestemat: *pasiv conj. prez. fără să 3.sg.* 27,29
(să) blăstămă: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.9*
blăstămat ești: *pasiv ind. prez. 2.sg.* 3,14
blăstămat va fi: *pasiv ind. viit.I. 3.sg.* 3,17
blăstămat vei fi: *pasiv ind. viit.I. 2.sg.* 4,11
au blăstămat: *ind. pf.c. 3.sg.* 5,29
voi blăstăma: *ind. viit.I. 1.sg.* 8,21
blăstămat să fie: *pasiv conj. prez. 3.sg.* 9,25
blăstămatu-i: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 49,7

BOGAT, -Ă: adj.
(foarte) bogat: *m. sg. nom.* 13,2
(foarte) bogat: *m. pl. nom.* 36,7

BOGĂTATE: s.f. (Trans.) „bogăție”
bogătățiile: *pl. ac.* 45,23

BOGĂȚIE: s.f.
bogăția: *sg. ac.* 31,16

(a se) BOLNĂVI: v. IV (Pop.) „a (se) îmbolnăvi”
bolnăvind: *gerunziu rezum. cap.48*
(s-)ar fi bolnăvit: *cond. pf. 3.sg.* 48,1

BOU: s.m.
boi: *pl. ac.* 12,16; 20,14; 21,27; 24,35; 32,5; 33,13; 47,17
boii: *pl. ac.* 32,7

BRAT: s.n.
brațale: *pl. ac.* 24,18
brațalor: *pl. gen.* 49,24

BUCATĂ: s.f. „hrană”, „mâncare”; „cereale”
bucate: *pl. nom./ac.* 27,14; 41,57; *rezum. cap.42; 42,1, 10, 25, 33; 43,20; 45,21; 47,12, 16, 22*
bucatele: *pl. nom./ac.* 27,25, 31; 40,17; 43,2

BUCĂTURĂ: s.f. (Pop.) „îmbucătură”; aici prima atestare a cuvântului; cf. DA, unde prima atestare este la Georgie Șincai din Șinca, *Hronica românilor și a mai multor neamuri... [III], [Tom] I-III, Iași 1853-1854.*
bucătură: *sg. ac.* 18, 5

(a se) BUCURA: v. I
(s-)au bucurat: *ind. pf.c. 3.pl.* 45,16

BUCURIE: s.f.
bucurie: *sg. ac.* 31,27

BUCUROS, -OASĂ: adj.
bucuros: *m. sg. nom.* 27,9; 28,8; 30,34; 34,12

BUN, -Ă: adj.
bună: *f. sg. nom./ac.* 1,4; 8,21; 30,20; 49,15
(foarte) bune: *f./n. pl. nom./ac.* 1,31; 45,22
bun: *m./n. sg. nom./ac.* 2,9; 3,6; 18,7; 49,15
(foarte) bun: *n. sg. nom.* 2,12
bune: *f. pl. ac.* 15,15; 25,8
(foarte) buni: *m. pl. ac.* 27,9
(cele mai) bune: *f. pl. ac.* 27,15
(cele mai) bune: *n. pl. ac.* 43,11
(cel mai) bun: *n. sg. ac.* 47,6, 11

BUNĂTATE: s.f.
bunățile: *pl. ac.* 45,18

C

CAL: s.m.
calulut *sg. gen.* 49,17
cai: *pl. ac.* 47,17

CALD, -Ă: adj.
calde: *f. pl. ac.* 36,24

CALE s.f.
calea: *sg. ac.* 3,24; 6,12; 13,3; 16,7; 18,19; 19,2; 24,40, 42, 56, 62; 28,20; 32,1, 20; 33,16; 38,21; 48,7
cale: *sg. ac. rezum. cap.* 19; 24,21, 27, 48; 30,36; 35,19; 42,25; *rezum. cap.* 44; 44,29; 45,21, 23; 49,17

CANANEU: s.m.; var. **HANANEU** „locuitor al Canaanului”
cananeilor: *pl. gen.* 24,3, 37
hananeailor: *pl. gen.* 10,18
hananeul: *sg. nom.* 12,6; 13,7
hananeii: *pl. nom.* 15,21
hananeilor: *pl. dat.* 34,30
hananeu: *sg. nom.* 38,2

CANANIANCĂ: s.f. var. **HANANIANCĂ** „femeie care aparține populației Canaanului”
hananiancă: *sg. ac. rezum. cap.* 38
hananiencii: *sg. gen.* 46,10

CANDELĂ: s.f.; var. **CANDILĂ**
candilă: *sg. nom.* 15,17

CAP: s.n.
capete: *pl. ac.* 2,10
capul: *sg. ac.* 3,15; 28,11, 18; 40,16, 19; 47,31; 48,14, 17, 18; 49,26

CAPRĂ: s.f.
capră: *sg. ac.* 15,9
capre: *pl. nom./ac.* 30,32, 33, 39; 32,14
caprele: *pl. nom./ac.* 30,35; 31,38

CAR: s.n.
cară: *pl. ac.* 45,19, 21
carăle: *pl. ac.* 45,27; 46,5
care: *pl. ac.* 50,9

CARNE: s.f.
carne: *sg. ac.* 2,21; 9,4
carnea: *sg. ac.* 17,11
cărnurile: *pl. ac.* 40,19

CARTE: s.f.
cartea: *sg. nom. în titlu: Cartea Facerii*

CASĂ: s.f.
casa: *sg. nom./ac.* 7,1; rezum. cap. 12; 12,1, 15, 17; 17,23; rezum. cap. 20; 20,13; 24,7, 23, 27, 28, 38, 40; 28,2, 17, 21; 29,13; 30,30; 31,30, 41; 34,19, 26, 30; 35,2; 38,11; 39,2, 4, 5, 8; 41,40, 51; 43,26; 44,8; rezum. cap. 45; 45,2, 11; 46,31; 47,12; 50,8, 22
casii: *sg. gen./dat.* 15,2; 17,23, 27; 18,19; 20,18; 24,2; 31,14, 37; 39,14; 43,19, 20; 46,27; 50,7
casă: *sg. ac.* 17,12, 27; 19,2, 3, 4; rezum. cap. 21; 24,31; 33,17; 39,5, 11; 43,16, 17, 24
casa: *sg. nom./ac., în sintagmele casa Domnului / casa lui Dumnezeu* 28,17, 22; 35,7
casei: *sg. gen.* 36,6; 43,16; 44,1, 4
casăle: *pl. ac.* 42,19
casa: *sg. ac., în sintagma casa de oaspeți* 42,27
caselor: *pl. dat.* 42,33

casa: *sg. gen. (prep. a + tată)* 45,8
căsi: *pl. ac.* 34,28

CASNIC: s.m. „slujitor”
casnicii: *pl. ac.* 14,14
casnicul: *sg. nom.* 15,3
caznicilor: *pl. gen. rezum. cap.* 35; 47,24

(a) **CĂDEA:** v. II
au căzut: *ind. pf.c. 3.sg., în loc. v. au căzut fața (lui/ta)* „s-a/te-ai posomorât” 4,5, 6
au căzut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 14,10; 15,12; 42,36; 46,29; 50,1
căzut-au: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 17,3, 17; 44,14
căzind: *gerunziu* 24,52; 45,14

CĂLĂREȚ: s.m.
călărețul: *sg. nom.* 49,17
călăreți: *pl. (cu des. - φ [f] rostit dur)* ac. 50,9

CĂLĂTOR: s.m.
călători: *pl. ac.* 37,25

CĂLĂTORIE: s.f.
călătorii: *sg. gen.* 29,13
călătorii: *sg. dat. (adn)* 35,3

(a) **CĂLCA:** v. I „a încălca”
calcă: *ind. prez. 3.pl. rezum. cap.* 3

CĂLCĂI: s.n.
călcăiul: *sg. ac.* 3,15

CĂLDURĂ: s.f.
căldura: *sg. nom.* 8,22
căldură: *sg. ac.* 31,40

CĂMARĂ: s.f.
cămări: *pl. ac.* 6,16
cămară: *sg. ac.* 43,30

CĂMETIN, -Ă: adj. „harnic”, „destoinic” (cf. lat. *industrius* „harnic”, „sârguincios”); cuvântul nu este înregistrat în DA.
cămeateni: *m. pl. ac.* 47,6

CĂMILĂ: s.f.
cămile: *pl. nom./ac.* 12,16; 24,10, 30, 35; 30,43; 31,17; 32,15
cămilele: *pl. nom./ac.* 24,11, 22, 32, 46, 61, 63; 32,7; 37,25
cămilelor: *pl. gen./dat.* 24,14, 19, 20, 31, 44, 46
cămilă: *sg. ac.* 24,64
cămilei: *sg. gen.* 31,34

CĂPETENIE: s.f.
căpeteniile: *pl. nom.* 12,15
căpetenia: *sg. nom./ac.* 23,6; 34,2; 40,20; 41,9
căpetenii: *pl. nom.* 25,16
căpeteniii: *sg. gen. rezum. cap.* 34
căpetenie: *sg. nom./ac.* 42,6; 45,8

CĂPITAN: s.m. (Înv.) „persoană care comanda o oștire sau o parte a ei”; „comandant”
căpitanul: *sg. nom.* 21,22, 33; 39,1

CĂRARE: s.f.
cărare: *sg. ac.* 49,17

CĂRĂMIDĂ: s.f.
cărămiz: *pl. ac.* 11,3
cărămizile: *pl. nom.* 11,3

CĂRBUNE: s.m.
cărbuni: *pl. ac.* 18,6

CĂRUNTEȚE: s.f.

căr untețe: pl. ac. 42,38; 44,29

căr untețeale: pl. ac. 44,31

CĂRUȚĂ: s.f.

căruța: sg. ac. 41,43; 46,29

(a) CĂUTA: v. I „a încerca să găsești pe cineva sau ceva”; „a încerca să faci ceva”; „a privi spre...”

au căutat: ind. pf.c. 3.sg. 4,4

caute: conj. prez. fără să 3.sg. 41,33

cauți: ind. prez. 2.sg. 44,9

caută: ind. prez. 3.sg. rezum. cap.47

(a) CĂZNI: v. IV „a chinui”, „a tortura”

vom căzni: ind. viit.I. 1.pl. 19,9

CÂMP: s.n.

câmp: sg. ac. 29,2

câmpului: sg. gen. 2,5

câmp: sg. ac. 4,8; 9,20; 11,2; 24,63, 65; 25,27, 29; 27,5; 30,14, 16; 31,4; 34,7; 37,7, 15

câmpuri: pl. ac. 34,28; 39,5

câmpul: sg. ac. 49,29, 30; 50,13

CÂMPIE: s.f.

câmpiile: pl. ac. 14,6

(a) CÂNȚA: v. I

cânta: ind. imp. 3.pl. 4,21

CÂNTARE: s.f.

cântări: pl. ac. 31,27

(a) CĂRTI: v. IV; var. **(a) CĂRTI**

au cărtit: ind. pf.c. 3.pl. 49,23

(a) CĂȘTIGA: v. I; var. **(a) CĂȘTIGA**

căștigase: ind. m.m.c.pf. 3.sg. 12,5

CEAȚĂ: s.f.

ceață: sg. nom. 15,17

CENUȘĂ: s.f.; var. **CENUȘE**

cenușe: sg. nom. 18,27

CER: s.n.; var. **CERIU**

ceriul: sg. ac. 1,1; 2,4; 7,19; 9,14; 14,19

ceriu: sg. nom./ac. 1,8, 9; 6,17; 8,2; 11,4; 15,5; 19,24; 21,17; 22,11, 15; 28,12

ceriului: sg. gen. 1,14, 15, 17, 20, 26, 28, 30; 2,4, 19, 20; 6,7; 7,3, 11, 23; 8,2; 9,2; 14,22; 22,17; 24,3, 7; 26,4; 27,28, 39; 28,17

ceriurile: pl. nom. 2,1

CERB: s.m.

cerb: sg. nom. 49,21

CERBICE: s.f.

cerbicea: sg. ac. 49,26

(a se) CERCA: v. I. (Pop) „a cerceta”, „a examina”; „a întreba”; „a supune la încercări grele”; (Despre sânge) „a cere răzbunare”

oi cerca: ind. viit.I. 1.sg. 9,5

a cerca: inf. prez. rezum. cap.24

să cercăm: conj. prez. 1.pl. 24,57

să cerc: conj. prez. 1.sg. 27,21

cercându-: gerunziu rezum. cap.31; 44,12

cercând: gerunziu 31,34

cerca: ind. imp. 3.sg. 31,35

ai cercat: ind. pf.c. 2.sg. 31,37

cerci: ind. prez. 2.sg. 32,29

ar cerca: cond. prez. 3.sg. 37,15

cerc: ind. prez. 1.sg. 37,16

(să) cearcă: ind. prez. 3.sg. rezum. cap.22; 42,22

cearcă: imperativ 2.sg. 31,32; 43,9

CERCEL: s.m.

cercei: pl. ac. 24,22, 47

cerceii: pl. ac. 24,30; 35,4

(a) CERCETA: v. I

au cercetat: ind. pf.c. 3.sg. 21,1

cercetează: ind. prez. 3.sg. rezum. cap.48

va cerceta: ind. viit.I. 3.sg. 50,23, 24

(a se) CERE: v. III

ceri: ind. prez. 2.sg. 30,34

ceret: ind. prez. 2.pl. 34,12

(să) cerea: ind. imp. 3.sg. 34,19

cerând: gerunziu 41,55

CEREMONIE: s.f.; var. (Înv.) **TEREMONIE**

țărămoniile: pl. ac. 26,5

CERESC, -EASCĂ: adj.

cerești: f. pl. ac. 49,25

(a se) CERTA: v. I

(să) certa: ind. imp. 3.pl. 25,22

certându(-să): gerunziu rezum. cap.26

au certat: ind. pf.c. 3.sg. 31,42; 37,10

CERTARE: s.f.

certare: sg. nom. 13,7

certare: sg. nom. 26,20

CERUT, -Ă: adj.

cerut: n. sg. ac. rezum. cap.24

CETATE: s.f.

cetate: sg. nom./ac. 4,17; 10,12; 11,4; 18,24; 19,14, 17, 21; 33,18; 34,20, 25; 44,4

cetății: sg. gen. 10,11; 18,26; 19,1, 4, 15, 22; 23,10, 18; 24,13;

26,33; 28,19; 36,32, 35, 39

cetatea: sg. nom./ac. 11,5, 8; 18,28; 19,12, 20; 23,2; 24,10;

33,18; rezum. cap.34; 34,27; 35,4, 27

cetățile: pl. ac. 19,25, 29; 35,5

cetăților: pl. gen. 19,25, 29

cetăț: pl.-cu des. ϕ - ac. 41,35

(a se) CHEMA: v. I: „a striga”; „a (se) numi”

(să) va chema: ind. viit.I. 3.sg. 2,23; 17,5; 21,12; 28,22; 32,28

au chemat: ind. pf.c. 3.sg. 3,9, 20; 4,17, 25, 26; 5,2, 3, 29; 12,8,

18; 13,4; 16,13, 15; 19,5, 37, 38; 20,8, 9; 21,3, 17, 33; 22,14,

15; 25,25; 26,18, 20, 21, 22, 33; 27,1; 28,1, 19; 29,32, 33, 34,

35; 30,6, 8, 11, 13, 18, 20, 24; 31,4, 47, 54; 32,2, 30; 33,17,

20; 35,7, 10, 18; 38,3, 4, 5, 29, 30; 39,14; 41,45, 51, 52; 49,1

a chema: inf. prez. 4,26;

(s-)au chemat: ind. pf.c. 3.sg. 11,9; 19,22; 25,25, 30; 27,36;

31,48; 35,8; 50,11

vei chema: ind. viit. I. 2.sg. 16,11; 17,15, 19

(te) vei chema: ind. viit.I. 2.sg. 17,5; 35,10

să chemăm: conj. prez. 1.pl. 24,57

chemând-: gerunziu 26,9; 41,8; 46,2

au fost chemat: ind. m.m.c.pf.perifr. 3.sg. 26,18

chemând: gerunziu 26,25; 27,42; 29,22; 35,2, 15; rezum. cap.44; 44,4

(să) chema: ind. imp. 3.sg. 28,19; 29,16; 36,39

(te) chemi: ind. prez. 2.sg. 32,29

să (să) cheme: conj. prez. 3.sg. rezum. cap.45; 48,16

va chema: ind. viit.I. 3.sg. 46,33;

chemat-au: ind. pf.c. 3.sg. 47,29

(să) vor chema: ind. viit.I. 3.pl. 48,6

cheamă: ind. prez. 3.sg. rezum. cap.12

(s-)au cheamat: ind. pf.c. 3.sg. 21,31

CHEMAT, -Ă: adj.
chemată: f. sg. nom. 24,58
chemaț: m. pl. nom. rezum. cap.43

CHERAST: s.m. „șarpe veninos”. Cuvântul nu este înregistrat în DA (cf. lat. *cerastēs*, ae „viperă cu corn”).
cherast: sg. nom. 49,17

CHIAR: adv. „limpede”
chiar: 26,9; 48,10

CHIDMONEU: s.m. „populație din Răsărit, probabil un trib, care figurează între popoarele date seminției lui Avraam”
chidmoneii: pl. nom. 15,19

CHINEU: s.m. „trib de medianiți locuind în Canaanul patriarhal”
chineii: pl. nom. 15,19

CHINEZEU: s.m. „familie edomită importantă descendentă din Elifaz, fiul mai mare al lui Esau”
chinezeii: pl. nom. 15,19

CHIP: s.n. „față”, „figură”, „imagine”; „înfățișare”; „mod”, „fel”
chipul: sg. ac. 1,26, 27; 5,3; 9,6
chip: sg. ac., în loc. adv. **într-alt chip** „altfel” 20,12; 42,12, 16
chip: sg. ac., în loc. adv. **într-acesta chip** „astfel” 41,28

CHITOS: s.m. (Înv.) „balenă”
chituși: pl. ac. 1,21

(a) CHIVERNIS: v. IV (Pop. și fam.) „a administra”, „a conduce”
chivernisea: ind. imp. 3.sg. rezum. cap. 39

CINSTE: s.f.
cinstea: sg. ac. 12, 13
cinste: sg. ac. 24,53

CINSTIT, -Ă: adj.
cinstit: m. sg. nom. 31,1; 34, 19

CIOCAN: s.n.
ciocan: sg. ac., în sintagma **bătătoriu cu ciocan** „fierar” 4,22

CIURDĂ: s.f.
ciurde: pl. ac. 13,5; 26,14; 50,8
ciurdă: sg. ac. 18,7
ciurda: sg. ac. 24,10
ciurdele: pl. nom./ac. 34,28; 45,10
ciurzile: pl. ac. 46,32

CLEI: s.n. (Cf. Grigore Maior, IIV/Lexicon, unde lat. *bitumen* are drept echivalent românesc „clei”; „smoală”; *bituminosus* „cleios”)
cleiu: sg. ac. 6,14

CLEIOS, -OASĂ: adj.
cleoasă: sg. sg. nom. 11,3

CLEIT, -Ă: adj. (aici) „de smoală”
cleite: n. pl. ac. 14,10

(a) COACE: v. III
au copt: ind. pf.c. 3.sg. 19,3
au fost copt: ind. m.m.c.pf. perifr. 3.sg. 27,17

COAJĂ: s.f.; var. **COAJE**
coașe: sg. ac. 30,37

COAPSĂ: s.f. „parte a piciorului cuprinsă între șold și genunchi”
coapsăle: pl. ac. 24,2; 35,11
coapsa: sg. ac. 24,9; 32,32; 49,10
coapse: sg. gen. rezum. cap.32; 32,25, 32

coapsele: pl. ac. 46,26
copșa: sg. ac. 47,29

(a) COASE: v. III
au cusut: ind. pf.c. 3pl. 3,7

COASTĂ: s.f. „fiecare os lung, îngust, arcuit, articulat în spat e de coloana vertebrală, iar în față de stern”; „partea laterală a unui obiect”; „grinzile din osatura de rezistență la corabie”

coasta: sg. ac. rezum. cap.2; 2,22

coastele: pl. ac. 2,21

coaste: pl. ac. 6,16

(a se) COBORÎ: v. IV; var. (Înv.) **a (se) POGORÎ**
(s-)au pogorât: ind. pf.c. 3.sg./pl. 11,5; 12,10; 15,11; 24,45, 64; 43,15

să (ne) pogorâm: conj. prez. 1.pl. 11,7

pogori(-mă)-voi: ind. viit.I. 1.sg. 18,21

(să) pogorâse: ind. m.m.c.pf. 3.sg. 24,16

(nu te) pogori: imperativ prohib. 2.sg. 26,2

pogorând: gerunziu 26,17; 38,1

pogorându(-să): gerunziu 28,12; 42,3

pogorâți(-vă): imperativ 2.pl. 42,2

(să) va pogori: ind. viit.I.3.sg. 42,38; 44,26

am fost pogorât: ind. m.m.c.pf. perifr. 1.pl. 43,20

pogori: ind. prez. 2.sg. 45,9; 46,3

pogoară: ind. prez. 3.sg. rezum. cap.46

(Mă) voi pogori: ind. viit.I. 1.sg. 46,4

COMOARĂ: s.f.
comoarăle: pl. ac. 43,23

(a se) CONTENI: v. IV
(s-)au contenit: ind. pf.c. 3.sg. 43,31
conteni: inf. prez. fără a 45,1

COPAC: s.m.; var. (Înv. și reg.) **COPACI**
copaciu: sg. ac. 18,4, 8; 21,15
copacii: pl. nom. 23,17

COPII: s.m.
copil: sg. ac. 21,12
copilul: sg. ac. 21,14, 15, 16
copilului: sg. gen. 21,17
copil: sg. nom. 41,12
copiii: pl. ac. 22,5, 19
copiilor: pl. dat. 32,16

COPILAȘ: s.m.
copilași: pl. nom. 25,22

COPILĂRIE: s.f.
copilăria: sg. ac. 46,34

CORABIE: s.f.
corabia: sg. ac. rezum. cap.6
corabie: sg. nom./ac. 6,14, 16, 18, 19; rezum. cap.7; 7,1, 7, 9, 13, 15, 17, 18, 23; rezum. cap.8; 8,1, 9, 10, 16, 19; 9,10, 18
corăbii: sg. gen. 6,15, 16; 8,6, 13
corabia: sg. nom. 8,4
corăbiilor: pl. gen. 49,13

CORB: s.m.
corbului: sg. gen. rezum. cap.8
corbul: sg. ac. 8,6

CORN: s.n.
coarnele: pl. ac. 22,13

CORT: s.n.
cortului: sg. gen. 18,10

cortul: *sg. ac.* 9,21; 12,8; 13,3; 18; 26,25; 31,25; 33; 34; 35,21
corturi: *pl. nom./ac.* 13,5; 25,27; 33,17
corturile: *pl. ac.* 16,12; rezum. cap.33; 33,17, 19

COȘ: *s.n.*
coșuri: *pl. ac.* 40,16
coș: *sg. ac.* 40,17

COȘTEI: *s.n.* (mgm. inv.) „brătăreț”
coșteile: *pl. ac.* 25,16

COT: *s.m.*
cot: *sg. ac.* 6,16
coți: *pl. ac.* 6,15; 7,20

(a) COVĂRȘI: *v. IV* „a întrece (cu mult) în măsură”
au covârșit: *ind. pf.c. 3.sg.* 41,49

COVRIG: *s.m.* (aici) „brătară”; cf. *Maior ILV/Lexicon T*, unde lat. *armilla* „covrig de aur”.
covriji: *pl. ac.* 24,22
covrigii: *pl. ac.* 24,30
covrigi: *pl. ac.* 24,47
covrigul: *sg. nom./ac.* 38,18, 25

(a) CREDE: *v. III*
credea: *ind. imp. 3.sg.* 45,26
va crede: *ind. viit.I. 3.sg.* 21,7
(să) credea: *inf. prez. fără a* 27,33
crezind: *gerunziu rezum.* cap.15
crezut-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 15,6

CREDINCIOS, -OASĂ: *adj.*
credinciosul: *adj. antep. m. sg. ac. rezum.* cap.4

CREDINȚĂ: *s.f.*
credința: *sg. nom. rezum.* cap.22
credinței: *sg. gen.* 39,16
credință: *sg. ac.* 44,32

(a) CREȘTE: *v. III*
creșteți: *imperativ 2.pl.* 1,22; 28; 8,17
va crește: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,18
creșteți: *imperativ 2.pl.* 9,1; 7
a crește: *inf. prez.* 17,6; 26,22
crește: *imperativ 2.sg.* 24,60
creștea: *ind. imp. 3.sg.* 41,56
va crește: *ind. viit.I. 3.sg.* 48,19
crește: *imperativ 2.sg.* 35,11
va crește: *ind. viit.I. 3.sg.* 38,11
a crește: *inf. prez.* 41,52
(nu) crește: *imperativ prohib. 2.sg.* 49,4
să crească: *conj. prez. 3.sg.* 28,3
crească: *conj. prez. fără să 3.pl.* 48,16
au crescut: *ind. pf.c. 3.sg.* 19,13; 21,8; 20
crescând: *gerunziu* 25,27; 26,13; 38,24; 40,10; 49,22
au fost crescut: *ind. m.m.c.pf. perifr. 3.sg.* 38,14

(a) CRUȚA: *v. I* „a menaja”, „a proteja”
cruța: *ind. imp. 3.sg.* 19,16

CUCOANĂ: *s.f.*; var. **COCOANĂ** (Mold.; Mar.; Îrv.) „copilă (între 12 și 14 ani)”
cocoana: *sg. ac.* 34,19

CUGET: *s.n.*
cujetele: *pl. ac.* 3,16

(a) CUGETA: *v. I*
cugeta: *ind. imp. 3.sg.* 37,11
cugetăm: *ind. prez. 1.pl.* 42,31
aș cugetat: *ind. pf.c. 2.pl.* 50,20

(a se) CULCA: *v. I*
a (să) culca: *inf. prez.* 19,4
(s-)au culcat: *ind. pf.c. 3.sg.* 19,33; 35
(te-)ai culcat: *ind. pf.c. 2.sg.* 49,9
culcându(-să): *gerunziu* 49,14

(a) CUMPĂRA: *v. I*
cumpărase: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 17,23
au cumpărat: *ind. pf.c. 3.sg. rezum.* cap.23; 33,19; 39,1; 47,20; 49,30
cumpără: *ind. prez. 3.sg. rezum.* cap.33
să cumpere: *conj. prez. 3.pl.* 41,57; 42,3; 5; 10
a cumpăra: *inf. prez. rezum.* cap.42; 42,34
cumpărați: *imperativ 2.pl.* 42,2; 43,2; 44,25
să cumpărăm: *conj. prez. 1.pl.* 42,7; 43,20; 22
aș cumpărat: *ind. pf.c. 2.pl.* 42,19
om cumpăra: *ind. viit.I. 1.pl.* 43,4
am cumpărat: *ind. pf.c. 1.pl.* 43,21
cumpără: *imperativ 2.sg.* 47,19
cumpărasă: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 50,13

CUMPĂRĂTOR: *s.m.*
cumpărătorilor: *pl. gen.* 47,15

CUMPĂRAT, -Ă: *s.m./f.* (aici) „rob cumpărat”
(cel) cumpărat: *s m. sg. nom.* 17,12
(cei) cumpărați: *s.m. pl. nom.* 17,27

CUMPLIT: *adj./adv.*
cumplit: *adv.* 34,14
cumplită: *adj. f. sg. nom.* 37,33

(a se) CUNOAȘTE: *v. III* „a afla”; (în sintagmă cu *femeie/ bărbat*) „a avea relații sexuale”; „a recunoaște”
cunoscându(-să): *gerunziu* 3,7
au cunoscut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 4,1; 17; 25; 19,8; 27,23; 38,26
cunoscând: *gerunziu* 15,13; 28,8; 31,2; 37,33; 38,26; 42,8
am cunoscut: *ind. pf.c. 1.sg.* 22,12; 30,27
cunoașteți: *ind. prez. 2.pl.* 29,5
cunoaștem: *ind. prez. 1.pl.* 29,5
cunoaște: *ind. prez. 3.sg. rezum.* cap.38
să (să) cunoască: *conj. prez. 3.sg.* 38,15
cunoaște: *imperativ 2.sg.* 38,25
au fost cunoscut: *ind. m.m.c.pf. perifr. 3.sg.* 39,3
cunoaștea: *ind. imp. 3.sg.* 39,23
(să) cunosc: *ind. prez. 3.pl. rezum.* cap.42
cunoscându-: *gerunziu* 42,7
au fost cunoscut: *pasiv ind. pf.c. 3.sg.* 42,8
voiu cunoaște: *ind. viit.I. 1.sg.* 42,15
cunoaște: *inf. prez. fără a* 42,20
voi cunoaște: *ind. viit.I. 1.sg.* 42,33
(să) vor cunoaște: *ind. viit.I. 3.pl.* 45,1

CUNOSCUȚ, -Ă: *adj.*
cunoscuți: *m. pl. ac.* 43,23

CUNOȘTINȚĂ: *s.f.*
cunoștinții: *sg. gen.* 2,9; 17
cunoștința: *sg. ac.* 43,22; 44,15

(a se) CUPRINDE: *v. III*
au cuprins: *ind. pf.c. 3.sg.* 15,12; 35,5
cuprinde: *ind. prez. 3.sg. rezum.* cap.18; rezum. cap.50
cuprinzind: *gerunziu rezum.* cap.19
să cuprinză: *conj. prez. 3.sg.* 19,19
(să) cuprinde: *ind. prez. 3.sg. rezum.* cap.33
cuprindea: *ind. imp. 3.sg.* 36,7
cuprind: *ind. prez. 3.pl.* 41,26

CUPRINS, -Ă: *adj.*
cuprins: *m. sg. nom. rezum.* cap.29; 41,8
cuprinși: *m. pl. nom.* 34,5

CUPTOR: s.n.
cup toriu: *sg. nom.* 15,17
cup toriului: *sg. gen.* 19,28

CURAT, -Ă: adj.
curate: *f. pl. ac.* 7,2, 8; 8,20
curat: *m. sg. nom.* 25,27

CURĂTOR, -TOARE: adj. (despre bani) „în circulație”, „oficial”
curători: *m. pl. nom.* 23,16;

(a se) CURĂȚA: v. I; var. **(a se) CURĂȚI**
au curățit: *ind. pf.c. 3.sg.* 30,37
(vă) curățit: *ind. prez. 2.pl.* 35,2
să curățit: *conj. prez. 2.pl.* 35,2

CURĂȚIE: s.f. (Înv.) „curățenie”
curăție: *sg. ac.* 20,5

CURĂND: adv.; var. (Înv. și pop.) **CURUND**
curând: 27,20
(mai) curând: 45,19
curund: 27,20
(mai) curund: 41,32

CURCUBEU: s.n.
curcubeu: *sg. ac. rezum.* cap.9

CUREA: s.f.
curea: *sg. ac.* 14,23

CURTE s.f.
curtea: *sg. ac.* 45,16

CURVĂ: s.f.
curvă: *sg. nom./ac.* 34,31; rezum. cap.38; 38,15, 21, 22

(a) CURVI: v. IV
curvit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 38,24

(a) CUTEZA: v. I
cutezând: *gerunziu* 34,25
cutezind: *gerunziu* 44,18

CUTREMUR: s.n.
cutremurul: *sg. nom.* 9,2

CUȚIT: s.n.
cuțit: *sg. ac.* 22,6
cuțitul: *sg. ac.* 22,10

CUVÂNT: s.n.
cuvântul: *sg. nom./ac.* 4,23; 41,32; 50,17
cuvânt: *sg. ac.* 11,1; 44,18; 45,16
cuvântul: *sg. nom.* 15,1, 4; 17,22; 24,50
cuvintele: *pl. nom./ac.* 20,8; 24,15, 30; 31,1; 37,27; 42,20
cuvinte: *pl. ac.* 32,19; 39,10; rezum. cap.45
cuvintelor: *pl. gen./dat.* 37,8; 39,19

(a se) CUVENI: v. IV
(să) cuvinea: *ind. imp. impers.* 40,5
(să) cuvine: *ind. prez. impers.* 48,18

CUVIOS, -OASĂ: adj./adv. (Înv.) „cuvincios”; (aici) „potrivit”, „firesc”
cuvios: *adj. n. sg. ac.* 23,9
cuvios: *adv.* 30,30

D

(a se) DA: v. I
am dat: *ind. pf.c. 1.sg.* 1,29; 9,3; 16,5; 20,16; 30,18; 35,12; 38,26; 40,11

au dat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 3,6, 12; 14,20; 16,3; 18,7; 19,33, 35; 20,14; 21,14, 19, 27; 24,18, 20, 32, 35, 36, 53; 25,5, 21; 27,14, 17, 25; 29,33; 30,4, 9, 14, 35; 31,9, 16; 32,19; 33,5, 11; 35,4; 37,8; 38,6; 39,21, 22; 40,4; 41,21, 42, 45; 42,17; 43,23; 43,24; 45,21, 22; 46,18, 25; 47,11, 17; rezum. cap.50

ai dat: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,12
va da: *ind. viit.I. 3.sg.* 4,12; 28,20; 49,20

(să) va da: *ind. viit.I. 3.sg.* 4,24

(s-)au dat: *ind. pf.c. 3.pl.* 9,2

dau: *ind. prez. 1.sg.* 9,12; 23,11; 29,19; rezum. cap.30; 48,22
voi da: *ind. viit.I. 1.sg.* 12,7; 13,17; 17,8, 16; 24,7, 46; 29,27; 45,18; 47,16; 48,4

oi da: *ind. viit.I. 1.sg.* 13,15; 15,18; 24,14; 26,3, 4; 28,13; 30,31; 34,11, 12; 35,12

vei da: *ind. viit.I. 2.sg.* 15,2; 28,22; 38,16, 17; 40,13

-ei dat: *ind. pf.c. 2.sg.* 15,3

să dau: *conj. prez. 1.sg.* 15,7; 30,28; 38,18

dați: *imperativ 2.pl.* 23,4; 34,8, 9, 12

da(-)oi: *ind. viit.I. 1.sg.* 23,13

or da: *ind. viit.I. 3.pl.* 24,41

daț: *imperativ 2.pl.* 29,7

au fost dat: *ind. m.m.c.pf. perifr. 3.sg.* 29,29; 38,20

datu(-)au: *ind. pf.c. 3.sg.* 30,18

a da: *inf. prez.* 34,14; 37,22

om da: *ind. viit.I. 1.pl., în loc. v. om da [împrumut]* 34,16

vom da: *ind. viit.I. 1.pl.* 34,21

era date: *pasiv ind. imp. 3.pl.* 39,4

fiindu(-) date: *pasiv gerunziu* 39,23

dată-i: *pasiv ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.41

aț dat: *ind. pf.c. 2.pl.* 43,23

era dat: *pasiv ind. imp. 3.sg.* 47,22

(să) da: *ind. imp. 3.sg.* 47,22

veț da: *ind. viit.I. 2.pl.* 47,24

dă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.9; rezum. cap.14; 29,21; 30,1, 14, 26; 42,37; 47,6, 19

dă: *imperativ 2.sg.* 14,21; 24,17, 43, 45; 25,30; 27,26; 47,15

(să) dă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.16; rezum. cap.44; 47,26

să dăm: *conj. prez. 1.pl.* 19,34

dând: *gerunziu* 29,24; 47,12; 49,21

dându-: *gerunziu* 30,6; 42,25

DAR: s.n.

darurile: *pl. nom./ac.* 4,4, 5; 32,20, 21; rezum. cap.33; 38,26; 43,25

dar: *sg. ac.* 6,8; 33,10

daruri: *pl. nom./ac.* rezum. cap.20; 24,53; rezum. cap.32; 32,13, 18; 34,12; rezum. cap.43; 43,11, 15, 26; rezum. cap.45; 49,3

darur: *pl. ac.* 25,6

dar: *sg. ac., în loc. adv. în dar* 29,15

DAJDIE: s.f.; var. (Înv.) **DAJDE** (Înv.) „impozit”, „dare”, „bir”
dăjdilor: *pl. dat.* 49,15

DATOR, DATOARE: adj.
datoriu: *m. sg. nom.* 24,5, 8

(a) DĂRUI: v. IV
dăruind: *gerunziu* 33,11
dăruindu-: *gerunziu* rezum. cap.45
dăruiaste: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.48
au dărui: *ind. pf.c. 3.sg.* 48,9

DEDESUBT: adv.; var. **DEDESUPT**
dedesupt: *adv.* 6,16
dedesupt: *adv. în sintagma ceale dedesupt* „mormânt” 37,35

DEFĂIMARE: s.f. „ocară”, „rușine”
defăimarea: *sg. ac.* 30,23

DEOSEBI: adv.; var. **DEOSĂBI; DE OSEBI** „separat”
de osebi: 32,16; 43,32
de osăbi: 43,32

DESĂVÂRȘIT, -Ă: adj.
desăvârșit: *m. sg. nom.* 6,9; 17,1

(a) **DESCĂRCA:** v. I
au descărca: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 24,32; 44,11

(a) **DEȘCHIDE:** v. III; var. (a) **DEȘCHIDE**
au deschis: *ind. pf.c. 3.sg.* 29,31
vor deșchide: *ind. viit.I. 3.pl.* 3,5
(s-)au deșchis: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,7; 7,11
au deșchis: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,11; 21,19; 30,22; 41,56; 44,11
deșchizind: *gerunziu* 42,27; 8,6, 13
am deșchis: *ind. pf.c. 1.pl.* 43,21

(a) **DESCOPERI:** v. IV (Despre vise) „a interpreta”; „a(-și) dezvălui identitatea”
descoperi: *ind. prez. 2.sg.* 41,15
să decopere: *conj. prez. 3.sg.* 41,24
să descopere: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.* 45

DEFĂTARE: s.f.
defătărit: *sg. gen., în sintagma raiul/locul defătăririi* 2,8, 10, 15; 3,23, 24
defătărit: *sg. dat.* 18,12

(a se) **DESPĂRȚI:** v. IV
au despărțit: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,4, 7; 11,8; 25,6; 30,35; 32,13; 33,1
să desparță: *conj. prez. 3.sg.* 1,6, 14, 18
(s-)au despărțit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 10,5; 13,11, 14
a (ne) despărțire: *inf. lung.* 11,4
(să) despart: *ind. prez. 3.pl. rezum. cap.* 13
desparte: *imperativ 2.sg.* 30,32
despărțând: *gerunziu* 30,40
(ne) vom despărți: *ind. viit.I. 1.pl.* 31,49
(să) desparte: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.* 36

DESPĂRȚIRE: s.f. (aici) „animale despicate”; „separare”; „răscruce”
despărțirile: *pl. ac.* 15,17
despărțire: *sg. nom.* 32,16
despărțirea: *sg. ac.* 38,14

DESTUL: adv.
destulu(-): 45,28

DEȘERT, DEȘARTĂ: adj. „gol”; „pustiu”
deșert: *adj. n. sg. nom.* 1,2

(a) **DEȘTEPTA:** v. I
deșteptându(-să): *gerunziu* 9,24; 28,16; 41,4
deșteapându(-să): *gerunziu rezum. cap.* 28
să deștept: *conj. prez. 2.sg.* 38,8

(a) **DEZBRĂCA:** v. I
dezbrăcând: *gerunziu* 38,14, 19

(a) **DEZLEGA:** v. I
vei dezlega: *ind. viit.I. 2.sg.* 27,40
(s-)au dezlegat: *ind. pf.c. 3.pl.* 49,24
deslegase: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 40,16

(a) **DEZNĂDĂJDUI:** v. IV
deznădăjduind: *gerunziu rezum. cap.* 15

DIMINEAȚĂ: s.f./adv.
dimineață: *s. sg. nom./ac.* 1,5, 8, 13, 19, 23, 31; 19,2, 15; 29,24; 41,8
dimineață: *s. sg. ac., în loc. adv. [de] dimineață „devreme”* 21,14; 28,18; 40,6
dimineața: *s. sg. nom.* 44,3

demineață: *s. sg. ac., în loc. adv. [de] demineață „devreme”* 24,54; 26,31

demineața: *s. sg. ac.* 32,24
dimineața: *adv.* 49,27
demineața: *adv.* 19,27

DINAFARĂ: adv.
dinnafară: *adv.* 6,14

DINAPOI: adv.
dinnapoi: 22,13

DINDĂRĂT: adv.; var. (Înv. și reg.) **DINDĂRĂPT** „dinapoi”
dindărăpt: 49,19

DINTE: s.m.
dinții: *pl. nom.* 49,12

DOBÂNDĂ: s.f. (Înv.) „pradă de război”
dobânzi: *pl. ac.* 49,27

(a) **DOBÂNDI:** v. IV
să dobândesc: *conj. prez. 1.sg.* 4,13
dobândește: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.* 12; rezum. cap. 39
dobândind: *gerunziu* 29,30
dobândesc: *ind. prez. 3.pl. rezum. cap.* 30
dobândind: *gerunziu rezum. cap.* 38
au fost dobândit: *ind. m.m.c.pf.perifr. 3.sg.* 31,18
au fost dobândit: *ind. m.m.c.pf.perifr. 3.sg.* 38,14
dobândeaște: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.* 41
au dobândit: *ind. pf.c. 3.pl. rezum. cap.* 43

DOBITOC: s.n.
dobito<a>cele: *pl. nom.* 8,19
dobitoacele: *pl. nom./ac.* 1,25; 7,14; 8,1, 20; 29,2, 8; 34,5, 23; 36,6; 45,17; 46,32; rezum. cap. 47; 47,16
dobitoace: *pl. nom./ac.* 1,24; 6,20; 9,10; 37,14
dobitoc: *sg. ac.* 7,23
dobitocului: *sg. dat.* 42,27
dobitoacelor: *pl. gen./dat.* 47,6, 17
dubitoacele: *pl. ac.* 30,31

DOMN: s.m. (s. propriu) „Dumnezeu”
Domnul: *sg. nom./ac.* 2,4, 5, 7, 8, 9, 15, 18, 19, 21, 22; 3,1, 9, 13, 14, 21, 23; 4,4, 6, 13, 15; 6,22; 7,1, 5, 9; 8,21; 9,26; 11,5, 8, 9; 12,1, 4; 13,10, 14; 14,22; rezum. cap. 15; 15,7, 9; 16,2, 11; 17,1; 18,1, 15, 17, 19, 20, 26, 31, 33; 19,16, 24, 27, 29; 20,18; 21,1; 22, 16; 23,15; 24,1, 3, 7, 21, 27, 35, 40, 44, 50, 51, 56; 25,11, 22; 26,22, 24, 28; 27,27; rezum. cap. 28; 28,13, 16, 21; 29,31, 32, 33; 30,6, 22, 23, 24, 30; 31,3; 39,2, 3, 5, 21, 23
Domnului: *sg. gen./dat. rezum. cap.* 3; 3,8; 4,3, 16, 26; 8,20; 10,9; rezum. cap. 12; 12,7, 8; 13,4, 10, 18; 15,1, 4; 16,7, 9, 13; 18,19, 22; 19,13; rezum. cap. 20; 21,34; 22,11, 15; 24,26, 31, 48, 52; 25,21; 26,25, 29; 27,7; rezum. cap. 28; 28,17, 22; 29,35; rezum. cap. 31; rezum. cap. 35; 38,7
Domnu: *sg. ac.* 18,27
Doamne: *sg. voc.* 15,8; 18,3, 30, 32; 20,4; 24,12, 42; 32,9; 49,18
Domnul: *sg. voc. în sintagma Domnul meu* 19,18
Domnul: *sg. ac., în s. propr. Domnul Veade* 22,14
Domnului: *sg. gen. în sintagma Duhul Domnului* 41,38

DOMN: s.m. (apelativ) „termen de politețe pentru un bărbat”; (Pop.) „stăpân”
domnul: *sg. nom./ac.* 18,12; 24,12, 14, 27, 35, 37, 49, 54, 56, 61, 65; 31,35; 33,14; 39,8, 19; 42,30; 44,7, 24, 33; 47,18, 25
domnilor: *pl. voc.* 19,2
domnului: *sg. gen./dat.* 24,9, 10, 12, 27, 39, 42, 44, 48, 51; 32,4, 18; 39,9; 40,1; 44,8, 20, 22
doamne: *sg. voc.* 23,6
domn: *sg. nom.* 27,29; 45,9

domnul: *sg. dat. (cu prep. la)* 32,5; rezum. cap.39
domnul: *sg. voc., în sintagma domnul meu* 23,11, 15; 24,18; 33,8, 13, 15; 44,18,19
domnului: *sg. dat. adn.* 24,36; 44,9, 16
domnule: *sg. voc.* 42,10; 43,20

DOAMNĂ: s.f.
doamnă-sa: *sg. ac.* 16,4
doamnei: *sg. gen.* 16,8
doamna: *sg. ac.* 16,9

DOR: s.n.
dor: *sg. nom.* 31,30
dorul: *sg. nom.* 49,26

(a) DORMI: v. IV
am dormit: *ind. pf.c. 1.sg.* 19,34
vei dormi: *ind. viit.I. 2.sg.* 19,34
au dormit: *ind. pf.c. 3.sg.* 19,35; 28,11; 30,16; 34,2
dormi: *ind. prez. 2.sg.* 28,13
dormind: *gerunziu* 32,13
dormi: *imperativ 2.sg.* 39,7, 12
să dorm: *conj. prez. 1.sg.* 47, 30
să durmim: *conj. prez. 1.pl.* 19,32
au durmit: *ind. pf.c. 3.sg.* 19,33; 35,22

DORIT, -Ă: adj.
dorita: *adj. antep. f. sg. ac.* 29,30

DOS: s.n. „spate”
dosul: *sg. ac.* 14,10; 16,13;

DOSADĂ: s.f. „nenorocire”, „pedeapsă”
dosezii: *sg. dat.* 44,34

(a) DOSĂDI: v. IV „a chinui”, „a pedepsi”
va dosădi: *ind. viit.I. 3.sg.* 41,36
dosădește: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.47
dosădisă: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 47,13

(a se) DOVEDI: v. IV
dovedindu(-să): *gerunziu* 40,22

DRAGOSTE: s.f.
dragostii: *sg. gen.* 29,20

DREGĂTOR: s.m. „administrator”; „conducător”
deregători: *pl. ac.* 41,34;

DREPT, DREAPTĂ: adj./adv./s.; var **DIREPT, DIREAPTĂ**
dreapta: *s.f. sg. ac.* 13,9; 48,18
dreapta: *s. f. sg. ac., în loc. adv. spre dreapta* 24,49
dreapta: *s.f. sg. ac., în loc. prep. de-a dreapta* 48,13
Dreaptii: *s.f. sg. gen., în sintagma Fiul Dreaptii* (traducerea antroponimului **Veniamin**) 35,18
dreapta: *s.f. sg. ac., în loc. prep. de-a dreapta* 48,13
dreptul: *s.m. sg. nom./ac.* 18,23, 25
dreaptă: *adj. f. sg. ac.* 24,27, 48; 48,17
(mai dreaptă): *adj. f. sg. nom.* 38,26
dreapte: *adj. n. pl. nom.* 42,16
drept: *adj. m. sg. nom./ac.* rezum. cap.6; 6,9; 7,1; 20,4; 27,36
drept: *adj. m. pl. nom.* 18,24, 26, 28
dreaptă: *adj. f. sg. ac.* 48,14
drept: *adv.* 44,16

DREPTATE: s.f.
dreptate: *sg. ac.* 15,6; 18,19
dreptatea: *sg. nom.* 30,33

DRUM: s.n.
drumul: *sg. ac.* 33,12

drumului: *sg. gen.* 33,15; 38,14
drum: *sg. ac.* 42,4; 45,24; 48,7

(a se) DUCE: v. III
ducându(-să): *gerunziu* 8,3; 27,5; 38,25
(mă) voi duce: *ind. viit.I. 1.sg.* 13,9
(să) duce: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.14; rezum. cap.31
(te) du: *imperativ 2.sg.* 22,2; 24,4
ducând: *gerunziu* 22,3
a duce: *inf. prez.* 24,5
să duci: *conj. prez. 2.sg.* 24,6, 8; 31,26; 47,30
duce: *ind. prez. 3.sg.* 24,62; 35,16, 19; 38,14; rezum. cap.47
vei duce: *ind. viit. 2.sg.* 27,10; 31,50
ducându-: *gerunziu* 27,18
să (mă) duc: *conj. prez. 1.sg.* 30,26
(ne) vom duce: *ind. viit.I. 1.pl.* 34,17; 43,5
(să) ducea: *ind. imp. 3.pl.* 35,5
să ducă: *conj. prez. 3.pl.* 37,32; rezum. cap.43; rezum. cap.50
vor duce: *ind. viit.I. 3.pl.* rezum. cap.40
duceți(-vă): *imperativ 2.pl.* 41,55; 45,17
duc: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.42
(vă) duceți: *ind. prez. 2.pl.* 42,19
(vă) duceți: *imperativ 2.pl.* 42,33; 43,13
veți duce: *ind. viit.I. 2.pl.* 42,36; 44,29
veți duce: *ind. viit.I. 2.pl.* 42,38
duceți: *imperativ 2.pl.* 43,11, 12
duceți: *imperativ 2.pl.* 43,12
(vă) duceți: *imperativ 2.pl.* 44,17
or duce: *ind. viit.I. 3.pl.* 44,31
voiu duce: *ind. viit.I. 1.sg.* 44,32
va duce: *ind. viit.I. 3.sg.* 48, 21
(s-)au dus: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 14,11; 18,22, 33; 21,16, 19; 22,3; 24,10; 25,22, 34; 26,1; 28,7, 9; 31,17; 32,1; 35,13, 22; 36,6; 38,11, 19; 39,1; 50,7
au dus: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 19,10; 24,27, 32, 48, 67; 29,13; 34,29; 37,28; 47,7, 14
(s-)au fost dus: *ind. m.m.c.pf. perifr. 3.sg.* 31,19; 39,1
(să) duseasă: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 31,21
(să) dusease: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 44,14

DUH: s.n.
duhul: *sg. nom./ac., în sintagma Duhul lui Dumnezeu/Domnului/Mieu* 1,2; 6,3; 41,38
duhul: *sg. nom./ac.* 6,17; 7,15; 45,27
duh: *sg. ac.* 8,1

DULCE: adv.
dulce: 50,21

DULCEȚĂ: s.f. „plăcere”, „desfătare”
dulceță: *sg. ac.* 49,20

DUMNEZEU: s.m. „Divinitatea”
Dumnezeu: *sg. nom./ac./gen./dat.* rezum. cap.1; 1,1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 21, 24, 25, 27, 28, 29, 31; rezum. cap.2; 2,2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 15, 18, 19, 21, 22; 3,1, 3, 5, 8, 9, 13, 14, 21, 23; rezum. cap.4; 4,1, 9, 25; 5,1, 22, 24, 29; 6,2, 3, 4, 5, 8, 9, 11, 12; 7,16; rezum. cap.8; 8,1, 15; rezum. cap.9; 9,1, 6, 8, 12, 16, 17, 27; rezum. cap.12; 12,7, 17; rezum. cap.13; 13,13; 14,18, 19; rezum. cap.15; 15,6, 8, 18; 16,5; 17,1, 4, 9, 15, 18, 19, 22; 18,13, 14; 19,14; 20,3, 6, 11, 13, 17; 21,2, 6, 12, 17, 19, 22, 23, 34; 22,1, 3, 8, 9, 12; 23,6; rezum. cap.24; 24,7; 26,12; 27,20, 28; 28,3, 12, 20, 21; 30,2, 8, 17, 18, 20, 27; 31,7, 9, 11, 16, 24, 42, 49, 50; 32,1, 2, 28, 30; 33,5, 10; rezum. cap.35; 35,1, 3, 5, 7, 9, 11, 14; 38,10; 40,8; 41,16, 25, 32, 39, 51, 52; 42,18, 28; 43,29; 44,16; 45,5, 7, 8, 9; rezum. cap.46; 46,1, 3; 50,19; 47,31; 48,3, 9, 11, 15, 20, 21; 50,20, 23, 24;
Dumnezeul: *sg. nom.* 9,26; 14,20, 22; 17,7, 8; 24,3; 24,27; 26,24; 28,13; 31,5, 13, 29, 42, 53; 32,9; 33,20; 43,14, 23; 46,3
Dumnezeule: *sg. voc.* 15,2; 16,13
Dumnezeul: *sg. voc. în sintagma Dumnezeul domnului meu* 24,12, 42

Dumnezeului: *sg. gen./dat.* 24,48; 50,17

Dumnezeu: *sg. nom.* 17,23

Dumnezeul: *sg. nom.* 49,25

DUMNEZEU: s.m. „zeu”; „idol”

dumnezeii: *pl. ac.* 3,5; 31,32; 35,2, 4

DURERE: s.f. „suferință fizică”; (Fig.) „suferință sufletească”

durere: *sg. ac.* 3,16

durearea: *sg. nom./ac.* 6,6; 24,67; 34,25; 37,35

durare: *sg. ac.* 35,18; 42,38; 44,31

durerii: *sg. gen.* 49,3

E

EGIPTEAN: s.m. (Înv.) **EGHIPTEAN**

eghipteanii: *pl. nom.* 12,12

eghiptenii: *pl. nom.* 12,14; 45,2

eghiptean: *sg. nom.* 39,1

eghipteanului: *sg. gen.* 39,5

eghipteanilor: *pl. dat.* 41,56; 43,32; 46,34; 50,11

EGIPTEANCĂ: s.f. (Înv.) **EGHIPTEANĂ** „femeie care aparține populației Egiptului”

eghipteancă: *sg. ac.* 16,1; 41,45

eghipteanca: *sg. ac.* 16,3

eghiptencii: *sg. gen.* 21,9

eghipteanca: *sg. nom.* 25,12

ELAMITEAN: s.m. „locuitor al câmpiei Elam”

elamitenilor: *pl. gen.* 14,1, 9

EMIM: s.m. locuitor al Moabului”

Emim: *sg. ac.* 14,5

ETHEU: s.m ; vezi **HETHEU**

EVUSEU: s.m. „numele unui popor care a locuit în zona deluroasă din apropierea Ierusalimului”

evuseii: *pl. nom.* 15,21

F

(a se) FACE: v. III

să (să) facă: *conj. prez. 3.sg./pl.* 1,3, 6, 14

face: *ind. prez. 3.sg.* 1,11, 12; rezum. cap.21; rezum. cap.33

să facem: *conj. prez. 1.pl.* 1,26; 2,18; 11,3, 4; 26,28; 31,44; 35,3

a face: *inf. prez. 2,3;* rezum. cap.6; 11,6, 8; 29,25; 39,11; 40,13; 41,25; 44,15, 17

vei face: *ind. viit. I. 2.sg.* 4,7; 6,14, 15, 16; 18,25, 29; 20,13; 21,23; 30,31; 32,12; 47,29

faci: *ind. prez. 2.sg.* 4,7; 21,17, 22

voi face: *ind. viit. I. 1.sg.* 12,2; 17,6, 20; 21,13; 46,3; 48,4

oi face: *ind. viit. I. 1.sg.* 13,16; 18,30; 21,18; 23,11; 27,37; 32,9; 47,30

oi să fac: *ind. viit. pop. 1.sg.* 18,17

să facă: *conj. prez. 3.sg./pl.* 18,19; 31,7

să faci: *conj. prez. 2.sg.* 18, 25; 20,9, 10; 22,12; 26,29

(nu) faceți: *imperativ prohib. 2.pl.* 19,7

să faceți: *conj. prez. 2.pl.* 19,8

face: *inf. prez. fără a* 19,22; 31,43; 34,14; 39,9

-i să faci: *ind. viit. pop. 2.sg.* 21,29

faceți: *imperativ 2.pl.* 24,49; 42,18

să fac: *conj. prez. 1.sg.* 27,9

om face: *ind. viit. I. 1.pl.* 34,23

(să) fac: *ind. prez. 3.pl.* 40,17

faceți: *imperativ 2.pl.* 41,55; 43,11

facă: *conj. prez. fără să* 43,14; 48,20

va face: *ind. viit. I. 3.sg.* 50,23

au făcut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,1, 7, 16, 21, 25, 27; rezum. cap.2; 2,4; 3,7, 21; 5,1, 2; 6,22; 7,5; 12,7, 16; 15,18; 17,14; 19,3; 21,6, 8, 26, 32; 26,22, 30; 29,22; 31,12, 46; 37,3; 41,43, 52; 42,25, 28; 45,8, 9, 21; 50,12, 17

(s)au făcut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,3, 5, 7, 8, 9, 11, 13, 15, 19, 23, 24, 30, 31; 2,7; 3,22; 9,6, 16; 13,7; 15,17; 21,20; 26,13; 27,39; 30,37; 31,1; rezum. cap.47; 49,15

făcuse: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 1,31; 2,2, 8; 3,1; 8,6; 13,4

ai făcut: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,13, 14; 4,10; 12,18; 19,19; 20,6, 9; 22,16; 24,14; 27,45; 31,26

făcusă: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 6,6; 12,5; 24,66

am făcut: *ind. pf.c. 1.sg./pl.* 6,7; 7,4; 8,21; 20,5; 21,23; 26,29; 50,15

fă: *imperativ 2.sg.* 6,14; 16,6; 18,6; 24,12; 27,7; 35,1; 40,14; 43,16; 47,6

făcusease (sic!): *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 14,13

va fi făcut: *ind. viit. ant. 3.sg.* 24,21

făcând: *gerunziu* 24,54; 40,20; 50,10

(te)ai făcut: *ind. pf.c. 2.sg.* 26,16

făcut-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 27,19

făcându(-să): *gerunziu* 29,24; 41,8

au fost făcut: *ind. m.m.c.pf.perifr. 3.sg./pl.* 34,7; rezum. cap.50

făcute fiind: *pasiv gerunziu* 34,30

aș făcut: *ind. pf.c. 2.pl.* 34,30; 42,36; 43,6

făcea: *ind. imp. 3.sg.* 38,10; 39,3

(să) făcea: *ind. imp. 3.sg.* 39,22

făcutu(-)au: *ind. pf.c. 3.sg.* 41,51

făcut-au: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 42,20; 43,17; 44,6

ași făcut: *ind. pf.c. 2.pl.* 44,5

să fie făcut: *conj. pf. 3.pl.* 44,7

FACERE: s.f. „geneză”; „naștere”

facerii: *sg. gen.* în titlu: *Cartea Facerii*

facerile: *pl. nom.* 2,4

FAMEN: s.m. (Înv.) „bărbat castrat”; „eunuc”

famenului: *sg. gen./dat.* 37,36; rezum. cap.40

famenul: *sg. nom.* 39,1

fameni: *pl. nom.* 40,1

FAMILIE: s.f. „neam”, „slujitori” (după lat. *familia*, -ae, care înseamnă „familie”, dar și „sclavii unei case”)

familiiile: *pl. nom./ac.* 10,5, 32

familie: *sg. ac.* 26, 14

familia: *sg. nom./ac.* rezum. cap.39; 45,16; 50,4

FAPTĂ: s.f.

faptele: *pl. ac.* 5,29

fapta: *sg. ac.* 11,6; 18,21

FATĂ: s.f.

fata: *sg. nom./ac.* 11,29; 19,33, 35; 24,15, 24, 47; 25,20; 26,34; 28,9; rezum. cap.29; 29,6, 23; 34,1, 17; 36,2, 3, 39; 38,2, 12; 41,45, 50; 46,15, 20

fată: *sg. nom./ac.* 24,16, 47; rezum. cap.30; 30,21; 36,25

feate: *pl. nom./ac.* 5,22; 6,1; 11,15; 19,8, 12, 15, 30; 29,16

featele: *pl. nom./ac.* 6,2, 4; 19,16; 24,13; 31,43, 50, 55; 34,16, 21; 36,2, 6; 46,7; 49,22

featei: *sg. gen./dat.* 29,24; 36,14, 18; 46,18, 25

featii: *sg. gen.* 36,39

feateilor: *pl. gen.* 46,15

fete: *pl. nom./ac.* 5,4, 7, 10, 13, 16, 19, 26, 30; 11,13, 17, 19, 21, 23, 25; rezum. cap.19; 19,36; 31,41

fetele: *pl. ac.* rezum. cap.19; 19,14; 24,3, 37; 27,46; 28,2, 6, 8; 31,26, 28, 31

fetei: *sg. gen.* 36,2

FAȚĂ: s.f.

fața: *sg. nom./ac.* 1,2; 2,6, 7; 3,8; 4,5, 6, 14, 16; 6,7, 13; 7,3, 4, 18; 8,8, 13; 11,9; 16,8; 17,3, 17; 19,1; 31,2, 5; 33,3, 10; 38,15; 40,7; 43,3, 5, 26, 31; 44,23, 26; 46,30; 48,12; 50,1, 18

față: *sg. ac.* 29,17; 39,6

față: *sg. ac., în loc. adj. de față* 31,50; 45,1
față: *sg. ac., în loc. adv. față la față* „direct”, „nemi jlocit” 32,30
fețele: *pl. nom.* 9,23
feții: *sg. gen.* 24,47
fețiți: *sg. gen.* 3,19

FAUR: *s.m.*
faur: *sg. nom.* 4,22

(a se) **FĂGĂDUI:** *v. IV*
(să) făgăduiește: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.3; rezum. cap.13; rezum. cap.18*
făgăduiaște: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.8; rezum. cap.15*
au fost făgăduit: *ind. m.m.c.pf.perifr. 3.sg. 21,1*
am făgăduit: *ind. pf.c. 1.sg. 26,3; 38,23; 44,32*
făgăduiește: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.28*
au făgăduit: *ind. pf.c. 3.sg. 28,4, 20; 50,23*
ai făgăduit: *ind. pf.c. 2.sg. 31,13*
făgăduiești: *ind. prez. 2.sg. 38,17*

FĂGĂDUINȚĂ: *s.f. „jurământ”*
făgăduințele: *pl. nom./ac. rezum. cap.12; rezum. cap.17; rezum. cap.22*
făgăduința: *sg. nom./ac. rezum. cap.26; rezum. cap.28; rezum. cap.46*
făgăduință: *sg. ac. rezum. cap.28; 28,20; 31,13*

FĂGĂDUIT, -Ă: *adj./s. „promis”; „Mesia”*
făgăduitului: *adj. antep. n. sg. gen rezum. cap.15*
(Cel) Făgăduit: *s.m. sg. nom. 49,10*

FĂINĂ: *s.f.*
făină: *sg. ac. 18,6; 40,16*

FĂPTURĂ: *s.f.*
făpturilor: *pl. gen. rezum. cap.1*

(a) **FĂȚA:** *v. I*
au fătat: *ind. pf.c. 3.pl. 30,39*
făta: *ind. imp. 3.pl. 31,8*

FĂȚAT, -Ă: *adj.*
fătate: *pl. nom./ac. 32,15; 33,13*

FĂN: *s.n.*
fân: *sg. nom./ac. 24,25, 32*

FĂNTÂNĂ: *s.f.*
fântăna: *sg. nom./ac. 24,13; 24,29*
fântână: *sg. ac. 24,16, 45*
fântăna: *sg. ac. 24,30, 42, 43*

FECIOARĂ: *s.f.*
fecioare: *pl. ac. 11,11*
fecioara: *sg. nom./ac. 24,14, 28, 48, 55, 57; 29,18; 34,4, 7, 8*
fecioară: *sg. nom. 24,16*
fecioară: *sg. voc. 24,23*
fecioarele: *pl. ac. 34,9*

FECIOR: *s.m.*
feciori: *pl. nom./ac. 5,4, 7, 10, 13, 16, 19, 22, 26, 30; 6,10; 9,19; 19,12; rezum. cap.30; 30,20; 32,22; 34,25, 27; 36,28; 42,11, 13*
feciorilor: *pl. gen./dat. 6,18; 7,7; 8,16, 18; 10,1; 23,7; 25,6, 13; 30,35; 31,1; 36,15; 45,10; 46,15, 26*
feciorii: *pl. nom./ac. 7,13; 8,16, 18; 9,1, 18; 10,2, 3, 4, 6, 7; rezum. cap.22; 23,3, 5, 16, 20; 25,3, 4, 10, 16; 27,29; 31,55; 32,32; 33,1, 2, 6, 19; rezum. cap.34; 34,5, 7, 13; rezum. cap.35; 35,23, 24, 25, 26, 29; 36,6, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 26, 27, 31; 37,2; 43,2; 45,10; 46,5, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 27; rezum. cap.47; 49,1, 2, 32; 50,22*
fecionului: *sg. gen./dat. 11,31; 24,3, 24, 47; 25,9, 12; 28,9; 34,18; 36,12, 21, 35; 38,26*

fecionul: *sg. nom./ac. 12,5; 14,12; 15,2; 24,15; 27,1; 29,5, 12; rezum. cap.34; 34,2; 36,32, 33, 38; 46,10*
fecior: *sg. ac. 35,17; 36,25*

FEL: *s.n. „chip”, „soi”, „specie”*
feliul: *sg. ac. 1,11, 12, 21, 24, 25, 29; 6,20; 7,14; 8,19*
b pl. nom./ac. 1,21, 24, 25; rezum. cap.6
feliuri: *pl. ac. rezum. cap.2*
feliul: *sg. ac., în loc. adj. în tot feliul* „felurit”, „diferit” 4,22
fealiul: *sg. ac. 6,20*
fealiu: *sg. nom. 43,32*

FEMEIE: *s.f.; var. FĂMEIE (înv.) FĂMEAIE*
fămeia: *sg. nom. 7,2*
fămeaia: *sg. ac. 1,27; 5,2*
fămeaie: *sg. nom. 7,3, 9, 16*

FEMEIESC, -IASCĂ: *adj./s.*
(cele) femeiești: *s.n. pl. nom. (eufem.) „menstruație” 18,11*
fămeiască: *adj. f. sg. nom., în loc. s. (Pop.) parte fămeiască* „ființă de sex femeiesc” 6,19;

FEREAȘTRĂ: *s.f.; var. FEREAȘTĂ*
fereaștă: *sg. ac. 6,16*
fereaștra: *sg. ac. 8,6*
fereaștră: *sg. ac. 26,8*

FEREZEU: *s.m. „popor menționat între ocupații Canaanului în general, care, se pare, a locuit în zonele de deal”*
ferezeul: *sg. nom. 13,7*
ferizeii: *pl. nom. 15,20*
ferezeilor: *pl. dat. 34,30*

FERICIRE: *s.f.*
fericirea: *sg. ac. 30,13*

FERICIT, -Ă: *adj.*
fericită: *f. sg. ac. 30,13*

(a) **FI:** *v. IV*
iaste: *ind. prez. 3.sg. 1,4, 10, 12, 18, 21, 25, 30; 2,12, 13, 14, 18; 3,3, 6; 4,13; 6,5, 17; 7,22; 9,10, 12; 10,12; 11,6; 14,2, 15, 17; 19,38; 20,2, 7; 21,17; 22,7; 23,2; 24,23, 25; 26,9, 20; 27,11, 22; 29,6, 7; 31,5; 34,14; 35,27; 36,8; 37,22, 27, 32; 38,25; 40,8, 18; 41,15; 42,14, 32; 44,15; 45,28; 47,4, 6, 25, 26; 48,18; 49,15, 29; 50,10, 11*
este: *ind. prez. 3.sg. 2,11, 19; 5,1; 6,3; 9,16, 18; 12,12, 18; 13,9, 18; 14,3, 6, 7; 16,6, 7, 14; 17,10; 18,9, 12, 14, 21; 19,20, 31, 37; 20,5, 11, 12, 15; 21,13, 22; 22,17; 23,11, 19; 24,14, 44, 51, 62, 65; 25,9, 11; 26,7; 28,16; 29,26; 30,30; 31,2; 33,15, 18; 34,10, 22; 35,4, 19, 20; 36,1, 19, 24, 43; 37,33; 38,26; 39,9; 40,12; 41,24, 25, 32; 42,12, 13; 43,28, 29; 44,5; 47,18; 48,3; 49,10*
ieste: *ind. prez. 3.sg. 29,19*
sânt: *ind. prez. 1.sg. 4,9; 15,1; 17,4; 23,4; 24,24, 34, 47; 25,30; 26,24; 27,19, 24,32; 28,13; 30,2; 31,13; 32,10; 41,44; 45,3, 4; 46,3*
sânt: *ind. prez. 3.pl. 2,4; 3,2; 6,2, 4, 9, 17; 8,17, 21; 9,19; 10,1, 20; 11,10, 27; 14,20, 23; 19,5, 12; 20,16; 25,12, 13, 16, 19, 23; 27,22; 31,43; 32,2, 17; 33,5, 8; 34,21; 35,2, 26; 36,1, 9, 12, 19, 20, 40; 37,2, 14; 38,25; 40,12, 18; 41,26, 27; 42,16; 45,6, 11; 46,8, 32, 34; 47,8, 9; 48,5, 8, 9; 49,12*
sântem: *ind. prez. 1.pl. 13,8; 34,30; 42,11, 13, 31, 32; 44,16; 46,34; 47,3; 50,18*
sântet: *ind. prez. 2.pl. 29,4; 42,9, 14, 19, 33, 34*
au fost: *ind. pf.c. 3.sg./pl. 4,2, 3, 20, 21, 22; 5,4, 5, 8, 11, 14, 17, 20, 23, 27, 31; rezum. cap.6; 6,9, 12; 7,12, 16, 17, 20; 10,10, 19, 30; 11,3, 32; 12,4, 10; 14,1, 4; 15,4; 17,23, 25; 18,8; 20,4; 21,1, 20, 25, 34; 25,3, 7, 17, 27; 26,18, 20, 32; 27,17, 20, 33, 41; 29,29; 30,29, 39, 42; 31,5, 18, 19, 25, 32, 38; 33,19; 34,7; 35,3, 14; 36,11, 22, 31; 37,3, 5; 38,7, 14, 20, 21; 39,1, 2, 3, 21; 41,49, 53, 54; 42,8; 43,17; 44,2; 46,27; 47,26, 28; rezum. cap.50; 50,9*
sântet: *ind. prez. 2.pl. 42,16*

sint: *ind. prez. 3.sg.* 20,13
fost-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 15,1
ai fost: *ind. pf.c. 3.sg.* 32,28; 40,13
am fost: *ind. pf.c. 1.sg.* 31,38; 32,4
să fie fost: *conj. pf. 3.sg.* 43,12
aș fost: *ind. pf.c. 2.pl.* 43,27, 29
era: *ind. imp. 3.sg./pl.* 1,2, 7, 31; 2,5, 25; 3,1, 20; 6,4; 7,6, 15, 23; rezum. cap.8; 8,1, 9; 9,18, 23; 10,9; 11,1, 10, 30; 12,4, 6, 8; 13,2, 5, 12, 13; 14,5, 11, 17, 18; 16,16; 17,24; 18,11; 19,9, 11, 14; 21,15; 23,17, 20; 24,1, 29; 25,21, 22, 25, 26; 29,3, 17; 30,40, 42; 31,1, 10, 21, 30; 32,7; 34,19, 28; 35,4, 17, 22; 36,7, 12, 14, 22; 37,2; 38,30; 39,2, 6, 22, 23; 40,2, 3, 10, 17, 20; 41,8, 1, 2, 46, 54; 42,5, 6; 43,7; 46,31; 47,13; 48,7, 14; 50,3
fiind: *gerunziu rezum. cap.4;* 4,8; 5,32; rezum. cap.12; 18,13, 15, 27; 19,15; 21,5; 22,20; 25,20; 26,1, 34; rezum. cap.29; rezum. cap.30; 34,3, 5, 21; 37,2; 40,1; 41,32
să fie: *conj. prez. 3.sg./pl.* 1,11, 14; 3,20, 22; 9,2, 25, 26, 27; 17,11; 18,25; 26,28; 27,13; 31,44, 52; 41,38; 44, 10
să fiu: *conj. prez. 1.sg.* 17,7; 44,32
va să fie: *ind. viit. pop. 3.sg.* 18,18
să fiț: *conj. prez. 2.sg.* 27,29; 28,3
să fiț: *conj. prez. 2.pl.* 34,15
va fi: *ind. viit. I. 3.sg.* 4,7, 15; 6,15; 9,3, 13, 16, 17, 25; rezum. cap.15; 15,3, 4, 5, 13; 16,12; 17,12, 13, 16; 20,16; 21,10; 27,40; 28,14, 20, 21; 30,20, 32; 31,48, 52; 35,10; 40,14; 44,30; 45,20; 48,19, 21; 49,25
vor fi: *ind. viit. I. 3.pl.* 2,24; 6,3, 21; 30,33; 48,6;
vei fi: *ind. viit. 2.sg.* 3,16; 4,12; 17,4; 24,8, 41; 37,8; 41,40; 45,10
fie: *conj. prez. fără să 3.sg.* 13,8; 18,25; 24,51; 31,30; 32,16; 33,9; 38,23; 44,10, 17; 49,17, 26;
a fi: *inf. prez. 2,18; 3,7; 10,8; 17,1; 18,11; 26,28; 29,10, 20; 30,1; 38,15; 39,3; 42,30, 36; rezum. cap.46; 47,4, 6*
oi fi: *ind. viit. I. 1.sg.* 17,8; 24,5; 26,3; 31,3; 33,12; 43,9, 14
or fi: *ind. viit. I. 3.pl.* 18,24; 31,8; 34,23; 35,11
om fi: *ind. viit. I. 1.pl.* 34,16; 44,9; 47,19
ar fi: *cond. prez. 3.sg.* 42,23
ar fi fost: *cond. pf. 3.sg.* 31,42
fiț: *imperativ 2.sg.* 17,1; 33,10; 38,11
-i: *ind. prez. 3.sg.* 4,9; 12,14, 19; 14,8; 18,15, 25; 19,20; 22,7; 23,15; rezum. cap.26; 26,9; 27,46; 28,17; 29,7, 12; 31,50; 33,15; 34,25; 37,10; 38,16, 18, 21; 40,7, 8; 42,10, 28, 36; 43,11, 22, 32; 44,31
fi: *ind. prez. 3.sg.* 34,21
-s: *ind. prez. 1.sg.* 3,10
-s: *ind. prez. 3.pl.* 33,5

FIARĂ: s.f.

fiara: *sg. nom. rezum. cap.37; 37,33; 44,28*
fiară: *sg. nom.* 37,20, 33
fierile: *pl. nom./ac.* 1,24; 2,20
fierăle: *pl. nom./ac.* 1,25, 26; 3,14
fiert: *pl. ac.* 8,17
fierilor: *pl. gen.* 9,5, 10
fiarălor: *pl. gen.* 7,21
fiară: *sg. ac.* 31,39

FIER: s.n.

fier: *sg. ac.* 4,22

(a) FIERBE: v. III

au fiert: *ind. pf.c. 3.sg.* 25,29
au fiert: *ind. pf.c. 3.sg.* 18,7
au fost fiert: *ind. m.m.c.pf. perifr. 3.sg.* 18,8

FIERT, FIARTĂ: adj.

fierte: *adj. f. pl. ac.* 27,31

FIERTURĂ: s.f.

fiertura: *sg. ac.* 25,30
fiertură: *sg. ac.* 27,4

FICĂ: s.f.

fica: *sg. nom.* 20,12

FIINȚĂ: s.f.

ființa: *sg. nom./ac.* 7,4; 7,23

FILISTEU: s.m. „persoană care făcea parte dintr-o populație antică s stabilită în sec. XIII-XII a.C. în sudul Palestinei pe țărmul Mării Mediterane”

filisteii: *pl. nom.* 10,14; 26,18

FIU: s.m.

fiului: *sg. gen./dat.* 4,17; 21,3; rezum. cap.22; 22,12, 16; 24,4, 7, 37, 38, 40, 44, 48, 51; 25,19; 27,6, 27, 31; 30,14, 15, 16; 34,8; 35,18; 36,15, 17; 37,32, 33

fiu: *sg. nom./ac.* 4,25, 26; 5,28; rezum. cap.15; 16,2, 11, 15; rezum. cap.17; 17,16, 17, 19; rezum. cap.18; 18,10, 14; 19,37, 38; 21,2, 7; 22,13, 20; 23,8; 24,36; 29,32, 33, 34, 35; 30,3, 5, 6, 10, 17, 19, 23, 24; 38,3, 4

fiu: *sg. nom./ac. rezum. cap.9;* 9,24; 11,31; 17,23, 25, 26; 19,38; 21,9, 10, 11, 13; 22,2, 3, 6, 9, 10; 23,18; 24,5, 6, 8; 25,6, 11; 27,1, 20, 21, 24, 32, 42; 28,5; 29,13; 35,18; 36,10; 37,34, 35; 38,8, 11; 42,38; 43,29; 45,9, 26, 28; 47,29; 48,2, 11, 21; 49,22; 50,22

fiuile: *sg. voc.* 22,7

fiu: *sg. voc., în sintagma fiul meu* 22,8; 27,1, 8, 13, 18, 20, 21, 25, 26, 37, 43; 48,19; 49,9, 11)

fi: *pl. nom./ac.* 3,16; 10,1, 25; 11,11, 13, 15, 17, 19, 21, 23, 25; rezum. cap.25; rezum. cap.29; 29,34; 36,11; rezum. cap.38; 38,9; rezum. cap.41; 41,50; 42,37; 46,12, 20; rezum. cap.48; 48,1

fi: *pl. nom./ac.* 6,2, 4, 18; 7,7; rezum. cap.9; 10,20, 22, 23, 29, 31; 11,5; 25,9; 27,45; 31,28, 43; 32,11; 35,22; 36,5, 12, 13, 14; 37,3, 4, 35; 45,10, 21; rezum. cap.46; 46,7, 11; 48,5, 8, 9, 15; rezum. cap.49; 49,8; 50,12, 22

fiilor: *pl. gen./dat.* 7,13; rezum. cap.10; 10,21; 18,19; 23,10, 11; 31,16, 43; rezum. cap.36; 36,10; 42,1; 46,8

(a) FLĂMÂNZI: v. IV

flămânzând: *gerunziu* 41,55

FOAMETE: s.f.

foamete: *sg. nom./ac. rezum. cap.12; 12,10; rezum. cap.26; 41,30,*

50, 54, 56; rezum. cap.42; 43,1; 45,6; rezum. cap.47; 47,4, 13

foamete: *sg. nom.* 12,10; 26,1; 41,27, 36; 42,5; 45,11

foameții: *sg. gen. rezum. cap.41*

foametei: *sg. gen. rezum. cap.47; 47,20*

FOC: s.n.

foc: *sg. ac.* 3,24; 11,3; 15,17; 19,24; 22,6, 7

FOALE: s.n.; var. **FOI:** s.m. „foale”, „burduf”

foiu: *sg. ac.* 21,14, 15

foiul: *sg. ac.* 21,19

(a) FOLOSI: v. IV

va folosi: *ind. viit. 3.sg.* 25,32

folosesc: *ind. prez. 3.pl.* 37,20

foloseaște: *ind. prez. 3.sg.* 37,26

FRATE: s.m.

fratele: *sg. nom./ac. rezum. cap.4;* 4,2, 8, 9; 10,21; 14,14, 16; 20,5, 13; 22,21; 27,6, 11, 41, 42, 43; 28,5; 29,12; rezum. cap.32; 32,3, 4, 6; 33,3; 35,1, 7; rezum. cap.36; 36,6; 37,26, 27; 38,30; 42,15, 20; 42,34, 38; 43,3, 5, 7, 13, 14, 29; 44,23, 26; 45,4; 48,19

fratele: *sg. voc., în sintagma fratele meu* 33,9

fratelui: *sg. gen./dat.* 4,8, 10, 11, 21; 9,5; 10,25; 14,12, 13; 20,16; 22,20; 24,27, 48; 27,44; 32,13; 33,4; 42,21; 48,14

fratelui: *sg. dat. (adn.)* 4,9; 22,23

frați: *pl. dat. (cu prep. la)* 9,22

fraților: *pl. gen./dat./voc.* 9,25; 16,12; 24,53; 25,18; 31,32, 37, 46; rezum. cap.37; 37,5, 9, 10, 26; 42,4, 28; 43,32; rezum. cap.45; 45,3, 16, 17; rezum. cap.47; 47,11; 48,6; 50,17

fraț: *pl. nom.* 13,8; 42,3, 13

frate-său: *sg. nom./ac./gen.* 13,11; rezum. cap.24; 25,25; 33,11; 43,30

frații *pl. nom./ac.* 24,55; 27,37; 31,23, 25, 54; rezum. cap.34; 34,11, 25; rezum. cap.37; 37,2, 4, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 23, 27, 30; 38,1, 11; rezum. cap.42; 42,6, 8; rezum. cap.43; rezum. cap.44; 44,14, 33; rezum. cap.45; 45,3, 15, 24; 46,3,1; 47,1, 2, 5; rezum. cap.48; 48,22; 49,5, 8, 26; rezum. cap.50; 50,8, 14, 15, 18, 23

frații *pl. voc.*, în sintagma **frații miei** 19,7

frate *sg. nom./ac.* rezum. cap.22; 24,15, 29; 29,15; 42,19, 33; 43,6, 7; 44,19, 20

fraților *pl. dat. (adn)* 27,29

fraților *pl. voc.* 29,4

frate-mieu *sg. nom./gen.* 32,11, 17

frați *pl. nom.* 42,32

FRĂȚANE: s.m.; var. **FRĂȚÂN**

frăținea-său *sg. gen.* 12,5

frăținea-tău *sg. gen./dat.* 27,40; 38,8

frăține-tău *sg. gen.* 38,8

frăține-său *sg. nom./gen.* 38,9; 45,14

frăținul *sg. nom.* 27,35

frăținealui *sg. gen.* 45,12

FRĂȚIE: s.f. (Trans; înv.; ccr.) „rudă”, „rubedenie”

frățile *pl. ac.* 24,41

FRĂNT, -Ă: adj. „zdrobit”

frânt *adj. m. sg. nom.* 35,29

FRICĂ: s.f.

frica *sg. nom./ac.* 20,11; 31,42, 53

FRIG: s.n.

frigul *sg. nom.* 8,22

(a se) FRIGE: v. III

(mă) frigeam *ind. imp. 3.sg.* 31,40

FRUMOS, -OASĂ: adj./s.

frumos *adj. m./n. sg. nom./ac.* 2,9; 3,6; 39,6

frumoase *adj. f./n. pl. nom.* 6,2; 41,5

frumoasă *adj. f. sg. nom.* 12, 11

frumoasă (foarte) *adj. f. sg. nom.* 12,14

(foarte) frumoasă *adj. f. sg. nom.* 24,16;

frumoasă *adj. f./n. pl. (cu des. -ă) nom.* 41,2, 18, 22, 26

(mai) frumoșt *adj. m. pl. nom.* 49,12

(ceale) frumoasă *s. n. pl. (cu des. -ă) ac.* 41,4

FRUMUȘETE: s.f.; var. (Pop.) **FRUMȘETE**

frumuseața *sg. ac.* 26,7; 41,7

frumuseața *sg. ac.* 41,24

FRUNZĂ: s.f.

frunze *pl. ac.* 3,7; 8,11

(a) FUGI: v. IV

au fugit *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 14,10; 16,6; 39,12, 15, 18

fuge *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.16; 31,20

fug *ind. prez. 1.sg.* 16,8

fugi *inf. prez. fără a* 19,20

a fugi *inf. prez.* rezum. cap.27; 31,27

fugi *imperativ 2.sg.* 27,43

ar fi fugind *cond. prez.perifr. 3.sg.* 31,22

fugea *ind. imp. 3.sg.* 31,40

fugeai *ind. imp. 2.sg.* 35,1

fugând *gerunziu* 35,7

(a) FURA: v. I

au furat *ind. pf.c. 3.sg.* 31,19; 44,17

ai furat *ind. pf.c. 2.sg.* 31,30

au fost furat *ind. m.m.c.pf. perifr. 3.sg.* 31,32

ați furat *ind. pf.c. 2.pl.* 44,5

să fim furat *conj. pf. 1.pl.* 44,8

FURCĂ: s.f. (Înv.) „spânzurătoare în formă de furcă cu doi dinți”

furcă *sg. ac.* 40,22

FURȚIȘAG: s.n.; var. (Înv.) **FURȚUȘAG**

furtușag *sg. ac.* 30,33; 31,32, 39; 40,15

furtișag *sf. ac.* rezum. cap.44

G

(a se) GĂSI: v. IV

(să) găsește *ind. prez. 3.sg.* 2,12

oi găsi *ind. viit.I. 1.sg.* 18,26, 28, 30

(să) vor găsi *ind. viit.I. 3.pl.* 18,28, 29, 30, 31

găsi *inf. prez. fără a* 27,20

vei găsi *ind. viit.I. 2.sg.* 31,32

am găsit *ind. pf.c. 1.sg./pl.* 33,10; 37,32; 44,8

au găsit *ind. pf.c. 3.sg.* 42,35

ați găsit *ind. pf.c. 2.pl.* 43,12

găsindu- *gerunziu* 16,7; rezum. cap.44

(să) va găsi *ind. viit.I. 3.sg.* 44,9, 10

(a se) GĂTI: v. IV „a (se) pregăti”; „a prepara mâncare, bucate”

va găti *ind. viit.I. 3.sg.* 22,8

ai gătit *ind. pf.c. 2.sg.* 24,14

am gătit *ind. pf.c. 1.sg.* 24,31

au gătit *ind. pf.c. 3.sg.* 24,44

gătit-au *ind. pf.c. 3.sg.* 27,14

să (să) gătească *conj. prez. 3.sg.* 41,36

gătia *ind. imp. 3.pl.* 43,25

GÂND: s.n.

gândurile *pl. ac.* 11,6

(a) GÂNDI: v. IV

gândeșt *ind. prez. 2.sg. (cu des. -φ)* 17,17

am gândit *ind. pf.c. 1.sg.* 20,11

gândind *gerunziu* 26,7; rezum. cap.37

să gândească *conj. prez. 3.sg.* 27,12

gândindu- *gerunziu* 31,52;

GÂNDIRE: s.f.

gândir ea *sg. nom.* 6,5; 8,21

gândir e *sg. ac.* 24,63

GEAMĂN: s.m.; var. **GEMIN**

geamân *sg. nom.* 25,24

gemenii *pl. nom.* rezum. cap.25

geminii *pl. nom.* 38,27

GENUNCHI: s.m.; var. **GENUNCHE**: s.n.

genunchele *pl. ac.* 30,3; 50,22

jenunchele *pl. ac.* 41,43

GHERGHESEU: s.m. „un neam care făcea parte din populația foarte amestecată din Canaan”

ghergheșei *pl. nom.* 15,21

(a) GHICI: v. IV; var. (Mold.; Trans.) **(a) GÂCI**

a găci *inf. prez.* 44,5

GHICITOR: s.m.; var. **GÂCITOR**

găcitorilor *pl. dat.* 41,24

găcitorii *pl. ac.* 41,8

GHICITURĂ: s.f.; var. **GÂCITURĂ**

găcitură *sg. ac.* 40,22

găciturii *sg. gen.* 44,15

GINERE: s.m.; var. **JINERE**

ginerit *pl. ac.* 19,14
ginere: *sg. ac.* 30,36
jinere: *sg. nom.* 19,12

GLAS: s.n. „voce”; „cuvânt”; „strigare”
glasul: *sg. nom./ac.* 11,7; 21,12, 16, 17; 22,18; 26,5; 27,13, 22, 43; 30,6; 39,15
glas: *sg. ac.* 29,11; 45,2

GLOATĂ: s.f. „multime”
gloata: *sg. nom.* 23,13
gloatele: *pl. ac.* 28,3; 48,4
gloată: *sg. nom.* 50,9

GOL, GOALĂ: adj.
goli: *m. pl. nom.* 2,25; 3,7
gol: *m. sg. nom./ac.* 3,10, 11; 31,42

(a se) GOLI: v. IV „a se dezbrăca”
(s-)au golit: *ind. pf.c.* 3.sg. 9,21
a fi golit: *inf. pf.* 9,22
au golit: *ind. pf.c.* 3.pl. 37,23

GOLICIUNE: s.f. (aici) „o suprafață a corpului neacoperită de păr”
goliciunea: *sg. ac.* 27,16

(a se) GONI: v. IV „a urmări în fugă pe cineva (pentru a prinde)”;
 „a alunga”; „izgoni”
(să) gonesc: *ind. prez.* 3.pl. rezum. cap.3
gonindu-: *gerunziu rezum.* cap.14
au gonit: *ind. pf.c.* 3.pl. 14,14, 15; 31,23
aș gonit: *ind. pf.c.* 2.pl. 26,27
a goni: *inf. prez.* 35,5

GRABĂ: s.f.
grabă: *sg. ac., în loc. adv. de grabă* „repede” 24,65

GRABNIC: adv.
grabnic: *adv.* 24,61

GRAS, -Ă: adj./s.
grasă (foarte): *f. pl. (cu des. -ă) nom.* 41,2
(ceale) grase: *s.n. pl. ac.* 41,4
grasă: *f. pl. (cu des. -ă) nom.* 41,18
grasă: *f. sg. nom.* 49,20

(a se) GRĂI: v. IV
au grăit: *ind. pf.c.* 3.sg./pl. 8,15; 18,19, 29; 19,14, 17; 20,8; 21,1; 23,3, 13; 24,7, 30, 51, 54; 26,27; 34,8, 20; 35,1; 41,38; 42,7, 21, 24; 43,20; 44,6, 24; 46,31; 49,28; 50,16, 21, 23
grăia: *ind. imp.* 3.sg./pl. 16,13; 37,19; 42,23
a grăi: *inf. prez.* 17,22; 18,33; 24,50; 45,15
ai grăit: *ind. pf.c.* 2.sg. 18,5; 19,21; 32,12; 41,39
oi grăi: *ind. viit.I.* 1.sg. 18,27, 30, 31, 32
grăiesc: *ind. prez.* 1.sg. 23,11
voi grăi: *ind. viit.I.* 1.sg. 24,33
grăiește: *imperativ 2.sg.* 24,33
grăind: *gerunziu* 27,6; 50,15
să grăiești: *conj. prez.* 2.sg. 31,24, 29
grăiț: *imperativ 2.pl.* 32,4
veți grăi: *ind. viit.I.* 2.pl. 32,19
să grăiască: *conj. prez.* 3.sg. 34,6; 44,18
au fost grăit: *ind. m.m.c.pf.perifr.* 3.sg. 35,14
grăi *inf. prez. fără a* 37,4
(să) grăiește: *ind. prez.* 3.sg. rezum. cap.42
am grăit: *ind. pf.c.* 1.sg. 42,14
grăitu(-)au: *ind. pf.c.* 3.sg. 42,30
grăiaște: *ind. prez.* 3.sg. 44,7; 45,12
om grăi: *ind. viit.I.* 1.pl. 44,16
grăit-au: *ind. pf.c.* 3.sg. 50,4
grăiți: *imperativ 2.pl.* 50,4

(a) GRĂBI v. IV

grăbit-au: *ind. pf.c.* 3.sg. 18,6
grăbește: *imperativ 2.sg.* 18,6
au grăbit: *ind. pf.c.* 3.sg. 18,7; 43,30
grăbeaște: *imperativ 2.sg.* 19,22
grăbind: *gerunziu* 22,5; 24,29, 46; 29,12; 31,34; 44,11
grăbeaște: *ind. prez.* 3.sg. 32,6
grăbiți: *imperativ 2.pl.* 45,19

GRĂMĂDIRE: s.f. (aici) „movilă”
Grămădirea: *sg. nom., în s. propr. Grămădirea Mărturisirii* 31,47

GRĂSIMI: s.f. „țesut gras”; (Despre pământ) „ferilitate”; „rodnicie”
grăsimia: *sg. ac.* 4,4; 27,28, 39

GRÂNAR: s.n. „hambar”
grânari: *pl. ac.* 41,35
grânarile: *pl. ac.* 41,56

GRÂU: s.m.
grăului: *sg. gen.* 41,48
grăul: *sg. nom./ac.* 42, 6, 26, 35; 47,14
grău: *sg. ac.* 42,25
grău: *sg. nom./ac.* 27,28, 37; 30,14; 42,2, 3; 44,1, 25; 45,23
grăul: *sg. nom./ac.* 41,35; rezum. cap.42; 42,19
grăului: *sg. gen.* 41,49; 44,2

GREȘALĂ: s.f.; var. (Iuz.) **GREȘALĂ**
greșală: *sg. ac.* 37,2
greșală: *sg. ac., în loc. adv. din greșală* „involuntar” 43,12

GREU, GREA: adj./adv./s.
greu: *s.n. sg. ac., în loc. adv. cu greu* „anevoios” 18,14; 21,11;
greu: *adv.* 27,46; 42,7; 45,5; 48,17
greu: *adj. m./n. sg. ac.* 31,29; 45,26
(mai) grea: *adj. f. sg. nom.* 34,25

GREUTATE s.f. „dificultate”
greutate: *sg. ac.* 35,17

GRIJĂ: s.f.; var. **GRIJE**
grije: *sg. ac.* 30,30; 46,32
grija: *sg. nom.* 31,35
grijea: *sg. ac. rezum.* cap.39

GROAPĂ: s.f.
groapa: *sg. nom.* 23,20
groapă: *sg. ac.* 40,15

GROAZĂ: s.f.
groaza: *sg. nom.* 9,2; 35,5
groază: *sg. nom./ac.* 15,12; 45,3

GRUMAZ: s.m. (Pop.) „gât”; *p. restr.* „cerbice”; „ceafă”
grumazului: *sg. gen.* 27,16
grumazii: *pl. ac.* 27,40; 45,14; 46,29; 49,8
grumazul: *sg. ac.* 33,4; 45,14

GURĂ: s.f.
gura: *sg. nom./ac.* 4,11; 8,11; 11,9; 29,2, 3, 8; 29,14; 42,27, 35; 43,21; 44,2, 8; 45,12
gură: *sg. nom./ac.* 11,1, 6
guri: *sg. gen.* 41,40

H

HAINĂ: s.f.
hainele: *pl. ac.* 27,15; 37,30, 34; 38,14, 19
haină: *sg. ac.* 28,20; 37,3
haina: *sg. ac.* 37,23, 31; 39,13; 41,14

HANANEU: s.m.; vezi **CANANEU**

HANANIANCĂ: s.f.; vezi **CANANIANCĂ**

HAR: s.n. „grație divină”; (Înv.) „dar sau răsplată acordată cuiva ca semn de bunăvoință” (de regulă, în sintagmă cu v. a *afla*, a *găsi*, mai rar a *dobândi*, a *da*)
har: sg. ac. 18,3; 19,19; 30,27; 32,5; 33,8, 10, 15; 34,11; rezum. cap.39; 39,4, 21; 47,29; 50,4;

HERUVIM: s.m. „înger care urmează ierarhic după arhangheli”
hieruvimi: pl. ac. 3,24

HETHEU: s.m.; var. **ETHEU** „grup etnic care a locuit în Canaan din vremuri patriarhale până după cucerirea israelită”
Hetheului: sg. gen. 25,9
heftei: pl. nom. 15,20
hefteului: sg. gen. 26,34; 49,29
hefteul: sg. nom. 49,30
etheului: sg. gen. 36,2

HEVEU: s.m. (la sg.) „persoană care făcea parte din urmașii lui Canaan; vechi locuitori din Siria și Palestina, care se disting prin denumirea lor de alte popoare (canaaniți, iebusiți, fereziiți, ghirgasiți și amoriți)”
heveu: sg. mom. 34,2
heveului: sg. gen. 36,2

HICLENIE: s.f.; vezi **VICLENIE**

HORREI: s.m. „numele unor locuitori ai Edomului descendenți ai lui Seir horitul”
Horrei: pl. ac. 14,6
horeilor: pl. gen. 36,29, 30

HOTAR s.n.
hotarâle: pl. nom. 10,19
hotarâle: pl. ac. 23,17
hotarelor: pl. gen. 47,21
hotare: pl. ac. 49,14

HRANĂ: s.f.
hranele: pl. ac. 6,21
hrană: sg. ac. rezum. cap.9; 41,55; 43,2; 45,7; 47,17
hrana: sg. ac. 47,24

(a se) **HRĂNI:** v. IV
(să) **hrănea:** ind. imp. 3.sg. 39,6
hrăneaște: ind. prez. 3.sg. rezum. cap.47
hrănea: ind. imp. 3.sg. 47,12
voi hrăni: ind. viit.I. 1.sg. 50,21

I

IACĂ: interj.
iacă: 48,21

IAD: s.n.
Iad: sg. ac. 42,38; 44,29, 31

IARBĂ: s.f.
iarbă: sg. nom./ac. 1,11, 12; 47,4
iarba: sg. ac. 1,29; 2,5; 3,18

IARNĂ: s.f.
iarna: sg. nom. 8,22

IASCĂ: s.f.
iască: sg. ac. 37,8

IATĂ: interj.
iată: 1,29; 3,22; 4,14; 6,17; 9,9; 11,6; 12,19; 13,9; 14,13; 15,3; 16,2, 6, 11; 17,20; 18,9; 19,10, 21, 34; 20,3, 16; 22,1, 7, 11; 24,13, 15, 43, 51; 25,24, 32; 26,32; 27,1, 27, 36, 42; 29,6, 9; 31,11, 51; 32,6, 24; 34,7, 25; 37,14, 19; 38,24; 39,8, 14; 41,19, 29, 41; 42,22, 28; 44,16; 45,12; 46,2; 47,1, 23; 48,2; 50,5

IDOL: s.m. „divinitate păgână”; (ccr.) „chip, statuie reprezentând o asemenea divinitate”
idolii: pl. ac. rezum. cap.31; 31,19, 30, 32, 34; rezum. cap.35

IDUMEU: s.m. „numele generic purtat de strămoșii lui Esau”
idumeilor: pl. gen. 36,43

IED: s.m.
iedului: sg. gen. 37,31
ied: sg. ac. 38,17
iedul: sg. ac. 38,20, 23
iezi: pl. ac. 27,9
ieziilor: pl. gen. 27,16

(a) **IERTA:** v. I
vei ierta: ind. viit.I. 2.sg. 18,24
oi ierta: ind. viit.I. 1.sg. 18,26

IERTARE: s.f.
iertare: sg. ac. 4,13

(a) **IEȘI:** v. IV
ies: ind. prez. 3.pl. 24,11
ieșiia: ind. imp. 3.sg./pl. 2,6, 10; 8,7; 41,2; 43,30
să ieșim: conj. prez. 1.pl. 4,8
ieșind: gerunziu 4,16; rezum. cap.13; 19,6, 14; 25,25; 27,30; 28,10; 30,14; 34,6, 27; 35,16, 21; 43,31; 44,4
ieși: imperativ 2.pl. 8,16; 12,1; 27,3; 31,13
au ieșit: ind. pf.c. 3.pl. 8,18, 19; 9,10, 18; 10,9, 11, 14; 12,4, 5; 14,8, 17; 19,23; 24,29, 50; 25,25; 30,16; 34, 1; 38,29, 30; 39,12; 41,45; 46,26; 47,10; 49,24
va ieși: ind. viit.I. 3.sg. 15,4; 24,43; 38,28
or ieși: ind. viit.I. 3.pl. 15,14; 17,6; rezum. cap.50
ieșiți: imperativ 2.pl. 19,14
ai ieșit: ind. pf.c. 2.sg. 24,5
vor ieși: ind. viit.I. 3.pl. 24,13; 35,11
ieșise: ind. m.m.c.pf. 3.sg. 24,15, 63
ieșindu-: gerunziu 35,18; rezum. cap.46
ieșiea: ind. imp. 3.pl. 41,3
a ieși: inf. prez. 41,18
veți ieși: ind. viit.I. 2.pl. 42,15
ieșit-au: ind. pf.c. 3.sg. 44,28
iasă „ies”: ind. prez. 3.pl. rezum. cap.8
să iasă: conj. prez. 3.sg./pl. 27,20; 45,1

INEL: s.n.
inelul: sg. nom./ac. 38,18, 25; 41,42

INIMĂ: s.f.
inimii: sg. gen. 6,5, 6; 8,21; 20,5
inima: sg. ac. 17,17; 18,5; 27,41
inimă: sg. ac. 20,6

(a) **INTRA:** v. I; var. (Pop.) (a) **ÎNTRA**
au intrat: ind. pf.c. 3.sg./pl. 6,4; 7,7, 9, 13, 15, 16; 12,14; 16,4; 19,5, 8, 23, 33; 34,25; 38,2; 44,14; 46,8, 26, 27
vei intra: ind. viit.I. 2.sg. 6,18; 19,22; 30,16
or intra: ind. viit.I. 3.pl. 6,20

întrând: *gerunziu* rezum. cap.7; 19,3, 35; 30,5; 31,33; 34,20; 38,9, 16; 40,6; 43,30; 47,1; 48,3
întră: *imperativ* 2.sg. 7,1; 16,2; 24,31; 30,3; 38,8
întraș: *imperativ* 2.pl. 8,17
întraș: *imperativ* 2.pl. 9,7
întră: *ind. prez.* 3.sg./pl. rezum. cap.12: 25,18
să între: *conj. prez.* 3.sg. 12,11
întrat-ai: *ind. pf.c.* 2.sg. 19,9
întra: *inf. prez. fără a* 19,31
om întra: *ind. viit. I. 1.pl.* 20,13
întra: *ind. imp.* 3.pl. 23,10, 18
să întru: *conj. prez.* 1.sg. 29,21
întrând: *gerunziu* 29,24
a întra: *inf. prez.* 39,11; 43,25
întrat-au: *ind. pf.c.* 3.sg./pl. 39,14, 17; 42,5; 43,26
voi întra: *ind. viit.I. 1.sg.* 44,30
întra: *ind. pf.s.* 1.sg. 48,7

INTRARE: s.f.; var. (Înv. și r eg.) **ÎNTRARE**
întrarea: *sg. ac.* 30,30

ISCOADĂ: s.f. „spion”
iscoade: *pl. nom.* 42,9, 14, 16, 34
iscoadele: *pl. nom.* 42,30

(a) ISPITI: v. I (Înv.) „a pune la încercare pe cineva”
au ispitit: *ind. pf.c.* 3.sg. 22,1

ISPRAVNIC: s.m. „dregător numit de domn, care conducea un ținut”; (aici și) „administrator al unei case”
ispravnicul: *sg. gen./dat.* 15,2; 43,16; 44,1
ispravnicul: *sg. ac.* 43,20; 44,4
ispravnici: *pl. ac.* 47,6

(a se) ISPRĂVI: v. IV „a (se) termina”, „a (se) sfârși”; „a muri”
isprăvindu(-să): *gerunziu* 15,1; 48,1; 50,23
(s-)au isprăvit: *ind. pf.c.* 3.sg. 22,1
isprăvind: *gerunziu* rezum. cap.50

(a) IUBI: v. IV
iubești: *ind. prez.* 2.sg. 22,2
au iubit: *ind. pf.c.* 3.sg. 24,67; 29,30; 34,2
iubiia: *ind. imp.* 3.sg. 25,28; 34, 19
iubeaște: *ind. prez.* 3.sg. 27,14; 37,4
iubindu-: *gerunziu* 29,18
va iubi: *ind. viit.I. 3.sg.* 29,32
iubea: *ind. imp.* 3.sg. 37,3
iubește: *ind. prez.* 3.sg. 44,20

IZBÂNDĂ: s.f. „răzbunare”
izbânda: *sg. ac.* 34,27

IZMAILTEAN: s.m.
izmailtenilor: *pl. dat.* rezum. cap.37
izmailitean: *pl. ac.* 37,25
izmailtenilor: *pl. gen./dat.* 37,28; 39,1

IZVOR: s.n.
izvor: *sg. nom.* 2,6
izvoarele: *pl. nom.* 7,11; 8,2
izvorul: *sg. ac.* 14,7; 16,7

I

(a se) ÎMBĂTA: v. I
(s-)au îmbătat: *ind. pf.c.* 3.sg. 9,21
îmbătat fiind: *pasiv gerunziu* rezum. cap.19
să îmbătam: *conj. prez.* 1.pl. 19,32

(a) ÎMBĂTRÂNI: v. IV
am îmbătrânit: *ind. prez.* 1.sg. 18,12; 27,2
au îmbătrinit: *ind. pf.c.* 3.sg. 27,1

(a) ÎMBIA: v. I „a îndemna stăruitor pe cineva să facă sau să primească ceva”
au îmbiat: *ind. pf.c.* 3.sg. 43,26;

(a) ÎMBLA: v. I; vezi **(a) UMBLA**

(a se) ÎMBLÂNZI: v. IV „a (se) îmbuna”, „a(-și) potoli mânia”
îmblânzindu(-să): *gerunziu* rezum. cap.8

(a se) ÎMBOGĂȚI: v. IV
am îmbogățit: *ind. pf.c.* 1.sg. 14,23
(să) îmbogățește: *ind. prez.* 3.sg. rezum. cap.30
(te-)ai îmbogățit: *ind. pf.c.* 2.sg. 30,30
(s-)au îmbogățit: *ind. pf.c.* 3.sg. 30,43; 31,1

ÎMBOGĂȚIT, -Ă: adj.
(foarte) îmbogățit: *m. sg. nom.* rezum. cap.47

(a se) ÎMBRĂCA: v. I
au îmbrăcat: *ind. pf.c.* 3.sg. 3,21; 27,15
(de) îmbrăcat: *supin* 28,20
(s-)au îmbrăcat: *ind. pf.c.* 3.sg. 37,34; 38,19
au îmbrăcat: *ind. pf.c.* 3.sg. 41,42

ÎMBRĂCĂMINTE: s.f.
îmbrăcăminte: *sg. ac.* 3,21
îmbrăcăminte: *sg. nom.* 37,32, 33; 38,19

(a se) ÎMBRĂȚIȘA: v. I
au îmbrățișat: *ind. pf.c.* 3.sg. 29,13; 33,4
îmbrățișază: *ind. prez.* 3.sg. rezum. cap.45
îmbrățișindu-: *gerunziu* 45,14; 48,10
îmbrățișindu(-să): *gerunziu* 46,29

(a) ÎMBUCA: v. I „a vârî în gură ceva de mâncare”, „a mânca (în grabă, ce se nimerește)”; „a înghiți ceva dintr-o dată”
au îmbucat: *ind. pf.c.* 3.sg./pl. 37,33; 41,4, 24; 44,28
îmbucând: *gerunziu* 41,7, 20

(a se) ÎMFLA: v. I; vezi **(a se) UMFLA**

(a se) ÎMPĂIENJENI: v. IV; var. **(a se) ÎMPĂINGINA;** vezi și **(a se) PĂIENJENI;** aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este în *Magazin istoric pentru Dacia*. Supt redacția lui A. Treb. Laurian și Nicol. Bălcescu. [Tom I-IV]. București, 1845-1847.
(s-)au împăinginat: *ind. pf.c.* 3.pl. 27,1

ÎMPĂRAT: s.m.
împărați: *pl. nom.* rezum. cap.14
împăratului: *sg. gen./dat.* rezum. cap.14; 14,2, 17; rezum. cap.20; 39,20; 40,1; 41,14, 25, 46; 45,16; 47,2, 14, 24, 25
împăratul: *sg. nom./ac.* 14,1, 2, 8, 9, 10, 17, 18, 21; rezum. cap.20; 20,2; 26,1, 8; 37,8; 41,33, 44; 47,5, 7, 10
împărații: *pl. nom.* 14,5; 17,16; 36,31
împăraș: *pl. nom.* 14,9; 17,6; 35,11
împărașilor: *pl. gen./dat.* 14,17; rezum. cap.47; 47,26; 49,20
împărat: *sg. ac.* 36,31; 47,22
împărate: *sg. voc.* 41,10

ÎMPĂRĂTESC, -EASCĂ: adj.
împărătească: *f. sg. ac.* 47,19

(a) ÎMPĂRĂȚI: v. IV
au împărățit: *ind. pf.c.* 3.sg./pl. 36,31, 33

ÎMPĂRĂȚIE: s.f.
împărății: *sg. gen.* 10,10; 41,40
împărăție: *sg. ac.* 20,9; 36,38

(a se) ÎMPĂRȚI: v. IV „a (se) separa în părți”; „a da mai multor persoane câte o parte din ceva”; „a repartiza”; „a despica”
(s-)au împărțit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* rezum. cap.10; 10,25, 32; 38,29
au împărțit: *ind. pf.c. 3.sg.* 11,9; 15,10; 25,6; 30,40; 32,7
împărțându-: *gerunziu* 14,15
(să) vor împărți *ind. viit.l. 3.pl.* 25,23
împărți(-)voi: *ind. viit.l. 1.sg.* 49,7
va împărți: *ind. viit.l. 3.sg.* 49,27
(să) în parte: *ind. prez. 3.sg.* 2,10
împarte: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.25

(a) ÎMPIEDICA: v. I
împiedecă: *ind. prez. 3.sg.* 34,22

(a) ÎMPLE: v. III; vezi **(a) UMPLE**

ÎMPODOBIT, -Ă: adj.(în sintagmă cu *la vedere*) „plăcut”, „frumos”, „atrăgător”
împodobită: *f. sg. nom.* 29,17
împodobit: *m. sg. nom.* 39,6; 49,22

ÎMPOTRIVĂ: adv./prep.; var. (Înv. și pop.) **ÎMPROTIVĂ**
împotriva: *prep.* 16,5; 31,24, 29; 40,2; 44,32
împrotiva: *prep.* 14,9; 15,10; 20,6, 9; 26,20; 27,45; 32,28; 39,9; 41,10; 42,21, 22; 43,9; 44,18; 50,17
împotrivă: *adv.* 42,38
împrotivă: *adv.* 31,8

(a) ÎMPOTRIVI: v. IV; var. **(a) ÎMPROTIVI**
împotrivind: *gerunziu* rezum. cap.48

(a se) ÎMPRĂȘTIA: v. I
(s-)au împrăștiat: *ind. pf.c. 3.pl.* 10,18

ÎMPREJUR: adv./prep.; var. (Înv.) **ÎMPREGIUR**
împrejur: *adv.* rezum. cap.17; 17,10, 12, 14, 24, 25, 26, 27; 19,17, 25; rezum. cap.21; 21,4; 23,13; rezum. cap.34; 34,14, 15, 17, 22, 24
împregiur: *adv.* 17,11, 23; 37,7
împregiurul: *prep.* 13,10, 12
împrejurul: *prep.* 13,11

(a se) ÎMPREUNA: v. I „a se aduna laolaltă” (Eufem.) „a avea relații sexuale”
(s-)au împreunat: *ind. pf.c. 3.pl.* 14,3
(să) va împreuna: *ind. viit.l. 3.sg.* 29,34
să (ne) împreună: *conj. prez. 1.pl.* 34,9
au împreunat: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. cap.38
(te) împreună: *imperativ 2.sg.* 38,8
să (mă) împreun: *conj. prez. 1.sg.* 38,16
să (să) împreune: *conj. prez. 3.sg.* 39,14

ÎMPREUNARE: s.f. (Înv.; Eufem.) „relație sexuală”
împreunare: *sg. ac.* rezum. cap. 38; 38,18; rezum. cap.39
împreunarea: *sg. ac.* 38,16
împreunări: *sg. gen.* 29,27

ÎMPREUNĂ: adv. „la un loc”; „în același timp”
împreună: *adv.* rezum. cap.9; 13,6; rezum. cap.17; 18,16, 24; 19,4, 17; 22,6, 19; 23,17; 24,54; 25,22; 33,12; 34,15, 23; 36,7; 37,19; 42,35; rezum. cap.43; 43,16, 32; 44,26; 45,1; 46,7; 47,18

ÎMPRUMUT: s.n. „faptul de a (se) împrumuta”; (concr.) „obiect sau sumă de bani împrumutată”
împrumut: *sg. ac.* 34,16

(a se) ÎMPUTERNICI: v. IV (Înv. și pop.) „a (se) face mai puternic”; „a (se) întări”
(s-)au împuternicit: *ind. pf.c. 3.pl.* 7,19

ÎNAINTE: adv./prep.
înainte: *adv.*, în loc. adv. **mai înainte** 2,5; 11,4; 13,3, 4; 13,10; 15,13; 19,4; 27,4, 10, 20; 27,33; 28,9, 19; 29,7, 26; 40,13; rezum. cap.41; 41,50, 54; 43,20; 45,7, 28

înainte: *adv.* în sintagma **aduceri înainte** „jertfe” 31,54

înainte: *adv.* 32,20; 45,1; rezum. cap.48

înaintea: *adv.* în loc. adv. **mai înaintea** 36,31

înnainte: *adv.* în loc. adv. **mai înnainte** 2,5

înaintea: *prep.* 3,24; 6,8, 11, 13; 7,1; 10,9; 12,15; 13,9, 13; 17,18; 18,8, 22; 19,13, 19; 20,15; 23,9, 11, 12; 24,7, 33, 40, 51; 27,7, 29; 30,27, 33, 38, 41; 31,32, 35, 37; 32,3, 5, 16, 21; 33,8, 14, 15; 34,11; 38,7; rezum. cap.39; 39,4, 21; 40,9; 41,43, 46; 42,25; 43,15, 33; 44,14; 45,5; 46,28; 47,2, 6, 7, 15, 29; 48,15; 49,19; 50,4

înainte: *prep.* 20,15; 30,33, 40

înnaintea: *prep.* 17, 1; 48,20

mainte: *adv.* 43,18; 50,16

nainte: în loc. adv. **mai nainte** 11,28; 21,2; 26,18; 27,36

ÎNALT, -Ă: adj.

înalti: *m. pl. nom.* 7,19

(mai) înaltă: *f. sg. nom.* 7,20

(celui) înalt: *m. sg. gen.* 14,18, 19

(cel) înalt: *m. sg. nom./ac.* 14,20, 22

ÎNAPOI: adv.

napoi: 19,6

înapoi: 19,26

(a se) ÎNĂLȚA: v. I

să înălță: *conj. prez. 3.sg.* –cu des. **ă** în loc de -e 50,20

înălțindu(-să): *gerunziu* 19,28

ÎNĂLȚIME: s.f.

înălțimea: *sg. nom.* 6,15

înălțime: *sg. ac.* 7,17

ÎNĂUNTRU: adv.; var. (Înv.) **ÎNLĂUNTRU, ÎNLONTRU**

înăuntru: 39,14; 43,16; 47,7

înlăuntru: 19,10

înlontru: 27, 18; 31,50

ÎNCAL: adv. „măcar”, „barem”

încal: 16,2; 24,55; 33,15

(a) ÎNCĂLECA: v. I

încălecând: *gerunziu* 24,61

ÎNCĂLȚĂMINTE: s.f.

încălțăminte: *sg. gen.* 14,23

(a) ÎNCĂPEA: v. II; var. (Înv. și reg.) **(a) ÎNCHEPE**

începea: *inf. prez. fără a* 13,6

(a) ÎNCĂRCA: v. I

încărcând: *gerunziu* 44,13; 45,17

(a) ÎNCELUI: v. IV (Înv.) „a înșela”

înceluiște: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.31

au înceluit: *ind. pf.c. 3.sg.* 31,7

(a) ÎNCEPE: v. III

au început: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 4,26; 6,1; 8,3; 9,20; 10,8; 11,6; 17,1; 45,6

începusă: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 16,3; 32,1

am început: *ind. pf.c. 1.sg.* 18,27, 31

început-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 41,54

începând: *gerunziu* 44,12

ÎNCEPUT: s.n.; var. (Înv.) **CEPUT**

început: *sg. ac.*, în loc. adv. **întru început** „inițial” „întâi” 1,1

începutul: *sg. nom./ac.* 10,10; 47,21; 49,3

ceput: *sg. ac.*, în loc. adv. **din ceput** 2, 8

ÎNCET: adv.

încet: rezum. cap.8; 33,14; 40,10

(a) **ÎNCETA**: v. I
au încetat: *ind. pf.c. 3.sg./pl. 2,3; 11,8; 18,33; 29,35; 38,5*
încetase: *ind. m.m.c.pf. 3.pl. 8,8, 11; 18,11*
or înceta: *ind. viit.l. 3.pl. 11,6*
va înceta: *ind. viit.l. 3.sg. 27,45*
încetând: *gerunziu rezum. cap.30*
a fi încetat: *inf. pf. 30,9*

(a se) **ÎNCHIDE**: v. III
au închis: *ind. pf.c. 3.sg./pl. 7,16; 16,2; 19,10*
(s-)au închis: *ind. pf.c. 3.pl. 8,2*
închizând: *gerunziu 19,6*
închisese: *ind. m.m.c.pf. 3.sg. 20,18*
(să) închidea: *ind. imp. 3.sg. 29,10*

(a se) **ÎNCHINA**: v. I
(s-)au închinat: *ind. pf.c. 3.sg./pl. 18,2; 19,1; 23,7; 24,26, 52; 33,3, 6, 7; 43,26, 28; 47,31; 48,12*
(ne) vom închina: *ind. viit.l. 1. pl. 22,5; 37,10*
închinatu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg. 23,12*
(m-)am închinat: *ind. pf.c. 1.sg. 24,48*
să (să) închine: *conj. prez. 3.pl. 27,29*
închinându(-să): *gerunziu 33,7; 50,18*
(s-)ar închina: *cond. prez. 3.pl. 37,7, 9*
închinându(-să): *gerunziu 42,6*
(să) vor închina: *ind. viit.l. 2.pl. 49,8*

ÎNCHIPUIRE: s.f. (aici) „facere”
închipuirea: *sg. ac. rezum. cap.1*

ÎNCHIS, -Ă: adj.
închis: *m. sg. nom. 39,20*

ÎNCINS, -Ă: adj. (Despre oameni) „cu arma prinsă la cingătoare”
încins: *adj. m. sg. nom. 49,19*

ÎNCOACE: adv.
încoace: *27,21*

ÎNCOLO: adv.
(mai) încolo: *12,9; 19,9*

(a) **ÎNCOLȚI**: v. IV
ar încolți: *cond. prez. 3.sg. 2,5*
încolțea: *ind. imp. 3.pl. 41,5*
încolția: *ind. imp. 3.pl. 41,22*

(a) **ÎNCONJURA**: v. I; var. (Reg.) (a) **ÎNCUNJURA**
încungiuură: *ind. prez. 3.sg. 2,11, 13*
încungiuură: *imperativ 2.sg. 13,17; 30,32*
au încungiuurat: *ind. pf.c. 3.sg./pl. 19,4*
au încunjurat: *ind. pf.c. 3.sg. 41,46*

ÎNCOTRO: adv.; var. (Înv.) **ÎNCĂTRO**
încătro: *16,8; 20,16; 28,15; 32,17; 37,30*

(a) **ÎNCREDE**: v. III (Înv. și pop.) „a încredința”, „a da în grijă”
încrezându-: *gerunziu 39,8*

(a) **ÎNCREȘTINȚA**: v. I „a da în grijă”
să fie încreștinat: *pasiv conj. prez. 3.sg. 39,9*

ÎNCREZUT, -Ă: adj. „încredințat”, „dat în grijă”
încrezută: *f. sg. ac. 39,4*

ÎNCURCAT, -Ă: adj.
încurcat: *m. sg. ac. 22,13*

ÎNDATĂ: adv.
îndată: *4,7; 15,4; 17,23; 20,8; 24,18; 25,25; 27,27; 32,25, 31; 34,19; 37,23; 41,14*

ÎNDĂRĂT: adv.; var. (Înv. și reg.) **ÎNDĂRĂPT**
îndărăpt: *9,23; 19,17; 38,29; 42,25; rezum. cap.44; 49,17*

(a se) **ÎNDEMNA**: v. I
(să) îndeamnă: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.27*

ÎNDESTULARE: s.f. „belșug”
îndestulare: *sg. ac. 27,28*

(a) **ÎNDRĂZNI**: v. IV
au îndrăznit: *ind. pf.c. 3.sg. 35,5*
îndrăznim: *ind. prez. 1.pl. 44,26*

(a se) **ÎNDREPTA**: v. I
(să) îndreptează: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.15*
au îndreptat: *ind. pf.c. 3.sg./pl. 18,16; 24,56*
va îndrepta: *ind. viit.l. 3.sg. 24,40*
ai îndreptat: *ind. pf.c. 2.sg. 24,42*
a (să) îndrepta: *inf. prez. 39,3*
îndrepta: *ind. imp. 3.sg. 39,23*

(a se) **ÎNDOI**: v. IV
îndoindu(-să): *gerunziu 19,16; rezum. cap.46*

ÎNDOIT, -Ă: adj. „dublat”; *p. ext. „înmulțit”, „mărit”, „sporit”*
îndoită: *f. sg. ac., în sintagma peșteră îndoită rezum. cap.23; 23,9, 17, 19; 25,9; 49,29; 50,13*
îndoită: *f. sg. ac., în sintagma calea îndoită „răscruce”, „răs pântie” (după lat. bivium, -ii „răscruce”; „două drumuri”, „cale dublă”) 38,21*
îndoit: *m. pl. ac. rezum. cap.43; 43,12, 15*

(a) **ÎNFĂȘURA**: v. I
au înfășurat: *ind. pf.c. 3.sg. 27,16*

(a) **ÎNFIGE**: v. III (în sintagmă cu *s. corturile*) „a așeza tabăra”
înfiipsease: *ind. m.m.c.pf. 3.sg. 13,3*
va înfinge: *ind. viit.l. 3.sg. 16,12*
au înfipt: *ind. pf.c. 3.sg. 31,25; rezum. cap.33; 35,21*
au fost înfipt: *ind. m.m.c.pf.perifr. 3.sg. 33,19*
figând: *gerunziu 33,17*

(a se) **ÎNFRICOȘA**: v. I
înfricoșindu(-să): *gerunziu 42,35*

ÎNFRICOȘAT, -Ă: adj. „speriat”; „înfricoșător”
înfricoșată: *adj. f. sg. nom. 18,15*
înfricoșat: *adj. m./n. sg. nom. 27,34; 28,17*

ÎNFRUMUSEȚAT, -Ă: adj.; var. (Înv.) **ÎNFRĂMSĂȚAT**
înfrămsățat: *n. sg. ac. rezum. cap.2*
înfrămsățată: *f. sg. nom. 29,17*
înfrămsățate: *f. pl. ac. 49,21*

(a se) **ÎNFRUNTA**: v. I (Pop.) „a muștra”, „a dojeni”, „a certa”; „a ține piept”; „a avea un schimb aprins de cuvinte”
(să) înfruntă: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.18; rezum. cap.26; rezum. cap. 34*
au înfruntat: *ind. pf.c. 3.sg. 21,25*

ÎNFRUNTARE: s.f. „muștrare”, „dojană aspră”
înfruntări: *pl. ac. rezum. cap.31*
înfruntare: *sg. ac. rezum. cap.49*

(a se) **ÎNGĂDUI**: v. IV „a permite”; (Pop.) „a pășui”
ai îngăduit: *ind. pf.c. 2.sg. 22,12*
(să) îngăduiaște: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.47*

(a se) **ÎNGĂZDĂCI**: v. IV (Iuz) „a se îmbogăți”; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la

Samuelis Klein, *Dictionario Valachico-Latinum*, tipărit la Budapesta, în 1944, de Gáldi László
(s-)au îngăzdăcit: *ind. pf.c. 3.sg. 26,13*

ÎNGER s.m.

îngerului: *sg. gen. rezum. cap.16*
îngerul: *sg. nom./ac. 16,7, 9; 21,17; 22,11, 15; 24,7, 40; 31,11; rezum. cap.32; 48,16*
îngeri: *pl. nom./ac. rezum. cap.18; rezum. cap.19; 19,1*
îngerii: *pl. nom./ac. 19,15; 28,12; rezum. cap.32; 32,1*
înger: *sg. ac. rezum. cap.22*

(a) **ÎNGREUIA:** v. I

(s-)au îngreuiat: *ind. pf.c. 3.sg. 18,20*
îngreioia: *ind. imp. 3.sg. 43,1*
îngreoindu(-să): *gerunziu 47,4*

(a se) **ÎNGROPA:** v. I „a înmormânta”; „a acoperi cu pământ”

(să) **îngroapă:** *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.23*
să îngrop: *conj. prez. 1.sg. 23,4; 23,8*
îngroapă: *imperativ 2.sg. 23,6, 11, 15; 50,6*
să îngropi: *conj. prez. 2.sg. 23,6; 47,29, 30*
voi îngropa: *ind. viit.I. 1.sg. 23,13*
au îngropat: *ind. pf.c. 3.sg./pl. 23,19; 25,9; rezum. cap.35; 35,4, 29; 49,31; 50,13, 14*
(s-)au îngropat: *ind. pf.c. 3.sg./pl. 25,10; 35,8, 19; 49,31*
să îngroape: *conj. prez. 3.sg. rezum. cap.47; rezum. cap.50*
am îngropat: *ind. pf.c. 1.sg. 48,7*
îngropați: *imperativ 2.pl. 49,29*
vei îngropa: *ind. viit.I. 2.sg. 50,5*
oi îngropa: *ind. viit.I. 1.sg. 50,5*

ÎNGROPARE: s.f.

îngropării: *sg. gen. 23,3, 9; rezum. cap.49; 49,30; 50,13*
îngropare: *sg. ac. rezum. cap.50; 50,10*

ÎNGROPAT, -Ă: adj.

îngropată: *adj. f. sg. nom. 49,31*

ÎNGROPĂCIUNE: s.f.

îngropăciune: *sg. ac. 23,4*

(a se) **ÎNMULȚI:** v. IV

(vă) **înmulțiti:** *imperativ 2.pl. 1,22; 8,17*
să (să) înmulțască: *conj. prez. 3.pl. 1,22*
(vă) **înmulțit:** *imperativ 2.pl. 1,28; 9,1, 7*
înmulți-voi: *ind. viit.I. 1.sg. 3,16*
a (să) înmulți: *inf. prez. 6,1*
(s-)au înmulțit: *ind. pf.c. 3.sg./pl. 7,17; 18,20; 47,27*
înmulțând: *gerunziu 16,10*
oi înmulți: *ind. viit.I. 1.sg. 16,10; 26,24*
voi înmulți: *ind. viit.I. 1.sg. 17,2, 20; 22,17; 26,4; 48,4*
să înmulțască: *conj. prez. 3.sg. 28,3*
(te) înmulțeaște: *imperativ 2.sg. 35,11*
au înmulțit: *ind. pf.c. 3.sg. 39,5*
(să) va înmulți: *ind. viit.I. 3.sg. 48,19*

(a se) **ÎNSEMNA:** v. I „a (se) consemna”, „a (se) nota”

(să) **însămnează:** *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.36*

ÎNSUTIT, -Ă: num. multipl.

însutit: *num. multipl. cu val. adv. 26,12*

(a se) **ÎNȘELA:** v. I „a induce în eroare”, „a amăgi”

au înșelat: *ind. pf.c. 3.sg. 3,13; 27,36*
ai înșelat: *ind. pf.c. 2.sg. 26,10; 29,25*
să înșel: *conj. prez. 1.sg. 27,12*
(s-)au înșelat: *ind. pf.c. 3.sg. 31,35*
(m-)am înșelat: *ind. pf.c. 1.sg. 48,11*

ÎNȘELĂCIUNE: s.f.

înșelăciune: *sg. ac. 27,35*

(a) **ÎNTĂRĂTA:** v. I

au întărit: *ind. pf.c. 3.pl. 49,23*

(a se) **ÎNTĂRI:** v. IV „a (se) face mai tare, mai puternic”; „a (se) consolida”; „a pune legal în posesia unui lucru”

(să) **întăreaște:** *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.9; rezum. cap.35*
întăreaște: *ind. prez. 3.sg. 9,15*
(să) întărise: *ind. prez. 3.sg. 12,10*
(vă) întăriți: *ind. prez. 2.pl. 18,5*
(să) întăresc: *ind. prez. 3.pl. rezum. cap.22*
(s-)au întărit: *ind. pf.c. 3.sg./pl. 23,17, 20; 49,26*
(m-)am întărit: *ind. pf.c. 1.sg. 30,8*
întărindu(-să): *gerunziu 48,2*

ÎNTĂRIRE: s.f.

întărire: *sg. ac. 41,32*

ÎNTĂI: num. ord./adv./adj.

întăiu: *adj. inv. în sintagma (cele) întăiu născute „primii miei fătăți în turmă” 4,4*

întăiul: *adj. m. sg. nom./ac., în sintagma întăiul născut „cel mai mare dintre fii” 10,15; 22,21; 25,13; 27,19; 27,32*

întăiul: *adj. m. sg. nom., în sintagma întăiul născutul 27,19*

întăiului: *adj. m. sg. gen./dat., în sintagma întăiului născut 36,15; 38,6*

întăi: *adj. m. sg. nom., în sintagma întăi născutul 38,7*

întăi: *adj. m. sg. gen., în sintagma (celui) întăi născut 41,51*

întăi: *adj. m. pl. nom., în sintagma (cei) întăi născuț 43,33*

întăiu: *adj. m. sg. nom., în sintagma întăiu născut 48,18;*

întăiul: *adj. m. sg. nom., în sintagma întăiul născut 35,23; 46,8*

întăiul: *adj. m. sg. voc., în sintagma întăiul meu născut 49,3*

întăi: *adv. 19,27; 33,2; rezum. cap.34; rezum. cap. 37; 38,28; 44,14, 19*

întăiu: *adv. rezum. cap.33*

întăiu: *num. ord. 49,3*

(a) **ÎNTĂLNÎ:** v. IV

am întâlnit: *ind. pf.c. 1.sg. 33,8*

(a) **ÎNTĂMPINA:** v. I

întămpină: *imperativ 2.sg. 24,12*

au întămpinat: *ind. pf.c. 3.pl. 32,1*

va întămpina: *ind. viit.I. 3.sg. 32,17*

întămpinându-: *gerunziu rezum. cap.33*

să întămpine: *conj. prez. 3.sg. 46,28*

ÎNTĂMPINARE: s.f.

întămpinarea: *sg. ac. 14,17; 24,65; 29,13*

întămpinarea: *sg. ac. 30,16*

-ntămpinarea: *sg. ac. 33,4; 46,29*

-ntim pinarea: *sg. ac. 18,2; 32,6*

-ntim pinare: *sg. ac. 19,1; rezum. cap.46*

întămpinarea: *sg. ac. 30,16*

(a se) **ÎNTĂMPLA:** v. I

(să) **întămplase:** *ind. prez. 3.sg. 26,1; 34,7*

(s-)au întămplat: *ind. pf.c. impers./3.sg. 37,5; 41,13*

întămplatu(-s)-au: *ind. pf.c. impers. 40,1*

întămplându(-să): *gerunziu 40,23*

(să) **întămplasă:** *ind. m.m.c.pf. 3.pl. 42,29*

(să) **va întămpla:** *ind. viit.I. 3.sg. 42,38; 44,29*

(s-)au întămplat: *ind. pf.c. 3.sg./pl. 31,35; 39,11*

să (să) întămple: *conj. prez. impers. 42,4*

ÎNTĂMPLARE: s.f.

întămplare: *sg. ac. 26,20*

(a) **ÎNTĂRZIA:** v. I

au întârziat: *ind. pf.c. 3.sg. 34,19*

(a) **ÎNTEMEIA:** v. I „a înstări”

am întemeiat: *ind. pf.c. 1.sg. 27,37*

(a) **ÎNTINA**: v. I „a pângări”
ai întinat: *ind. pf.c. 2.sg. 49,4*

(a) **ÎNTINDE**: v. III
să întinză: *conj. prez. 3.sg. 3,22*
au întins: *ind. pf.c. 3.sg./pl. 8,9; 12,8; 19,10; 22,10; 26,25*
(nu) întinde: *imperativ prohib. 2.sg. 22,12*
au fost întins: *ind. m.m.c.pf.perifr. 3.sg. 31,25*
să întinză: *conj. prez. 3.sg. 40,21*
întinzând: *gerunziu 48,14*

(a) **ÎNTINGE**: v. III (Pop.) „a muia ceva într-un lichid”
au întins: *ind. pf.c. 3.pl. 37,31*

(a se) **ÎNTOARCE**: v. III „a (se) înapoia”, „a reveni”; „a restitui”, „a da înapoi”; (Pop.) „a (se) transforma”, „a (se) preface”
(te) vei întoarce: *ind. viit.I. 2.sg. 3,19*
(s-)au întors: *ind. pf.c. 3.sg./pl. 8,3, 9, 12; 13,3, 11; 14,7, 17; 18,22, 33; 19,26; 21,33; 24,20; 31,55; 32,6; 33,16, 18; 35,9; 38,22; 42,28; 44,13; 50,14*
(să) întorcea: *ind. pf.c. 3.sg. 8,7; 24,16, 61*
întoarce: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.14*
au întors: *ind. pf.c. 3.sg./pl. 14,10, 16; 20,14; 40,21; 50,20*
(să) vor întoarce: *ind. viit.I. 3.pl. 15,16*
întoarce(-te): *imperativ 2.sg. 16,9; 31,3; 32,9*
(v-)aș întors: *ind. pf.c. 2.pl. 18,5*
întorcându(-mă): *gerunziu 18,10*
(mă) voi întoarce: *ind. viit.I. 1.sg. 18,14; 28,21*
(să) întoarce: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.20*
întoarce: *imperativ 2.sg. 20,7*
a întoarce: *inf. prez. 20,7*
(ne) vom întoarce: *ind. viit.I. 1.pl. 22,5*
întorsu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg. 22,19*
voi întoarce: *ind. viit.I. 1.sg. 28,15; 42,37; 43,9*
întoarceți: *imperativ 2.pl. 29,7*
să (mă) întorc: *conj. prez. 1.sg. 30,25*
(se) întoarce: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.31*
întorcându(-te): *gerunziu 31,13; 44,4*
întorceam: *ind. imp. 1.sg. 31,39*
(mă) întorc: *ind. prez. 1.sg. 32,10*
să (să) întorcă: *conj. prez. 3.sg. rezum. cap.33; 47,19*
întorcându(-să): *gerunziu 37,29; 42,24; rezum. cap.43; 47,31*
vor întoarce: *ind. viit.I. 3.pl. rezum. cap.40*
va întoarce: *ind. viit.I. 3.sg. 40,13*
(m-)am întors: *iind. pf.c. 1.sg. 41,13*
(să) întorc: *ind. prez. 3.pl. rezum. cap.42*
întoarceți(-vă): *imperativ 2.pl. 43,2; 44,25*
am întors: *ind. pf.c. 1.pl. 43,18, 21*
am întorsu: *ind. pf.c. 1.pl. 44,8*
(mă) întoarce: *inf. prez. fără a 44,34*

ÎNTORS, ÎNTOARSĂ: adj. (Despre părți ale corpului)
„îndreptat în altă direcție”
întoarce: *f. pl. nom. 9,23*

(a) **ÎNTRA**: v. I; vezi (a) **INTRA**

ÎNTRARE: s.f.; vezi **INTRARE**

(a) **ÎNTREBA**: v. I
am întrebat: *ind. pf.c. 1.sg. 24,47*
au întrebat: *ind. pf.c. 3.sg./pl. 24,58; 37,15; 38,21; 40,7; 43,7, 27; 47,3*
întrebându(-să): *gerunziu 26,7; 47,8*
întrebându-: *gerunziu 29,5*
va întreba: *ind. viit.I. 3.sg. 32,17*
întrebat(u)-au: *ind. pf.c. 3.sg. 32,29; 43,7*
întrebându-: *gerunziu 42,7*
întrebat-ai: *ind. pf.c. 2.sg. 44,19*
să întreabe: *conj. prez. 3.sg. 25,22*

(a) **ÎNTRECE**: v. III
voi întrece: *ind. viit.I. 1.sg. 41,40*

ÎNTREG, ÎNTREAGĂ: s.m./f.
(ceale) întregi: *s.f. pl. nom. 30,37*

(a) **ÎNTRISTA**: v. I
întristasă: *ind. m.m.c.pf. 3.pl. 26,35*

ÎNTRISTARE: s.f.
întristare: *sg. ac. 44,29*

ÎNTUNECOS, -OASĂ: adj.
întuneacoasă: *f. sg. nom. 15,12, 17*

ÎNTUNERIC: s.n.
întunearec: *sg. nom./ac. 1,2, 4*
întunearecul: *sg. ac. 1,5, 18*

(a se) **ÎNTRUNA**: v. I (Reg.) „a (se) înapoia”, „a (se) întoarce”
să (să) întoarce: *conj. prez. 3.pl. 29,7*
întornându(-să): *gerunziu rezum. cap.49*
înturnându(-să): *gerunziu 8,3; 39,16*
înturnându(-să): *gerunziu 30,16*
(mă) voi înturna: *ind. viit.I. 1.sg. 50,5*

(a se) **ÎNȚĂRCA**: v. I
(să) înțarcă: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.21*
(s-)au înțarcă: *ind. pf.c. 3.sg. 21,8*

ÎNȚĂRCARE: s.f.
înțărcării: *sg. gen. 21,8*

(a) **ÎNȚELEGE**: v. III
au înțeles: *ind. pf.c. 3.sg. 8,11*
înțelegând: *gerunziu 9,24*
înțelegae: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.15*
oi înțelegae: *ind. viit.I. 1.sg. 24,14*
au înțăles: *ind. pf.c. 3.sg. 29,13; 38,13*
înțăleseasă: *ind. m.m.c.pf. 3.pl. 43,25*

ÎNȚELEPT, ÎNȚELEAPTĂ: adj./s.
înțăleptii: *s.m. pl. dat. (cu prep. la) 41,8*
înțăleapt: *adj. m. sg. ac. 41,33*
(mai) înțelept: *adj. m. sg. nom. 41,39*

ÎNȚELEPȚEȘTE: adv. „cu înțelepciune”
înțelepțește: 40,16
înțăleapțește: 41,15

(a) **ÎNVĂȚA**: v. I
învață: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.46*
învăța: *ind. imp. 3.sg. 49,32*

ÎNVĂRTITOR, -TOARE: adj.
învărtitoare: *f. sg. ac. 3,24*

ÎNVELITOARE: s.f. „văl”
învălitoare: *sg. nom. 20,16;*

(a) **ÎNVIA**: v. I
au înviiat: *ind. pf.c. 3.sg. 45,27*

(a) **ÎNVIINGE**: v. III
va învinge: *ind. viit.I. 3.sg. 25,23*
învinge: *inf. prez. fără a 32,25*

ÎNZĂDARNIC, -Ă: adj. „de prisos”, „fără rost”; aici prima atestarea a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este în DA.

înzădarnic: *n. sg. nom. ac. 1, 2; 17,14*

(a) **ÎNZESTRA**: v. I; var. (a) **ZĂSTRA** (formația neprefixată nu e înregistrată în DA)
zăstratu(-)au: *ind. pf.c. 3.sg. 30,20*

J

(a) **JELUI**: v. IV
să jeluiască: *conj. prez. 3.sg. 23,2*

JERTFĂ: s.f.; var. **JERTVĂ, JIRTFĂ, JIRTVĂ**
jertva: *sg. nom. 22,7*
jertvă: *sg. ac. 22,13*
jirtfe: *pl. ac. 4,3; rezum. cap.8; 46,1*
jirtfă: *sg. ac. 8,20; rezum. cap.15; 22,2, 3, 6*
jirtva: *sg. ac. 22,8*

(a) **JERTFUI**: v. IV; var. (a) **JERTVUI, (a) JIRTFUI**
să jertfuiască: *conj. prez. 3.sg. 22,10*
jertfuind: *gerunziu 31,54*
jertvuieste: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.35*
jirtfuieste: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.12*

JERTFIRE: s.f.
jertfirea: *sg. ac. rezum. cap.22*

JGHEAB: s.n.
jghiab: *sg. ac. rezum. cap.37; 37,28, 29*
jghiabul: *sg. ac. 37,20, 22, 24*
zghiaburile: *pl. nom. 8,2*

JIGANIE: s.f.
jigăni: *pl. ac. rezum. cap.7*
jigăniile: *pl. ac. rezum. cap.9*

JIVINĂ: s.f.
jivină: *sg. ac. 1,20*
jiviniile: *pl. nom./ac. 1,28; 2,19, 20; 3,1, 14; 6,19; 7,2, 8; 8,1, 17, 19; 9,2, 10*
jiviniilor: *pl. gen./dat. 1,30; rezum. cap.6; 7,21*
jiviniit: *pl. ac. 6,7*
jivina: *pl. nom. 7,14*

JOS: adv.
jos: 49,25

(a se) **JUCA**: v. I „a se distra”; „a glumi”
(s-)ar juca: *cond. prez. 3.sg. 19,14*
jucându(-să): *gerunziu 21,9; 26,8*

(a) **JUDECA**: v. I; var. (Înv. și pop.) (a) **GIUDECA**
oi judeca: *ind. viit.I. 1.sg. 15,14*
judece: *conj. prez. fără să 3.sg./pl. 16,5; 31,53*
judeci: *ind. prez. 2.sg. 18,25*
să judeci: *conj. prez. 2.sg. 19,9*
judecatu(-)au: *ind. pf.c. 3.sg. 30,6*
să judece: *conj. prez. 3.sg. 31,37*
va judeca: *ind. viit.I. 3.sg. 49,16*
giudece: *conj. prez. fără să 3.sg. 31,49*
giudecă: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.44*

JUDECATĂ: s.f.
judecată: *sg. ac. 18,19*
judecata: *sg. ac. 18,25; 44,10*

(a) **JUNGHIA**: v. I (Pop.) „a înjunghia”
junghind: *gerunziu 46,1*

(a) **JURA**: v. I; var. (Înv. și pop.) (a) **GIURA**
oi jura: *ind. viit.I. 1.sg. 21,24*
au jurat: *ind. pf.c. 3.sg./pl. 21,31; 24,9, 37; 31,53; 50,5, 24*

(M-) **am jurat**: *ind. pf.c. 1.sg. 22,16*
să jur: *conj. prez. 1.sg. 24,3*
(S-/s-)au jurat: *ind. pf.c. 3.sg./pl. 24,7; 25,33; 26,31*
joară: *imperativ 2.sg. 21,23; 25,33*
giurându(-să): *gerunziu rezum. cap.24*
giurând: *gerunziu 47,31*
ai giurat: *ind. pf.c. 2.sg. 50,6*
gioară: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.47*
gioară: *imperativ 2.sg. 47,31*

JURĂMÂNT: s.n.; var. **GIURĂMÂNT**
Jurământului: *sg. gen. în s. propr. Puțul Jurământului 21,32; 46,1*
jurământului: *sg. gen./dat. 24,8; 43,3*
jurământul: *sg. ac. 26,3*
jurământ: *sg. nom. 26,28*
giurământ: *sg. ac. rezum. cap.21*
Giurământului: *sg. gen., în s. propr. Puțul Giurământului 46,5*

L

LACRIMĂ: s.f.; var. (Înv. și reg.) **LACRĂMĂ**
lacrămile: *pl. nom. 43,30*

LANȚ: s.n.
lanț: *sg. ac. 41,42*

LAPTE: s.n.
lapte: *sg. ac. 18,8*
laptele: *sg. ac. 49,12*

LAT, -Ă: adj.
lat: *n. sg. nom. 34,21;*

LĂCAȘ: s.n.; vezi **LOCAȘ**

(a) **LĂCUI**: v. IV; vezi (a) **LOCUI**

LĂCUITOR s.m.; vezi **LOCUIITOR**

(a se) **LĂMURI**: v. IV
(să) vor lămuri: *ind. viit.I. 3.pl. 42,16*

(a) **LĂSA**: v. I
va lăsa: *ind. viit.I. 3.sg. 2,24*
lăsând: *gerunziu rezum. cap.12*
(s-)au lăsat: *ind. pf.c. 3.sg. 14,4; 32,8*
lăsând: *gerunziu rezum. cap. 25*
voi lăsa: *ind. viit.I. 1.sg. 28,15*
au lăsat: *ind. pf.c. 3.sg. 31,7; 39,15, 18*
lăsind: *gerunziu 39,12*
lăsându(-să): *gerunziu rezum. cap.42*
lăsați: *imperativ 2.pl. 42,33*
lăsa: *inf. prez. fără a 44,22*
să lăsați: *conj. prez. 2.pl. 45,20*
lăsase: *ind. m.m.c.pf. 3.sg. 50,8*
las: *ind. prez. 1.sg. 46,30; 47,24*

(a se) **LĂȚI**: v. IV
să lățască: *conj. prez. 3.sg. 9,27*
au lățit: *ind. pf.c. 3.sg. 26,22*
lăți(-te)-vei: *ind. viit.I. 2.sg. 28,14*
vei lăți: *ind. viit.I. 2.sg. 32,12*

LĂȚIME: s.f.
lățimea: *sg. nom. 6, 15; 13, 17*
Lățime: s. propr. *sg. nom. 26,22*

(a se) **LĂUDA**: v. I
au lăudat: *ind. pf.c. 3.pl. 12,15*
(să) laudă: *ind. prez. 3.sg. 27,42*

LĂUDAT, -Ă: adj.
lăudat: adj. n. sg. ac. 45,16
vor lăuda: ind. viit.I. 3.pl. 49,8

LÂNĂ: s.f.
lâna: sg. ac. 30,32
lână: sg. ac. 30,35

(a se) LÂNCEZI: v. IV „a slăbi”; „a fi într-o stare de slăbiciune”
(să) lânceza: ind. imp. 3.pl. 41,21

(a) LEGA: v. I
legând: gerunziu 22,9; 49,11
au legat: ind. pf.c. 3.sg. 38,2
legându-: gerunziu 42,25
leagam: ind. imp. 1.pl. 37,7
să (să) leage: conj. prez. 3.sg. 42,19

LEGAT, -Ă: adj./s. „închis”; „deținut”
legaților: s.m. pl. gen. rezum. cap.39
legați: s. pl. nom./ac. 39,20, 22
legat: adj. m. sg. nom. 40,3
legați: adj. m. pl. ac. 42,35

LEGĂTURĂ: s.f. (Înv.) „acord, înțelegere, convenție”; „legământ”; „închisoare”; „temniță”; (la pl.) „lanțuri”
legătura: sg. nom./ac. 6,18; rezum. cap.9; 9,9
legătură: sg. ac., în sintagma **legătură de pace** 14,13; 15,18; rezum. cap.21; 21,27; rezum. cap.26; 26,28; rezum. cap.31
legături: pl. ac. rezum. cap.42; 42,34
legătură: sg. ac. 42,16, 36
legăturile: pl. ac. 49,24

LEGE: s.f.
legile: pl. ac. 26,5
leagea: sg. ac. 34,22
leage: sg. ac. 47,26

LEGUMĂ: s.f.
legumi: pl. ac. 9,3

LEIȚĂ: s.f. „leoaică”
leiță: sg. ac. 49,9

LEMN: s.n. „tulpina și ramurile unui arbore tăiat, servind ca material de construcții, drept combustibil etc.”; „copac”; „pom”
lemn: sg. ac. 1,11, 12
lemnele: pl. ac. 1,29
lemnul: sg. ac. 2,9, 16, 17
lemn: pl. ac. 6,14
leamne: pl. ac. 22,3, 7, 9
leamnele: pl. ac. 22,6
leamnelor: pl. gen. 22,9

(a se) LENEVI: v. IV
(vă) leneaviț: ind. prez. 2.pl. 42,1

(a) LEPĂDA: v. I „a arunca”; „a abandona”; „a alunga”
lepădat: imperativ 2.pl. 35,2
leapădă: imperativ 2.sg. 21,10
au leapedat: ind. pf.c. 3.sg. 21,15

LEȘUIRE: s.f. (Înv. și reg.) „pândă”; „pândire”
leșuire: sg. ac. 42,31

LEU: s.m.
leu: sg. ac. 49,9
leul: sg. ac. 49,9

LIMBĂ: s.f. „grai”; „neam”; „popor”
limbile: pl. nom. rezum. cap.10

limbilor: pl. gen. 10,5; 14,1, 9
limba: sg. nom./ac. 10,5; rezum. cap.11; 11,7; 31,47
limbi: pl. nom./ac. 10,20, 31; 35,11
limbă: sg. ac. 41,45

LINTE: s.f.
linte: sg. ac. 25,34

(a se) LIPI: v. IV
(să) va lipi: ind. viit.I. 3.sg. 2,24
(s-)au lipit: ind. pf.c. 3.sg. 34,3, 8

LIPSĂ: s.f. „nevoie”; „trebuință”; „sărăcie”
lipsă: sg. nom./ac. 25,22; 34,21; 41,54; 43,11
lipsă: sg. ac., în loc adj./adv. (Înv. și reg.) *de lipsă* „necesar” 33,15; 42,2,7,33; 43,4,22
lipsii: sg. gen. 41,31
lipsa: sg. ac. 41,36; 42,2
lipsei: sg. gen. 41,57

LIPSIT, -Ă: s.m./f.
lipsit: s.m. sg. ac. 43,14

LOC: s.n.
loc: sg. ac., în loc. adv. **într-un loc** „laolaltă” 1,9
loc: sg. ac., în loc. prep. **în loc de** 11,3; 27,12; 30,2; rezum. cap.38
locu: sg. ac., în loc. prep. **în locu de** 11,3
locul: sg. nom./ac. 2,10, 21; 11,8; 12,6; 13,3, 4, 14; 18,33; 19,13, 14; 20,11; 21,17, 31; 22,3, 4, 9; 24,5; 26,23, 31; 28,16, 17; 29,26; 31,55; 32,9; 33,2; 35,14; 37,17; 38,21; 43,21; 47,6, 11; 48,9; rezum. cap.49; 50,24
locului: sg. gen./dat. 18,24; 22,14; 26,7; 27,46; 32,2, 30; 33,17; 35,7, 8, 15; 38,21, 22; 42,9; 50,11
locul: sg. dat. **(a + tot)** 18,26
locul: sg. ac., în loc. adv. **în tot locul** „pretutindeni” 20,13
loc: sg. nom./ac./gen. 23,4; 24,23, 25, 31; 26,26, 34; 28,11; 30,36; 32,29; rezum. cap.33; 33,19; 44,14; 46,29
locul: sg. ac., în loc. prep. **în locul** rezum. cap.27; 40,21
locurile: pl. nom. 36,40
locuri: pl. ac. 41,2, 3

LOCAȘ: s.n.; var. (Înv.) **LĂCAȘ**
lăcașul: sg. nom. 10,30
lăcașele: pl. ac. rezum. cap.36

(a) LOCUI: v. IV; var. (Înv.) **(a) LĂCUI**
au lăcuit: ind. pf.c. 3.sg./pl. 4,16; 11,2, 31; 13,12, 18; 20,1; 21,21; 22,19; 25,18; 33,18; 36,8; 37,1; 38,11; 39,2; 47,27; 50,22
lăcui: ind. imp. 3.sg./pl. 4,20; 13,7; 14,7, 12, 13; 23,10; 24,62; 25,11, 27
să lăcuască: conj. prez. 3.sg. 9, 27; 26,17
lăcuiște: ind. prez. 3.sg. rezum. cap.13
lăcui: inf. prez. fără a 13,6; 36,7; 46,34
a lăcui: inf. prez. 16,3; 34,21; rezum. cap.47; 47,6
lăcuise: ind. m.m.c.pf. 3.sg. 19,29
lăcuiăște: imperativ 2.sg. 20,15; 35,1
lăcuiesc: ind. prez. 3.pl. 24,3
lăcuiesc: ind. prez. 1.sg. 24,37
vei lăcui: ind. viit.I. 2.sg. 27,44; 45,10
lăcuiț: imperativ 2.pl. 34,10
om lăcui: ind. viit.I. 1.pl. 34,16
lăcuind: gerunziu 34,23; 35,22
va lăcui: ind. viit.I. 3.sg. 49,13

LOCUITOR: s.m.; var. (Înv.) **LĂCUIITOR**
lăcuiitorii: pl. nom./ac. 19,25; 36,20; 50,11
lăcuiitorilor: pl. gen./dat. 24,13; 34,30
lăcuiitori: pl. nom. 36,43

LOTRIE: s.f. (Înv.) „hoție”
lotriia: sg. ac. 50,17

(a) **LOVI**: v. IV;
au lovit: ind. pf.c. 3.sg./pl. 12,17; 14,5, 7, 15; 19, 11; 21,27; 32,25
voi lovi: ind. viit.I. 1.sg. 1,8,29
lo vește: ind. prez. 3.sg. rezum. cap.26
va lovi: ind. viit.I. 3.sg. 32,8
să lovască: conj. prez. 3.sg. 32,11

(a se) **LUA**: v. I
au luat: ind. pf.c. 3.sg./pl. 2, 15, 21; 3,6; 4,19; 5,24; 6,2; 11,29; 31; 12,5; 14,11; 16,3; 17,23; 18,8; 20,2, 3, 14; 21,11, 21, 27; 22,6, 10; 24,10, 46, 67; 25,1, 20; rezum. cap.26; 26,34; 27,35, 36; rezum. cap.28; 28,9, 11, 18; 29,28; 30,2; 30,39; 31,9, 16, 18, 45; 36,2, 6; 37,31; 38,14; 41,42; 46,5; 48,17
au luat: ind. pf.c. 3.pl., în loc. v. (Înv.) **au luat [în pântece]** „au zămislit” 30,39
luase: ind. m.m.c.pf. 3.sg. 2,22; 24,67; 25,10; 43,34
(s-)au luat: ind. pf.c. 3.sg. 2,23; 3,23; 1,2,15;
(t e-)ai luat: ind. pf.c. 2.sg. 3,19
vei lua: ind. viit.I. 2.sg. 4,7; 6,21; 21,30; 24,7, 37, 38, 40; 28,6; 29,15; 31,8
va lua: ind. viit.I. 3.sg. 4,15; 27,46; 40,19
fiind luată: pasiv gerunziu rezum. cap.12
am luat: ind. pf.c. 1.sg. 12,19; 20,12; 40,11; 44,32; 48,22
oi lua: ind. viit.I. 1.sg. 14,23; 16,2
or lua: ind. viit.I. 3.pl. 14,24
ai luat: ind. pf.c. 2.sg. 20,3; 30,15
au fost luat: ind. m.m.c.pf.perifr. 3.pl. 21,25
luat-au: ind. pf.c. 3.sg. 30,23; 31,1; 33,22; 43, 15
luați: imperativ 2.pl. 34,9; 43,11; 45,18, 19; 47,23
om lua: ind. viit.I. 1.pl., în loc. v. **om lua împrumut** 34,16
om lua: ind. viit.I. 1.pl. 34,17
vom lua: ind. viit.I. pl. 34,21
luasă: ind. m.m.c.pf. 3.sg. 38,19
(m-)am luat: ind. pf.c. 1.sg. 40,15
luați: imperativ 2.pl. 42,33; 43,13
lua: inf. prez. fără a 42,34
veți lua: ind. viit.I. 2.pl. 44,29
(să) va lua: ind. viit.I. 3.sg. 49,10
luând: gerunziu 8,9, 20; rezum. cap.14; 15,10; 21,14; 24,65; 25,34; rezum. cap.28; 30,37; rezum. cap.31; 31,23; 34,25, 26; 38,2, 12; 42,25; 43,34; 48,1
luind: gerunziu rezum. cap.12
luându-: gerunziu 13,18; 22,13; 48,12
să ia: conj. prez. 3.sg. 3,22; 19, 14; 28,6; 38,20; 45,19
să ia: conj. prez. 3.pl., în loc. v. (Înv.) **să ia în pântece/să ia în pântece]** „să zămislească” 30,38, 41; 31,10
ia: imperativ 2.sg. 7,2; 12,19; 14,21; 15,9; 21,18; 22,2; 24,4, 51; 27,3; 28,2; 31,32; 34,4
ia: ind. prez. 3.sg. rezum. cap.20; rezum. cap.24; rezum. cap.26; rezum. cap.27
să iai: conj. prez. 2.sg. 24,3; 28,1; 31,31
să iau: conj. prez. 1.sg. 24,48
iau: ind. prez. 1.sg. 43,9
ie(-): imperativ 2.sg. 19,15

LJARE: s.f.
luarea: sg. nom., în loc. s. (Înv.) **luarea [în pântece]** „zămislire” 30,42;

(a se) **LUCRA**: v. I
să lucre: conj. prez. 3.sg. 2,5, 15; 3,23
lucrând: gerunziu 3,17
vei lucra: ind. viit.I. 2.sg. 4,12
a lucra: inf. prez. 9,20
lucri: ind. prez. 2.sg. 16,5
ai lucrat: ind. pf.c. 2.sg. 31,28
au fost lucrat: ind. m.m.c.pf.perifr. 3.sg. 34,7
lucrați: imperativ 2.pl. 34,10
lucre: conj. prez. fără să 3.pl. 34,21
(să) lucră: ind. prez. impers. 37,14
lucrând: gerunziu 39,2

LUCRARE: s.f.
lucrarea: sg. ac. rezum. cap.2

LUCRĂTOR, -TOARE: s.m./f.; var. (Înv.) **LUCRĂTORIU**
lucrătoriu: sg. nom., în sintagmele **lucrătoriu de pământ/om de câmp lucrătoriu** „agricultor” 4,2; 21,34; 25,27
lucrători: pl. ac. 34,21
lucrătorii: sg. nom. 47,19

LUCRU: s.n.
lucrul: sg. ac. 2,2, 3; 3,17; 18,25; 29,27; 37,11; 39,8
lucru: sg. nom./ac. 4,22; 34,7; 35,22; 38,10; 39,11; 41,32; 47,3
lucrurile: pl. ac. 5,29; 39,23
lucrului: sg. gen. 45,27

LJGER: s.m. (Îrv. și reg.) **LUGER**
lugeri: pl. ac. 40,10

(a) **LUMINA**: v. I
să lumineaze: conj. prez. 3.pl. 1,15
să lumineze: conj. prez. 3.pl. 1,17

LUMINĂ: s.f.
lumină: sg. nom. 1,3
lumina: sg. ac. 1,4, 5, 18

LUMINĂTOR: s.m.; (Îrv.) **LUMINĂTORIU**
luminători: pl. nom./ac. 1,14, 16
luminătorii: sg. nom. 1,16

LUMINOS, -OASĂ: adj.
Luminoasă: f. sg. ac., în s. propr. **Valea Luminoasă** 12,6;

LUNĂ: s.f.
luna: sg. nom./ac. 7,11; 8,4, 5, 13, 14; 37,9
lunii: sg. gen. 7,11; 8,4, 5, 13, 14
lună: sg. nom. 29,14
luni: pl. ac. 38,24

LUNG, -Ă: adj.
lungă: f. sg. ac. 37,23

LUNGIME: s.f.
lungime: sg. nom./ac. 6,15; 13,17

LUP: s.m.
lup: sg. nom. 49,27

(a se) **LUPTA**: v. I
lup tându(-să): gerunziu rezum. cap.32
(să) lupta: ind. imp. 3.sg. 32,24

M

MACHIAT, -Ă: adj.; var. **MĂCHIAT, -Ă** „cu pete” (cf. lat. *macul ōsus* „pătat”). Cu acest sens, cuvântul nu este înregistrat în DLR.

măchiat: m. sg. nom. 30,32
măchiate: f. pl. nom. 30,33
măchiiți: m. pl. nom. 30,35
măchiați: m. pl. nom. 31,10
măcheați: m. pl. nom. 31,12
măchiate: s.f. pl. ac. 30,39

MADEANITEAN: s.m. „locuitor ai deșertului din Transiordania, de la Moab până dincolo de Edom”.

madianiteani: pl. nom. 37,28
madianiteanii: pl. nom. 37,36

MAICĂ: s.f.
maicii: sg. gen. 20,12; 24,67; 27,29; 28,5
maică-sa: sg. ac./gen. rezum. cap.27

MAI-MARELE: s.m. „căpetenie”; „înaintaş”
mai marele: sg. nom./ac. 40,9, 16, 20, 23; 41,10
maimare: sg. nom./ac. 41,33, 43
mai-marilor: pl. gen. 47,30

MAMĂ: s.f.; var. (Înv. și pop.) **MĂMĂNE** (pl. **MĂMĂNI**); **MUMĂ**
măne-sa: sg. gen. rezum. cap.35
mănea-sa: sg. gen./dat. rezum. cap.24; 24,28, 53; 30,14
măne-sa: sg. dat. 27,14
măni-ta: sg. gen. 28,2
mumă-sa: sg. nom./ac. 2,24; rezum. cap.21; 21,21; 27,13; 44,20
mumă: sg. nom. 3,20; 24,55
muma: sg. ac. 32,11
mumă-ta: sg. nom. 37,10

MANDRAGORĂ: s.f. „plantă cu rădăcină cărnoasă și ramificată ca degetele unei mâini și cu flori de culoare violet-deschis; p. restr. rădăcina plantei (căreia în vechime i se atribuiau calități magice)
 mandragori: pl. ac. 30,14
 mandragoriile: pl. ac. 30,14, 15, 16

MARE: s.f.
Marea: sg. nom., în s. propr. **Marea Sărată** 14,3
mări: pl. ac.1,10;
mării: sg. gen. 1,22, 26, 28; 9,2; 22,17; 32,12; 41,49; 49,13

MARE: adj./s.
mari: adj.m./f./n. pl. ac. 1,16, 21; 15,14; rezum. cap.20
(mai) mare: adj.m./f. sg. nom./ac. 1,16; 4,13; 37,5; 48,14, 19; 49,3
mare: adj.f./n. sg. nom./ac./gen. 7,11; 10,12; 12,2, 17; 15,12, 18; 17,20; 18,18; 20,9; 21,8, 13, 18; 24,25; 26,10; 27,33, 34, 38; 29,2; 34,21; 40,20; 41,29; 45,3; 46,3; rezum. cap.50; 50,10, 11
(cel mai) mare: adj.m. sg. nom. 10,21; 27,1
mare (foarte): adj.m./f. sg. nom. 15,1; 26,13
(cea mai) mare: adj.f. sg. nom. 43,34
(cei mai) mari: adj.m. pl. nom. 50,7
(cel mai) mare: s.m. sg. nom./ac. 19,11; rezum. cap.25; 25,23; 44,12;
(cea mai) mare: s.f. sg. nom. 19,31, 33, 34, 37;
(celui mai) mare: s.m. sg. gen./dat. 27,23; rezum. cap.48
(ceii mai) mari: s.f. sg. gen. 29,16

MARFĂ: s.f.; var. (Înv. și reg.) **MARHĂ** (Înv. și reg.; Trans., Banat) „vită cornută, mai ales bou sau vacă”; (Prin gn.) „animal domestic”, „dobitoc”
marha: sg. nom. 47,18

MARGINE: s.f.
marginea: sg. ac. 23,9

MĂCAR: adv.
macar: 31,7
măcar: 40,23; 42,8

MĂCRIT, -Ă: adj. „slab”, „scheletic”, „sfrijit” (după lat. *macilentus*); cuvântul nu este înregistrat în DLR.
măcrite (foarte): f. pl. nom. 41,3
măcrite: f. pl. nom. 41,27

MĂDULAR: s.n. „fiecare dintre membrele unei ființe; fiecare dintre părțile sau organele din care este alcătuită o ființă”, aici eufem. pentru „organ genital bărbătesc”
mădulariului: sg. gen. 17,11
mădulariu: sg. nom. 17,14
mădulariul: sg. ac. 17,23

(a se) MĂRI: v. IV
voi mări: ind. viit.I. 1.sg. 12,2
ai mărit: ind. pf.c. 2.sg. 19,19
(s-)au mărit: ind. pf.c. 3.sg. 24,35

MĂRIME: s.f.
mărimea: sg. nom./ac. 29,20; 41,31; 47,20

MĂRIRE: s.f. „glorie”, „slavă”; „putere”
mărirea: sg. nom./ac. 45,13; 49,6

(a se) MĂRITA: v. I
să (să) mărite: conj. prez. 3.sg. 29,26

MĂRTURIE: s.f. „declarație făcută sub jurământ”; „dovadă”; (Rar) „martor”
mărturie: sg. nom./ac. 21,30; 31,44, 48, 50, 52; 44,34
Mărturiel: sg. gen., în s. propr. **Movila Mărturiei** 31,47, 48
mărturii: pl. ac. 39,11
mărturia: sg. ac. 39,16
mărturia: sg. ac. 43,3

(a se) MĂRTURISI: v. IV
a mărturisi: inf. prez. 26,7
(mă) voi mărturisi: ind. viit.I. 1.sg. 29,35
mărturisescu-: ind. prez. 1.sg. 41,9

MĂRTURISIRE: s.f.
Mărturisirii: sg. gen., în s. propr. **Grămădirea Mărturisirii** 31,47

MĂSLIN: s.m.; var. (Înv. și reg.) **MASLIN**
maslin: sg. ac. 8,11

MĂSURĂ: s.f.
măsuri: pl. ac. 18,6
măsură: sg. ac., în loc. adv. **preste măsură** „foarte mult”, „excesiv” 30,43
măsura: sg. ac. 41,49
măsură: sg. ac., în loc. adv. **într-aceeaș măsură** „deopotrivă”, „la fel” 43,21

MÂNĂ: s.f.
mână: sg. ac. 19,16; 38,18, 30
mâna: sg. nom./ac. 3,22; 4,11; 9,5; 14,22; 16,6, 9, 12; 19,10; 21,18, 30; 22,10, 12; 24,2, 9; 25,25; 30,35; 31,29; 32,11; 38,27, 29; 39,1, 3, 22; 40,11; 41,42, 44; 42,37; 43,9; 47,29; 48,14, 17, 22
mânilor: pl. gen./dat. 5,29; 20,5; 49,24
mănil: pl. nom./ac. 14,20; 24,30, 47; 27,16, 22, 23; 30,29; 32,16; 33,10; 37,21, 22, 27; 39,13; 43,26; 46,4; 48,14; 49,8, 24
mâni: pl. ac. 22,6
mănilor: pl. gen. 31,42
mănil: pl. ac. 37,22

(a se) MÂNCA: v. I
(de) mânca: supin 1,30; 28,20
vei mânca: ind. viit.I. 2.sg. 2,17; 3,14, 17, 18, 19
să mâncați: conj. prez. 2.pl. 3,1
măncăm: ind. prez. 1.pl. 3,2
să măncăm: conj. prez. 3,3
veți mânca: ind. viit.I. 2.pl. 3,5
au mânca: ind. pf.c. 3.sg./pl. 3,6; 14,24; 19,3; 25,34; 31,15, 46; 37,20, 33
ai mânca: ind. pf.c. 2.sg. 3,11, 17
am mânca: ind. pf.c. 1.sg. 3,12, 13; 27,33; 31,38
(să) mânca: inf. prez. fără a 6,21
să mâncați: conj. prez. 2.pl. 9,4; 45,18
măncase: ind. m.m.c.pf. 3.sg. 18,9
oi mânca: ind. viit.I. 1.sg. 24,33
mânca: ind. imp. 3.sg./pl. 25,28; 43,32
să mănc: conj. prez. 1.sg. 27,4, 7
măncă: ind. prez. 3.sg./pl. 27,9; 32,32
va mânca: ind. viit.I. 3.sg. 27,10; 49,27
măncă: imperativ 2.sg. 27,19, 31
măncându-: gerunziu 27,25
măncând: gerunziu 31,54; 40,17
să mănce: conj. prez. 3.pl. 37,25

or mânca: *ind. viit.I. 3.pl.* 43,16, 25

a mânca: *inf. prez.* 43,32

să mănânci: *conj. prez. 2.sg.* 3,17

să mănânci: *conj. prez. 2.sg.* 2,17

să mănânce: *conj. prez. 3.pl.* 31,54

să mănânci: *conj. prez. 2.sg.* 2,16; 3,11

să mănânce: *conj. prez. 3.sg.* 3,22

măncând: *gerunziu* 24,54

MÂNCARE: s.f.

măncare: *sg. ac.* 1,29; 2,9; 3,6; 6,21; 9,3; 14,11; 25,29; 26,30; 27,7, 9

măncarea: *sg. ac.* 25,34; 27,17

măncări: *pl. ac.* 40,20

MÂNDRU, -Ă: *adj./s.* „frumos”; „orgolios”

mândră (foarte): *f. sg. nom.* 24,16

mândrilor: *s.m. pl. gen. rezum.* cap.11

(a) MÂNGĂIA: v. I, var. (Înv.) **(a) MÂNGĂIA**

va mângăia: *ind. viit.I. 3.sg.* 5,29

au mângăiat: *ind. pf.c. 3.sg.* 34,3

să mângăie: *conj. prez. 3.pl.* 37,35

mângăie: *ind. prez. 3.sg. rezum.* cap.50

oi mângăia: *ind. viit.I. 1.sg.* 32,20

MÂNGĂIERE: s.f.

mângăiare: *sg. ac. rezum.* cap.24; 37,35

măngăiare: *sg. ac.* 38,12

(a se) MÂNIA: v. I

(s-)au mâniat: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,5; 39,19

(te-)ai mâniat: *ind. pf.c. 2.sg.* 4,6

să (Te) mâni: *conj. prez. 2.sg.* 18,30, 32; 44,18

să (să) mânie: *conj. prez. 3.sg.* 31,35

(s-)au mâniat: *ind. pf.c. 3.pl.* 34,7

mâniindu(-să): *gerunziu* 40,2

mâniindu(-te): *gerunziu* 41,10

să (vă) mânieț: *conj. prez. 2.pl.* 45,24

MÂNIE: s.f.

mânie: *sg. ac. rezum.* cap.27

mânia: *sg. nom.* 27,45

mâniia: *sg. nom.* 49,7

MÂNIOS, -OASĂ: *adj.*

mânios: *m. sg. nom.* 30,2

(a se) MÂNTUI: v. IV (Înv. și pop.) „a se salva dintr-o primejdie”;

„a se izbăvi”

mântuiaște: *imperativ 2.sg.* 19,17

ai mântuit: *ind. pf.c. 2.sg.* 19,19

(mă) mântui: *inf. prez. fără a* 19,19

(mă) voi mântui: *ind. viit.I. 1.sg.* 19,20

(te) mântuiaște: *imperativ 2.sg.* 19,22

(să) va mântui: *ind. viit.I. 3.sg.* 32,8

(s-)au mântuit: *ind. pf.c. 3.sg.* 32,30

a mântui: *inf. prez.* 37,21

să mântuiască: *conj. prez. 3.sg.* 50,20

MÂNTUIRE: s.f.

mântuirea: *sg. ac.* 45,5

MÂNTUITOR: s.m.; var. (Înv.) **MÂNTUITORIU**

Mântuitoriul: *sg. ac.* 41,45; 49,18

MÂNZ: s.m.

mânzi: *pl. ac.* 32,15

mânzul: *sg. ac.* 49,11

(a) MERGE v. III; var. (Trans.) **(a) MERE**

merge: *ind. prez. 3.sg.* 2,14

mergea: *ind. imp. 3.sg./pl.* 8,5; 18,16; 22,8; 26,13; 28,10; 31,21; 42,5

mergând: *gerunziu* 9,23; 20,1; 21,14; 22,6; 27,13; 31,18; 34,4

au mers: *ind. pf.c. 3.sg.* 12,4, 9; 19,1; 22,19; 24,10, 17; 32,21

mergi: *imperativ 2.sg.* 12,19; 24,51; 28,2

vei merge: *ind. viit.I. 2.sg.* 13,9; 15,15; 20,16; 24,38

mergi: *ind. prez. 2.sg.* 16,8; 32,17

veți merge: *ind. viit.I. 2.pl.* 19,2

să merg: *conj. prez. 1.sg.* 24,56

a mere: *inf. prez.* 24,58

a merge: *inf. prez. rezum.* cap.27; 48,1

mers-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 27,14

mergi: *ind. prez. 3.pl.* 32,20

să meargă: *conj. prez. 3.pl.* 11,31

oi mearge: *ind. viit.I. 1.sg.* 24,58; 37,30

vei mearge: *ind. viit.I. 2.sg.* 28,15

a mearge: *inf. prez.* 31,30

meargeți: *imperativ 2.pl.* 32,16

meargând: *gerunziu rezum.* cap.33

să meargem: *conj. prez. 1.pl.* 33,12; 35,3; 37,17; 43,8

meargă: *conj. prez. fără să* 3.sg. 33,14

mergi: *imperativ 2.sg.* 37,14

mers-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 37,17

meargeți: *ind. prez. 2.pl.* 42,38

om mearge: *ind. viit.I. 1.pl.* 43,4; 44,26

mearge: *inf. prez. fără a* 44,26

mearge-voi: *ind. viit.I. 1.sg.* 45,28

să mărg: *conj. prez. 1.sg.* 24,49

să mărg: *conj. prez. 1.sg.* 24,54

mărgând: *gerunziu* 27,9

mărgând: *gerunziu* 37,30

să mărgă: *conj. prez. 3.sg.* 12,5

(a se) MESTECA: v. I; vezi **(a se) AMESTECA**

MEȘTEȘUG: s.n. „meserie”; (*prin gn.*) „ocupație”

meșteșug: *sg. ac.* 46,33

(a) MEȘTEȘUGI: v. IV „a unelti”, „a pune la cale ceva rău (împotriva cuiva)”

meșteșugesc: *ind. prez. 3.pl.* 42,11

MIA: s.f. „oaie tânără”

miele: *pl. ac.* 21,28, 29, 30

MIAZĂNOAPTE: s.f.

meazănoapte: *sg. ac.* 13, 14; 28, 14

MIC, -Ă: *adj./s.*

(mai) mic: *adj.m. sg. nom.* 1,16; 32,10

(cel mai) mic: *adj.m. sg. nom./ac.* 9,24; 42,15, 20, 34; 43,3, 5, 29; 44,23, 26; 48,19

mici: *adj.m. pl. nom.* 47,9

mic: *adj.m. sg. gen.* 48,14

(cea mai) mică: *f. sg. nom.* 19,35; 29,18

(cel mai) mic: *s.m. sg. nom./ac.* 19,11; 42,13, 32; 43,33; 44,12; rezum. cap.48

(cea mai) mică: *s.f. sg. nom./ac.* 19,31, 34, 38; 29,16

(cea mai) mică: *s.f. sg. nom.* 19,35; 29,18

(celui mai) mic: *s.m. sg. dat. rezum.* cap.25; 25,23

(cele mai) micți: *s.f. pl. nom.* 29,26

MIEL: s.m.

miei: *pl. ac.* 31,8; 33,19

MIERE: s.f.

miare: *sg. ac.* 43,11

MIEZ: s.n.

miezul: *sg. ac.* 45,18

MIGDAL: s.m.

migdali: *pl. ac.* 30,37

MIGDALĂ: s.f.; var. **AMIGDALĂ** (cu **a**-protetic)
amigdale: pl. ac. 43,11

MIJLOC: s.n.
mijlocul: sg. ac., în loc. prep. **în mijlocul** 1,6; 2,9; 3,3; 18,26; 23,10; 35,2
mjloc: sg. ac. 15,10

(a) **MIJLOCI:** v. IV
ar fi mijlocit: cond. pf. 3.sg. 43,10

MILĂ: s.f.
mila: sg. ac. 19,19; 21,23; 24,27
milă: sg. nom./ac. 20,13; 24,12, 14, 49; 27,39; 40,14; 47,29
milele: pl. ac. 32,10

MILOSTIV, -Ă: adj.
milostiv: m. sg. nom. 33,10; 43,29

(a se) **MILOSTIVI:** v. IV
(să) va milostivi: ind. viit.l. 3.sg. 32,20
milostivindu(-să): gerunziu 39,21
milostivească(-să): conj. prez. fără **să** 3.sg. 47,25

(a se) **MINUNA:** v. I
minunându(-să): gerunziu 27,33

(a se) **MIRA:** v. I
(să) mira: ind. imp. 3.sg. 43,33

MIREASMĂ: s.f.; var. **MIREAZMĂ**
mireasmă: sg. ac. 8,21
miresme: pl. ac. 35,14
mirezme: pl. ac. rezum. cap.50
mirezme: pl. ac. 50,2, 25

MIROS: s.n.
miros: sg. ac. 8,21
mirosul: sg. nom./ac. 27,27

(a) **MIROSI:** v. IV
au mirosit: ind. pf.c. 3.sg. 8,21

(a se) **MIȘCA:** v. I
(să) mișcă: ind. prez. 3.sg./pl. 1,21, 28, 30; 7,8, 14; 9,2, 3
mișcându(-să): gerunziu 1,26
(să) mișca: ind. imp. 3.sg. 7,21
va mișca: ind. viit.l. 3.sg. 41,44
(să) mișcasă: ind. m.m.c.pf. 3.pl. 43,30

MLĂDIȚĂ: s.f. „lăstar”
mlădiță: pl. (cu des. -ă) nom. 40,10, 12

MOARTE: s.f.
moarte: sg. ac. 2,17; 3,4; 20,7; 26,11; rezum. cap.49
moartea: sg. nom./ac. rezum. cap.24; 24,67; 25,11; rezum. cap.35; 35,18; 50,23
morți: sg. gen. 27,2; 47,29

MOAȘĂ: s.f.
moașa: sg. nom. 35,17
moașea: sg. nom. 38,27

MOAVITEAN: s.m. „nume generic purtat de umașii lui Moab; locuitor al țării Moabului”
moaviteni: pl. nom. rezum. cap.19
moavitenilor: pl. gen. 19,37

MORMÂNT: s.n.
mormânturile: pl. ac. 23,6
mormântul: sg. ac. 23,6; 35,20; 47,30; 50,5
mormântului: sg. gen. 23,20; 35,20

MORT, MOARTĂ: s.m./f.
mortul: s. m. sg. ac. 23,4, 6, 8, 11, 13, 15

MOȘ: s.m. „strămoș”, „înaintaș”
moșului: sg. dat. 28,4

MOȘIE: s.f.
moșiia: sg. ac. 23,9; 30,25
moșiile: pl. ac. rezum. cap.47; 47,20, 22

MOȘTEAN: s.m. (Înv.) „moștenitor”, „succesor”
moștanul: sg. nom. 15,4
moșteanul: sg. nom. 15,3
moștean: sg. nom. 15,4; 21,10

(a) **MOȘTENI:** v. IV
moștenit-am: ind. pf.c. 1.sg. 4,1
moștenise: ind. m.m.c.pf. 3.sg. 25,5

MOȘTENIRE: s.f.
moștenirii: sg. gen. rezum. cap.13
moștenire: sg. ac. 17,8; 23,18; 47,11
moștenirea: sg. nom./ac. 23,20; rezum. cap.25; 30,29; 31,14; 48,4; 49,30; 50,13
moșteniri: pl. ac. 26,14
moștenirile: pl. ac. 48,6

MOVILĂ: s.f.
movilă: sg. ac. 31,46
Movila: sg. ac., în s. propr. **Movila Mărturiei** 31,47, 48
movila: sg. nom./ac. 31,48, 51, 52

MUIERE: s.f.; var. (Înv.) **MUIARE**
muiare: sg. nom./ac. 2,22, 23, 25; 3,1, 2, 4, 6, 8, 13, 15; 4,17; 7,7; 11,31; 12,11, 17, 18, 19; rezum. cap.16; 16,3; 17, 15; 20,12; 21,21; rezum. cap.24; 24,3, 4, 7, 36, 37, 38, 40, 67; 25,1, 10, 20; 26,9, 34; 27,46; 28,1, 2, 6, 9; 29,21, 28; 34,4, 8, 12; 38,2, 6, 21, 29; rezum. cap.41; 41,45; 49,31
muiare-sa: sg. nom./ac. 2,24; 4,1
muiarea: sg. nom./ac. 3,12; 4,25; 6,18; 7,13; rezum. cap.12; 12,5, 12, 14, 20; 13,1; 16,1; 17,19; rezum. cap.19; 19,15, 16, 26; rezum. cap.20; 20,2, 3, 7, 11, 14, 17, 18; rezum. cap.23; 23,19; rezum. cap.24; 24,5, 8, 39, 44, 51; rezum. cap.25; 25,21; 26,7, 8, 10, 11; 38,8; 39,9, 10, 13; 44,27; 49,31
muiarii: sg. gen./dat. 3,16, 17, 20; 11,29; 24,15; 36,10, 12, 13, 17, 18; 39, 13; 46,19
muiarii: sg. gen./dat. 3,21; 12,11; 36,14; 38,20
muiari: pl. ac. 4,19; 6,2; 11,29; 31,50; 36,2
muiarilor: pl. gen./dat. 4,23; 37,2; 45,19
muiarile: pl. voc., în sintagma **muiarile lui Lameh** 4,23
muiarile: pl. nom. 6,18; 34,29
muiarile: pl. nom./ac. 7,7, 13; 8,16, 18; 14,16; 24,11; 30,13, 26; 31,17; 32,22; 33,5; 34,1; rezum. cap.36; 36,6; 46,5, 26
muierea: sg. nom./ac. 8,16, 18; 12,15; 18,9, 10; 36,39; rezum. cap.38; 38,9, 12, 18
muiari: pl. ac. rezum. cap.26; 34,21

MUIERESC, -EASCĂ: s. „specific muierei”, (eufem.) „menstruație”
(ceale) muieresti: s.f. pl. nom. 31,35

MULT, -Ă: pron. nehot./adj./adv.
multe: adj. f./n. pl. nom./ac. rezum. cap.2; 4,3; 13,6; 14,10; 21,34; 26,8; 30,43; rezum. cap.31; 38,12; 39,7; rezum. cap.45; 50,20
multă: adj. f. sg. nom./ac. 6,5; 26,14; 29,22; 37,34
multe: adj. n. pl. gen. (cu **a + multe**) 17,4, 5
(foarte) multe: adj. f. pl. ac. rezum. cap.13
multe: adj. f. pl. ac., în loc. adv. **de multe ori** „în mod repetat” rezum. cap.18; rezum. cap.39; 43,5
multe: adj. f. pl. ac., în loc. adj. **de multe zile** „bătrân” 24,1
mult: adj. n. sg. nom. 24,25
mult: adj. m. pl. dat. (cu **la**) rezum. cap.25

multă (foarte): *adj. f. sg. ac. rezum. cap.36*
(mai) mult: *adv. 8,21; 27,33; 27,37; 32,28; 33,13; 35,10; 37,3, 4; 42,32, 36*
mult: *adv. în loc. adv. de mult 27,33*
mult: *adv. rezum. cap.30*
multora: *pron. nehot. pl. gen. rezum. cap.12*
mult: *pron. nehot. n. sg. nom. 29,7*
(prea) multe: *pron. nehot. f. pl. ac. 33,9*
mulț: *pron. nehot. m. pl. nom. 45,1*

MULȚIME: *s.f.*

mulțimea: *sg. nom./ac. 16,10; 32,12; 36,7; 41,49*
mulțime: *sg. ac. 29,22; 48,16*

(a) MULȚUMI *v. IV*

mulțămînd: *gerunziu 24,48*

MULȚUMITĂ: *s.f.; var. MULȚĂMITĂ (Înv. și pop.) „recunoștință (exprimată prin cuvinte sau prin recompense materiale)”;* (concr.) „ceea ce se oferă drept răsplată”
mulțămîtită: *sg. ac. rezum. cap.8*

MUMĂ: *s.f.; vezi MAMĂ*

MUNTE: *s.m.*

munților: *pl. gen. rezum. cap.7; 8,5*
munții: *pl. nom./ac. 7,19, 20; 8,4*
muntele: *sg. nom./ac.10,30; 12,8; 31,21, 23; 36,8, 9*
Munții *pl. ac., în s.propr. Munții Seir 14,6*
munte: *sg. ac. 14,10; 19,17, 19, 30; 22,2, 14; 31,25, 54*

(a) MURI *v. IV*

vei muri: *ind. viit.I. 2.sg. 2,17; 20,3, 7*
să murim: *conj. prez. 1.pl. 3,3; 43,8*
veș muri: *ind. viit.I. 2.pl. 3,4*
au murit: *ind. pf.c. 3.sg./pl. 5,5, 8, 11, 14, 17, 20, 27, 31; 9,29; 11,28, 32; 23,2; 25,8, 17, 18; 35,8, 19, 29; 36,33; 38,12; 42,38; 44,20; 46,12; 48,7; 50,25*
murînd: *gerunziu 21,16; 26,18; 36,34, 35, 36, 37, 39; rezum. cap.38; 50,15*
va muri: *ind. viit.I. 3.sg. 26,11; 27,10; 44,22, 31*
a muri: *inf. prez. 27,4; 45,28; rezum. cap.47; 50,16*
oi muri: *ind. viit.I. 1.sg. 27,7; 30,1*
or muri: *ind. viit.I. 3.pl. 33,13*
să muriți: *conj. prez. 2.pl. 42,20*
voi muri: *ind. viit.I. 1.sg. 46,30*
murim: *ind. prez. 1.pl. 47,15*
om muri: *ind. viit.I. 1.pl. 47,19*
moare: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.25; rezum. cap.35; rezum. cap.49*
să moară: *conj. prez. 3.sg. 38,11; 44,9*

MURITOR, -TOARE: *s.m./f.*

(cei) muritori: *s.m. pl. nom. rezum. cap.10*

(a) MUȘCA: *v. I*

mușcând: *gerunziu 49,17*

(a se) MUTA: *v. I (Înv. și pop) „a (se) schimba” (aici despre nume)*

(să) mută: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.17*

MUTARE: *s.f. „schimbare” (aici despre nume)*

mutarea: *sg. ac. rezum. cap.32*

N

(a se) NAȘTE *v. III*

(să) naște: *ind. prez. 3.sg. 2,11; rezum. cap.21; rezum. cap.35*

vei naște: *ind. viit.I. 2.sg. 3,16; 16,11; 48,6*

naște: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.4; rezum. cap.16; rezum. cap.29; rezum. cap.30*

(să) va naște: *ind. viit.I. 3.sg. 17,17*

va naște: *ind. viit.I. 3.sg. 17,17, 19, 20, 21*

voiu naște: *ind. viit.I. 1.sg. 18,13*

a naște: *inf. prez. 29,35; rezum. cap.30; 30,9; 38,5*

să nasc: *conj. prez. 1.sg. 16,2*

(să) nasc: *ind. prez. 3.pl. rezum. cap.25; rezum. cap.38; 38,9*

să nască: *conj. prez. 3.sg. 30,3*

să (să) nască: *conj. prez. 3.pl. 38,9*

au născut: *ind. pf.c. 3.sg./pl. rezum. cap.4; 4,1, 2, 17, 18, 20, 22, 25; 5,3, 4, 6, 7, 9, 10, 12, 13, 15, 16, 18, 19, 21, 22, 25, 26, 28, 30, 32; 6,4, 10; 10,8, 13, 15, 24, 26; 11,10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27; 16,15, 16; 19,37, 38; 20,17; 21,2, 3, 5, 7; 22,23, 24; 24,24, 36, 47; rezum. cap.25; 25,2, 3, 12, 19; 29,32, 33, 34, 35; 30,5, 7, 12, 17, 21, 23; 36,4, 5, 12, 14; 38,3, 5; 41,50; 44,27; 46,15, 18, 20, 22, 25*

au născutu: *ind. pf.c. 3.sg. 5,4*

(s)au născut: *ind. pf.c. 3.sg./pl. rezum. cap.4; 4,26; 10,1, 21, 25; rezum. cap.19; 22,23; 25,26; 30,25; 35,26; 36,5; 41,50; 44,20; 46,12, 20, 27; 48,5; 50,22*

născuse: *ind. m.m.c.pf. 3.pl. 6,1*

născusă: *ind. m.m.cpf. 3.sg. 16,1*

ar fi născut: *cond. pf. 3.sg. 22,20*

am născut: *ind. pf.c. 1.sg. 29,34; 30,20*

născuț fiind: *pasiv gerunziu rezum. cap.30*

născând: *gerunziu 30,10; 35,16; 38,4, 27*

au fost născut: *ind. m.m.c.pf. perifr. 3.sg. 37,3*

NAȘTERE: *s.f.*

naștere: *sg. ac. 5,10; 38,5*

nașterii: *sg. gen. 11,28; 24,7; 25,24; 31,13; 32,9; 35,17; rezum. cap.40; 40,20*

nașterea: *sg. nom./ac., în sintagma nașterea dintâi/nașterea cea dintâi/nașterea dintâie/nașterea dintâiu „dreptul primului născut” rezum. cap.25; 25,31, 32, 33, 34; 27,36*

nașterea: *sg. nom./ac. 38,27; 43,33*

NĂPASTĂ: *s.f. „intrigă”; „acuzăție nedreaptă”; „calomie”*

Năpaste: *s. propr. sg. ac. 26,20*

NĂSCUT, -Ă: *adj./s.*

născute: *s.n. pl. ac. în sintagma cele întâiu născute „primii miei fătați în turmă” 4,4*

născut: *s.m. sg. nom./ac., în sintagma întâiul născut „cel mai mare dintre fii” 10,15; 22,21; 25,13; 27,19; 27,32*

născutul: *s.m. sg. nom., în sintagma întâiul/întâi născutul 27,19; 38,7*

născut: *s.m. sg. gen./dat., în sintagma întâiului născut 36,15; 38,6*

născut: *s.m. sg. gen., în sintagma celui întâi născut 41,51*

născuț: *s.m. pl. nom., în sintagma cei întâi născuț 43,33*

născut: *s.m. sg. nom., în sintagma întâiu născut 48,18;*

născut: *s.m. sg. nom., în sintagma întâiul născut 35,23; 46,8*

născut: *s.m. sg. voc., în sintagma întâiul meu născut 49,3*

(cei) născuț: *s. m. pl. nom. 17,27*

născut: *s.m. sg. ac., în sintagma unul născut „unicul”, „singurul copil la părinți” 22,2;*

născut: *s.m. sg. dat., în sintagma unuia născut 22,12, 16*

născut: *s.m. sg. nom., în sintagma mai mare născut 48,14*

născuți: *s. m. pl. nom., în sintagma cei mai mari născuți „bătrânii” 50,7*

născuți: *adj. m. pl. dat. rezum. cap.25; rezum. cap.30*

NEAM: *s.n.*

neamurilor: *pl. gen. rezum. cap.5; 25,16; 49,10*

neamului: *sg. gen. 5,1*

neamurile: *pl. nom./ac. 6,9; rezum. cap.10; 10,1, 5, 18, 32; 11,10, 27; 12,3; 17,9, 12; 18,18; 22,18; 25,12, 13, 19; 26,4; 27,29; 28,14; 36,1, 40; 37,2; 49,28*

neamul: *sg. nom./ac.* 7,1; *rezum. cap.* 11; 15,14; 20,4; 28,1; 31,3
neamuri *pl. nom./ac.* 9,12; 10,20; 17,6; 16; 25,23; 48,19
neam: *sg. nom./ac.* 12,2; 15,16; 17,20; 18,18; 21,13; 18; 46,3; 49,16; 50,22
neamuri *pl. gen.* (cu **a + multe**) 17,4, 5
neamului: *sg. gen.* 34,22
nemurilor: *pl. gen.* 35,11
nemurile: *pl. nom.* 36,9

NEATINS, -Ă: adj.
neatinsă: *f. sg. nom. rezum. cap.* 20

NEBUNEȘTE: adv.
nebunește: 31,28

NECAZ s.n.; var. (Pop.) **NĂCAZ**
năcazurile: *pl. ac.* 3,16
năcazul: *sg. ac.* 16,11; 31,42
năcazului: *sg. gen.* 35,3

(a se) NECĂJI: v. IV; var. (Pop.) **(a se) NĂCĂJI**
vor năcăji: *ind. viit. I. 3.pl.* 15,13
năcăjindu(-să): *gerunziu rezum. cap.* 16
năcăjindu-: *gerunziu* 16,6
vei năcăji: *ind. viit. I. 2.sg.* 31,50

(a) NECINSTI: v. IV (aici) „a disprețui”
au necinstit: *ind. pf.c. 3.sg.* 16,4, 5

NECREDINCIOS, -OASĂ: adj./s.
necredinciosul: *adj. antep. m. sg. nom. rezum. cap.* 4
(cel) necredincios: *s.m. sg. ac.* 18,23
necredinciosul: *s.m. sg. ac.* 18,25

NECUNOSCUT, -Ă: adj.
necunoscută: *adj. f. sg. nom., în sintagma necunoscută de bărbat „virgină”* 24,16

NECURAT, -Ă: adj.
necurate: *f. pl. ac.* 7,2, 8
necurat: *n. sg. ac.* 38,10; 39,8

NECUVIOS, -OASĂ: adj. (Înv.) „necuviincios”
necuvios: *n. sg. ac.* 34,7

NEDREPT: s.n.
nedreptul: *s.n. sg. ac., în loc. adv. cu nedreptul „pe nedrept”, „samavolnic”* 16,5

NEDREPTATE: s.f.; var. (Înv.) **NEDIREPTATE**
nedreptate: *sg. ac.* 6,13
nedreptatea: *sg. ac.* 44,16; 50,17
nedreptății: *sg. gen.* 49,5
nedreptatea: *sg. nom.* 4,13
nedreptate: *sg. ac.* 6,11

NEGRU, NEAGRĂ: adj./s.
negru: *adj.m. sg. nom.* 30,32
neagre: *adj.f. pl. nom.* 30,33
neagră: *adj.f. sg. ac.* 30,35
(ceale) neagre: *s.f. pl. nom.* 30,40

NEGUȚĂTOR: s.m. (Înv. și reg.) „persoană care se ocupă cu comerțul (particular)”, „comerciant”
neguțătorii: *pl. nom.* 37,28

(a) NEGUȚĂTORI: v. IV (Înv. și reg.) „a cumpăra și a vinde un produs pentru a realiza un profit”; „a comercializa”
neguțătorii: *imperativ 2.pl.* 34,10
neguțătorească: *conj. prez. fără să 3.pl.* 34,21

NEÎNTINAT, -Ă: adj.
neîntinată: *f. sg. ac. rezum. cap.* 12

NEÎNTĂRIT, -Ă: s.
(ceale) neîntărite: *s.n. pl. ac. „locuri slabe, vulnerabile”* 42,12

NELEGIUIRE: s.f.
neleguirea: *sg. ac. rezum. cap.* 50; 50,15

NEMERNIC, -Ă: adj./s.m.; var. (Înv. și reg.) **NIMERNIC** (Înv.) „(om) străin, pribeag, pripășit”, „venetic”
neamearnică: *adj. f. sg. nom. rezum. cap.* 15
nimearnică: *adj. f. sg. nom.* 15,13
nimernic: *adj.m. sg. nom.* 21,23
nimearnic: *adj. m. sg. nom.* 23,4
nimearnicii: *s.m. pl. nom.* 17,27
nimearnic: *s. m. sg. ac.* 19,9

(a) NEMERNICI: v. IV; var. (Înv.) **(a) NIMERNICI** „a pribegi”
nemernicește: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.* 12
au nemernicit: *ind. pf.c. 3.pl.* 35,27
au nemearnicit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 37,1; 47,9
să neamearnicească: *ind. pf.c. 3.sg.* 12,10
nimernicind: *gerunziu rezum. cap.* 20; *rezum. cap.* 26
au nimernicit: *ind. pf.c. 3.sg.* 20,1
nimernicește: *imperativ 2.sg.* 26,3
am nimernicit: *ind. pf.c. 1.sg.* 32,4
a nimearnici: *inf. prez.* 47,4

NEMERNICIE: s.f.; var. (Înv.) **NIMERNICIE** (Înv.) „situație a unei persoane străine de loc”; „timp petrecut în pribegie”
nemearnicii: *sg. gen.* 17,8; 36,7
nemernicii: *sg. gen.* 41,52
neamearnicii: *sg. gen.* 47,9
nimearnicii: *sg. gen.* 28,4

NEPOT: s.m.
nepoților: *pl. dat.* 31,43
nepoții: *pl. nom./ac. rezum. cap.* 46; 46,7

NEPRICEPERE: s.f.
nepriceperea: *sg. ac.* 20,5

NEPRICEPUT, -Ă: adj.
nepricepută: *f. sg. ac.* 20,6

NEPRIETEN: s.m.
Neprietenii: *s. propr. m. pl. ac.* 26,21
neprietenilor: *pl. gen.* 49,8

NERODIRE: s.f. (aici) „sărăcie”, „foamete”
nerodirea: *sg. nom./ac.* 26,1; *rezum. cap.* 41
nerodire: *sg. ac.* 41,30

NERODITOR, -TOARE: adj. „sterp”
neroditoare: *f. sg. nom.* 30,1

NEȘTIUT, -Ă: adj.
neștiut: *sg. ac.* 20,4

NETĂIAT, -Ă: adj.
netăiat: *adj. m. sg. dat., în loc. adj. netăiat împrejur* 34,14

NETED, -Ă: adj.
neted: *m. sg. nom.* 27,11
netede: *n. pl. ac.* 6,14

NEVINOVAȚ, -Ă: adj.
nevinovat: *m. sg. nom.* 24,41; 40,15
nevinovate: *f. pl. nom.* 37,22
nevinovați: *m. pl. nom.* 44,10

(a se) NEVOI: v. IV (Înv. și pop.) „a se strădui”, „a se căzni”
(s-)au nevoit: *ind. pf.c. 3.sg.* 48,17

NEVREDNIC: adv.
nevreadnic: *adv.* 34,14

NISIP: s.n.; var. (Înv.) **NĂSIP**
năsipul: *sg. ac.* 22,17; 28,14; 32,12; 41,49
năsip: *sg. ac.* 26,15

NOAPTE: s.f./adv.
noapte: *s. sg. nom./ac.* 1,5, 18; 8,22; 19,34, 35; 26,24; 40,5; 41,11
noaptea: *s. sg. ac.* 1,14; 19,33; 30,16; 32,13, 21
noaptea: *adv.* 14,15; 19,5
noapte: *adv.* 20,3; 46,2
noapte: *s. sg. ac., în loc. adv. de noapte* „înainte de răsăritul soarelui”, „devreme” 20,8; 22,3; 31,55
noaptea: *s.f. în loc. adv. zioa și noaptea*
noapte: *s.f. sg. ac., în adv. compus iastă-noapte*

NOR: s.m.
nori: *pl. ac.* 9,13, 14;

NORĂ: s.f.
noru-sa: *sg. nom.* 11,31; 38,11, 16
noru-ța: *sg. nom.* 38,24

NOROCIRE: s.f. „noroc”
norocire: *sg. ac.* 24,60

NOROCIT, Ț: *adj./s./adv.* (Înv.) „norocos”; (Înv. și pop.) „fericit”
norocite: *s.m. sg. voc.* 30,11
norocite: *adj.n. pl. nom.* 37,14
norocit: *adj. m. sg. nom.* 39,2
norocit: *adv. rezum. cap.39; 40,23*

NOROD: s.n.
noroadele: *pl. nom./ac.* 10,32; 27,29; 35,11
norod: *sg. nom./ac.* 11,6; 25,23; 26,10; 34,16, 20, 23; 47,23
norodul: *sg. nom./ac.* 14,16; 17,14; 19,4; 25,8, 17; 32,7; 33,15; 35,6; 41,40, 55; 47,21; 49,16, 29, 32
noroadelor: *pl. dat. (adn.)* 17,16
noroadelor: *pl. gen./dat.* 28,3; 42,6; 48,4
norodului: *sg. gen./dat.* 19,38; 23,7, 11, 12
noroad: *pl. nom./ac.* 25,23; 48,19; 50,20
norodul: *sg. dat.* (cu prep.-morf. **la**) 26,10; 35,29

(a se) NUMĂRA: v. I
număra: *inf. prez. fără a* 13,16; 32,12
au numărat: *ind. pf.c. 3.sg.* 14,14
numără: *imperativ 2.sg.* 15,5
(să) va număra: *ind. viit.I. 3.sg.* 16,10
(să) numără: *ind. prez. 3.pl. rezum. cap.22; rezum. cap.35*

NUMĂRARE: s.f.
numărarea: *sg. nom. rezum. cap.5;*

NUME: s.n.
numele: *sg. nom./ac.* 2,11, 13, 14, 19, 20; 3,20; 4,17, 19, 21, 25; 5,2, 3, 29; 10,25; 11,4, 9, 29; 12,2, 8; 13,4; 16, 11, 13, 15; rezum. cap.17; 17,5, 19; 19,22, 37, 38; 21,3, 34; 22,14; 25,13, 16, 25, 30; 26,20, 22, 25, 33; 27,36; 28,19; 29,16, 32, 33, 34; 30,6, 11, 18, 20, 24; 31,48; 32,2, 28, 29, 30; 33,17; 35,7, 8, 10, 15, 18; 36,10, 32, 35, 39, 40; 38,3, 9, 29; 41,45, 51, 52; 46,8; 48,6, 16; 50,11
nume: *sg. nom./ac.* 16,1; 22,24; 24,29, 62; 25,1, 11; 26,18; 30,21; 32,27, 29; 38,1, 2, 6; rezum. cap.46; 48,7
numelui: *sg. gen. rezum. cap.32*

(a) NUMI: v. IV
au numit: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,5, 8, 10; 2,19, 20; 16,14
va numi: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,19

NUMIRE: s.f.
numirile: *pl. nom./ac.* 25,13; 36,40

NUNTĂ: s.f.
nuntă: *sg. ac.* 29,22, 30

NUTREȚ: s.n.; var. (Înv. și pop.) **NOTREȚ** „furaj”
notreț: *sg. ac.* 43,24

O

OAIE: s.f.
oi: *pl. ac.* 4,2; 12,16; 13,5; 20,14; 21,27; 24,35; 26,14; 29,2; 30,32, 33, 39, 41; 31,10, 12; 32,5, 14; 33,13; rezum. cap.46; 46,32, 34; 47,3, 17
oilor: *pl. gen./dat.* 29,3, 7; 30,41; 31,19; 38,12, 13;
oile: *pl. nom./ac.* 29,9, 10; 30,32, 35; 31,8, 10, 38; 32,7; 34,28; 37,13; 45,10; 47,1

OASPETE: s.m.
oaspeț: *pl. ac., în sintagma casa de oaspeț* 42,27
oaspeți: *pl. ac.* 43,21

OASTE: s.f.
oaste: *sg. ac.* 14,2, 8
oastei: *sg. gen.* 21,22, 33; 37,36; 39,1

OBICEI: s.n.
obiceaiu: *sg. nom./ac.* 19,31; 29,3, 24, 26
obiceaiul: *sg. nom.* 50,3

(a se) OBIȘNUI: v. IV; var. (Înv.) **a (se) OBICINUI**
(te-)ai fost obicinuit: *ind. m.m.c.pf. perifr. 2.sg.* 40,13
(s-)au obicinuit: *ind. pf.c. 3.sg.* 44,5

(a) OBLĂDUI: v. IV (Înv. și pop.) „a conduce”, „a administra”
oblăduia: *ind. imp. 3.sg.* 39,4

OBROC: s.n. (metonimic) „tain”
obroc: *sg. ac.* 42,27

OBȘTE: s.f.
obște: *sg. ac., în loc. adv. de obște* „împreună”, „laolaltă” 13,6;
obștei: *sg. gen.* 47,22

OCHI: s.m.
ochii: *pl. nom.* 3,5, 7; 13,10, 14; 18,2, 3, 16; 21,19; 22,4, 13; 24,63; 27,1; 29,17; 31,10, 12, 40; 33,1, 5, 10; 39,7; 43,29; 44,21; 45,12; 46,4; 48,10; 49,12
ochilor: *pl. gen./dat.* 3,6; 20,16; 30,38, 40, 41

ODIHNĂ: s.f.
odihnă: *sg. ac.* 41,7
odihna: *sg. ac.* 49,15

(a se) ODIHNI: v. IV
(să) odihnește: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.2*
(s-)au odihnit: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,2; 8,4; 29,28; rezum. cap.50
să odihnească: *conj. prez. 3.sg.* 8,9
(să) vor odihni: *ind. viit.I. 3.pl.* 8,22
(vă) odihniți: *ind. prez. 2.pl.* 18,4
(te) odihnește: *ind. prez. 2.sg.* 26,2
a (să) odihni: *inf. prez.* 28,11
odihnindu(-te): *gerunziu* 49,9

ODOLAMITEAN: s.m. „locuitor al cetății canaanite Adulam, din Iuda”
odolamitean: *sg. nom.* 38,1
odolamiteanul: *sg. nom.* 38,12
odollamiteanul: *sg. nom.* 38,20

ODRASLĂ: s.f. (Înv. și pop.) „ramură tânără”, „mlădiță”, „lăstar”
odraslă: sg. ac. 8,11

OLTAR: s.n.; var. (Înv. și reg.) **OLTARIU**
oltariu: sg. ac. rezum. cap.8; 8,20; 12,8; 22,9; 26,25; rezum. cap.33; 33,20; rezum. cap.35; 35,1, 3, 7
oltariul: sg. ac. 12,7; 13,18
oltariului: sg. gen. 13,4

OM: s.m
omului: sg. gen./dat. rezum. cap.1; 2,18; rezum. cap.6; 9,5; 17,17; 26,11; 34,14; 38,2; 43,11; 44,26
om: sg. nom./ac./gen./dat. 1,26, 27; rezum. cap.2; 2,5, 7, 15; 4,1; 5,1; 6,3, 6, 7; 7,23; 16,12; 24,29, 30, 61; 25,27; 27,11; 37,15; 38,1; 39,1; 41,33, 38; 42,11, 13; 43,13
omul: sg. nom./ac. 2,7, 8, 24; 6,7; 9,6; 24,22, 26, 30, 58, 65; 26,13, 27; 30,43; 37,17; 43,3, 5, 7

OMENESC, -EASCĂ: adj.
omenești: f. sg. gen. 8,21
omenesc: n. sg. ac. 9,6
omenească: f. sg. nom. 9,19

(a) OMORÎ: v. IV
au omorât: ind. pf.c. 3.sg. 4,8

ONIX: s.n. „varietate neagră de agat fin, uneori cu striații de diferite culori, folosită ca piatră semiprețioasă”
onixului: sg. gen., în sintagma **piatra onixului** 2,12

(a se) OPRI: v. IV
(s-)au oprit: ind. pf.c. 3.pl. 8,2
oprind: gerunziu rezum. cap.9
(să) oprește: ind. prez. 3.sg. rezum. cap.22
opri: inf. prez. fără a 23,6
(nu) oprireț: imperativ prohib. 2.pl. 24,56

OPRIT -Ă: adj.
oprit: m. sg. nom. 42,4

ORAȘ: s.n.
orașele: pl. ac. 13,12; 25,16
oraș: sg. ac. 24,11; 44,13

ORBIRE: s.f.; var. **URBIRE**
urbire: sg. ac. 19,11

ORGAN: s.n. (Înv.) „harfă”, „liră”; instrument muzical
organ: sg. ac. 4,21

OS: s.n.
os: sg. nom. 2,23
oasele: pl. ac. 2,23; rezum. cap.50; 50,24

OSÂNDĂ: s.f.
osândă: sg. ac. 43,18

OSEBIRE: s.f.; var. **USEBIRE** (Înv. și pop.) „deosebire”
usebirea: sg. ac. rezum. cap.1

(a se) OSPĂTA: v. I; var. (Înv. și reg.) **(a se) USPĂTA**
(să) úspătă: ind. prez. 3.pl. rezum. cap.43

OSPĂȚ: s.n.; var. (Înv. și pop.) **USPĂȚ**
ospățu: sg. ac. 24,54; 43,32
uspăț: sg. ac. 19,3; 26,30; 29,22; rezum. cap.43; 43,16
uspățu: sg. ac. 21,8; 40,20

OSTAȘ: s.m.
ostașilor: pl. gen. 26,26; 40,3; 41,10, 12

OSTENEALĂ: s.f.
osteneala: sg. ac. 31,42
ostenealele: pl. ac. 41,51

OSTENIT, -Ă: adj.
ostenit: m. sg. nom. 25,29, 30

OSTROV: s.n.
ostroavele: pl. nom. 10,5

OVREI: s.m.; var. (Reg.) **OVREU**
ovreului: sg. dat. 14,13
ovreu: sg. nom. 39,14; 41,12
ovreaul: sg. nom. 39,17
ovreilor: pl. gen. 40,15
ovreaii: pl. ac. 43,32

P

PACE: s.f.
pace: sg. ac., în sintagma **legătură/legătura de pace** 6,18; 14,13; 15,18; rezum. cap.21; 21,27; rezum. cap.26; 26,28; rezum. cap.31
pace: sg. ac. 9,12, 13, 15, 17; rezum. cap.17; 17,11, 13, 19
pacea: sg. ac. 9,16
pace: sg. ac., în loc. adv. **în/cu pace** „liniștit” „netulburat”, „nestingherit” 15,15; 26,29, 31; 28,21; rezum. cap.50
pace: sg. ac., în sintagma **așezământ/așezământul de pace** 17,2, 7; 21,32; 31,44
pace: sg. nom., în expr. **pace voao** „fiți liniștiți!”, „fiți pe pace!” 43,23

PAGUBĂ: s.f.
paguba: sg. ac. 31,39

PAHAR: s.n.; var. (Înv. și reg.) **PĂHAR**
păharul: sg. nom./ac. 40,11, 13, 21; rezum. cap.44; 44,2, 5, 12, 16, 17

PAHARNIC: s.m.; var. (Înv. și reg.) **PĂHARNIC**
păharnicul: sg. nom. 40,1
păharnici: pl. ac. 40,2
păharnicilor: pl. gen. 40,9, 20, 23; 41,9

PAI: s.n.
paie: pl. nom./ac. 24, 25, 32
paiu: sg. ac. 41,23

PALESTINIAN: s.m.; var. **PALESTINEAN**
palistineanilor: pl. gen. 21,33
palestineanilor: pl. gen. 21,34; 26,1, 8
palestineanii: pl. nom. 26,14

PARĂ: s.f. „flacăără”, „văpaie”
para: sg. nom. 19,28

PARTE: s.f.
parte(a): sg. nom./ac., în loc. s. (Pop.) **parte bărbătească/fămească** „ființă de sex bărbătesc/femeiesc”; (eufem.) „organe genitale bărbătești/ femeiești” 6,19; 9,23; 17,10, 12, 14, 23; 34,15
parte: sg. nom./ac. 7,13; 13,1; 15,10; 25,6; 30,14; 43,34
parte: sg. ac. 30,37; rezum. cap.33; 33,19; rezum. cap.48; 48,22
parte: sg. nom./ac. în num. fracționar **a cince(a) parte** 41,34; rezum. cap.47; 47,24, 26
părțile: pl. ac. 14,24; 15,10; 43,34
părți: pl. ac. 43,34

PASĂRE: s.f.; var. (Înv. și pop.) **PASERE;** (Înv. și reg.) **PASIRE**
pasire: sg. ac. 1,20
pasirile: pl. nom./ac. 1,22, 26, 28

paserilor: *pl. gen./dat.* 1,30; 7,21
paserile: *pl. nom./ac.* 2,19; 20; 6,7; 7,3, 14, 23; 8,20; 15,10, 11
paseri: *pl. ac.* 6,20; 7,8
pasărilor: *pl. nom./ac.* 9,2; 40,19
pasări: *pl. ac.* 9,10
pasirile: *pl. nom.* 40,17

(a se) PAȘTE: *v. III*

oi paște: *ind. viit.I. 1.sg.* 30,31
voi paște: *ind. viit.I. 1.sg.* 45,11
a paște: *inf. prez.* 46,32
paște: *ind. prez. 3.sg.* 48,15
pasc: *ind. prez. 3.pl.* 37,13, 16
păștea: *ind. imp. 3.sg.* 29,9; 30,36; 31,4; 36,24; 37,2
(să) păștea: *ind. imp. 3.pl.* 41,2, 3, 18

PAȘTERE: *s.f.* „pășcut”, „pășunat”
pașterea: *sg. ac.* 37,12

PAT: *s.n.*

patul: *sg. ac.* 49,4

PAZĂ: *s.f.*

pază: *sg. ac.* 39,22; 40,4; 42,17

PĂCAT: *s.n.*

păcatul: *sg. nom./ac.* 4,7; 18,20; 31,36; 41,9
păcatele: *pl. nom.* rezum. cap.6
păcat: *sg. ac.* 20,9; 26,10; 50,17
păcatului: *sg. dat.* 43,9; 44,32
păcate: *pl. ac.* rezum. cap.49

PĂCĂTOS, -OASĂ: *adj.*

păcătoși (foarte): *m. pl. nom.* 13,13

(a) PĂCĂTUI: *v. IV*

să păcătuiești: *conj. prez. 3.sg.* 20,6
am păcătuit: *ind. pf.c. 1.sg./pl.* 20,9; 42,21
a păcătui: *inf. prez.* 39,9
au păcătuit: *ind. pf.c. 3.pl.* 40,1
să păcătuiți: *conj. prez. 2.pl.* 42,22

PĂCIUIT, Ă: *adj.* (Înv.) „pașnic”

păciuiți: *m. pl. nom.* 34,21; 42,33
păciuit: *m./n. sg. ac.* 37,4
păciuiți: *m. pl. nom.* 42,11, 19, 31

(a) PĂIENJENI: *v. IV;* var. **(a) PĂINGINA;** vezi și **(a se) ÎMPĂIENJENI**

păingina: *ind. imp. 3.pl.* 48,10

PĂIUȘ: *s.n.*

păiuș: *sg. ac.* 41,5, 22

PĂLĂMIDĂ: *s.f.;* var. (Reg.) **POLOMIDĂ**

polomidă: *sg. nom.* 3,18

PĂLIT, -Ă: *adj.* (Despre plante) „îngălbenit”, „ofilit”

pălite: *n. pl. nom.* 41,6, 23, 27

PĂMÂNT: *s.n.*

pământul: *sg. nom./ac.* 1,1, 2, 11, 12, 15, 24, 26, 28; 2,1, 4, 5, 11, 13; 3,17, 23; 5,29; 6,11, 12, 13; 7,24; 8,9, 14, 21; 9,1, 11, 19; 10,10, 11, 25; 11,1, 2, 4, 28, 31; 12,1, 5, 7; rezum. cap.13; 13,9, 12, 15, 17; 14,19; 15,7, 13, 18; 16,3; 17,8; 18,25; 19,28; 20,15; 21,21, 33; 22,2; 23,2, 15, 19; 24,4, 5, 7; 26,2, 12; 28,4, 13, 15; 30,25; 31,3, 13, 18; 32,3, 9; 33,18; 34,10; 35,6, 12, 16; 36,5, 6, 7, 16, 17, 21, 30, 31, 34, 43; 37,1; 40,15; 41,19, 29, 30, 33, 36, 41, 43, 44, 45, 52, 54, 56; 42,5, 6, 7, 13, 29, 32, 38; 43,1; 44,8; 45,8, 9, 10, 17, 19, 25, 26; 46,6, 12, 20, 27, 31, 34; rezum. cap.47; 47,1, 4, 6, 13, 19, 20, 22, 23, 26, 27, 30; 48,3, 4, 5, 7, 21; 49,15, 30; rezum. cap.50; 50,5, 7, 8, 13, 23

pământ: *sg. ac./gen.* 1,10, 11, 17, 20, 25, 26, 28, 29, 30; 2,5, 6, 9, 19; 3,14, 19; 4,2, 10, 11, 12, 14, 16; 6,1, 4, 5, 12, 17, 20; 7,4, 6, 8, 10, 12, 14, 17, 19, 21, 22, 23; 8,1, 3, 7, 11, 13, 17, 19; 9,2, 7, 13, 16; 10,8, 32; 12,6, 10; 13,6; rezum. cap.15; 17,3; 18,2; 19,1, 23, 28, 31; 24,37, 52; 26,1, 22; rezum. cap.28; 28,12; 33,3; 34,21; 37,10; 38,9; 43,26; 44,11, 14; 45,6, 7; 48,12, 16; 50,18

pământului: *sg. gen./dat.* 1,22, 24, 25, 30; 2,4, 5, 6, 7, 12, 19, 20; 3,14, 18; 4,3, 14; 6,7; 7,4, 18; 8,8, 13, 22; 9,2, 10; 12,3; 13, 16; 14,22; 18,18; 19,25; 21,23; 23,7, 12; 24,3; rezum. cap.26; 26,4; 27,28, 39; 28,14; 34,30; 36,20; 42,30; 43,11; 45,18; 47,11; 50,11

pământul: *sg. gen. (a + tot)* 7,3; 19,31

pământurile: *pl. ac.* 11,8; 47,23

pământului: *sg. dat. adn.* 21,34

pământuri: *pl. ac.* 47,18

pământ: *sg. ac.* 6,6; 7,17, 23; 9,17; 12,6

pământul: *sg. ac.* 9,20

pământului: *sg. gen.* 22,18

pământului: *sg. gen.* 3,1

PĂR: *s.m.*

păr: *sg. ac., în sintagma de un păr* „cu părul de o singură culoare” 30, 35

(a se) PĂREA: *v. II*

(să) părea: *ind. imp. impers.* 37,7; 41,1, 17; 43,32

(s-)au părut: *ind. pf.c. impers.* 42,30

pară: *conj. prez. fără să, impers.* 21,12; 45,5

(să) pare: *ind. prez. impers.* 30,15

PĂRINTE: *s.m.*

părinții: *pl. nom./ac.* 15,15; 46,34; 47,3, 30; 48,15; 49,29

părinților: *pl. gen.* rezum. cap.24; 31,3; 43,23; 47,9; 48,16, 21; 49,26

părintelui: *sg. gen.* 24,40; 46,31

PĂROS, -OASĂ: *adj.*

păros: *m. sg. nom.* 25,25; 27,11

păroasă: *f. pl. (cu des. -ă) nom.* 27,23

(a) PĂRTINI: *v. IV*

ai părtinit: *ind. pf.c. 2.sg.* 22,16

(a) PĂSA: *v. I* (Înv.) „a merge”, „a se duce”

pasă: *imperativ 2.sg.* 19,9

PĂSTOR: *s.m.*

păstorii: *sg. nom.* 4,2; rezum. cap.46

păstorilor: *pl. gen./dat.* 4,20; 26,20

păstorii: *pl. nom./ac.* 13,7, 8; rezum. cap.26; 26,20; 46,34

păstori: *pl. nom./ac.* 29,4; 46,32, 34

păstorului: *sg. nom.* 38,12, 20; 49,24

PĂȘUNE: *s.f.*

pășune: *sg. ac.* 29,7

pășunea: *sg. ac.* 34,5

pășuni: *pl. ac.* 41,18

(a) PĂTIMI: *v. IV*

pățimim: *ind. prez. 1.pl.* 42,21

PĂTIȘOR: *s.n.*

pățisorului: *sg. gen.* 47,31

pățisor: *sg. ac.* 48,2; 49,32

(a se) PĂZI: *v. IV*

să păzască: *conj. prez. 3.sg./pl.* 2,15; 3,24; 18,19

vei păzi: *ind. viit.I. 2.sg.* 17,9

veți păzi: *ind. viit.I. 2.pl.* 17,10

am păzit: *ind. pf.c. 1.sg.* 20,6

păzește: *imperativ 2.sg.* 24,6; 31,24, 29

au păzit: *ind. pf.c. 3.sg.* 26,5

va păzi: *ind. viit.I. 3.sg.* 28,20

oi păzi *ind. viit.I. 1.sg. 30,31*
(să) păzia: *ind. imp. 3.pl. 39,20*

PĂZITOR: s.m.
păzitoriu: *sg. nom. 4,9*
păzitoriul: *sg. nom. 28,15*

PĂINE: s.f.; var. (Reg.) **PÂNE**
pânea: *sg. nom./ac. 3,19; 25,34; 39,6; 49,20*
pâne: *sg. nom./ac. 14,18; 18,5; 21,14; 24,33; 28,20; 31,54; 41,54; 45,23; 47,13*
pâni: *pl. ac. 18,6; 43,31*
pânile: *pl. ac. 27,17*
pâini: *pl. ac. 47,15*
pâne: *sg. ac. 37,25*

(a) PÂNDI: v. IV
vei pândi: *ind. viit.I. 2.sg. 3,15*

(a se) PÂNGĂRI: v. IV
pângărind: *gerunziu 34,7*
(să) pângărește: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.35*
să (să) pângărească: *conj. prez. 3.pl. 37,27*

PÂNGĂRIRE: s.f.
pângărirea: *sg. ac. rezum. cap.34; 34,13*
pângăririi: *sg. gen. 34,27*

PÂNGĂRIT, -Ă: adj.
pângărit: *adj. n. sg. nom. 43,32*

PÂNTECE: s.n.
pântecele: *sg. ac. 15,4; 20,18; 25,22, 23; 30,22*
pântecelui: *sg. gen. 30,2*
pântece: *sg. ac. 38,27; 43,29; 44,20*
pântecele: *sg. nom./ac. 25,24; 29,31; 38,24*
pântece: *sg. ac. în loc. v. să ia în pântece 30,38*

(a se) PĂRI: v. IV; var. (Înv.) **(a se) PĂRI**
vor pari: *ind. viit.I. 3.pl. 30,33*
părăști: *ind. prez. 2.sg. 31,32*
părește: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.37*
au pârât: *ind. prez. 3.sg. 37,2*
(ne) pârî: *inf. prez. fără a 38,23*
(să) părește: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.39*

PEDEAPSĂ: s.f.
pedeapsa: *sg. nom. rezum. cap.3*
pedeapsă: *sg. nom. 42,21*

PEDEPSIT, -Ă: adj.
pedepsit: *adj. m. sg. nom. rezum. cap.4*

PERETE: s.m.; var. (Înv. și pop.) **PĂRETE**
păretele: *sg. nom. 38,29*

PESTRIT, -Ă: adj.; var. (Reg.) **PISTRIT, -Ă**
pestriță: *f. sg. ac. 37,3*
pistriță: *f. sg. ac. 37,23*

PEȘTE: s.m.
peștii: *pl.nom./ac. 1,26, 28; rezum. cap.9; 9,2*

PEȘTERĂ: s.f.
peșteră: *sg. ac. 19,30*
peștără: *sg. ac. rezum. cap.23*
peșterea: *sg. nom./ac. 23,9, 11, 17, 19; 49,29; 50,13*
peșterea: *sg. ac. 25,9*

(a) PETRECE: v. III „a trăi”; „a însoți, a conduce pe cineva la plecare o bucată de drum” (Înv. și reg.) „a mâna turmele dintr-un loc în altul”

au petrecut: *ind. pf.c. 3.sg./pl. 12,20; 21,20*
petrecându-: *gerunziu 18,16*
ai petrecut: *ind. pf.c. 2.sg. 21,23*
să petrec: *conj. prez. 1.sg. 31,27*
petreci: *ind. prez. 2.sg. 32,17*
petrecea: *ind. imp. 3.pl. 32,19*
petrecând: *gerunziu rezum. cap.39*

PETRECUT, -Ă: adj. „condus pe ultimul drum”
petrecut: *adj. m. sg. nom. 15,15*

PIATRĂ: s.f.
piatra: *sg. nom./ac. 28,18, 22; 29,3, 8, 10; 31,13, 51, 52; 49,24*
piatră: *sg. ac. 31,45; 35,14*
piatră: *sg. ac., în sintagma piatră pucioasă 19,24*
piatră: *sg. ac. 29,2*
peatra: *sg. nom., în sintagma peatra onixului 2,12*
petrile: *pl. ac. 28,11*
pietri: *pl. ac. 11,3; 31,46*

PICIOR: s.n.
piciorul: *sg. nom./ac. 8,9; 32,31; 41,44*
picioarele: *pl. ac. 18,4; 19,2; 43,24; 49,32*
piciorilor: *pl. gen. 24,32*

PIELE: s.f.
pealea: *sg. ac. 25,25*
piei: *pl. ac. 3,21*

PIEPT: s.n.
pieptul: *sg. ac. 3,14*

PIELICICĂ: s.f.; var. **PIELCICĂ**
pielcele: *pl. ac. 27,16*

(a) PIERDE: v. III (Bis.) „a ucide”; „a distruge”
vei pierde: *ind. viit.I. 2.sg. 18,23*
pierde: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.19*
să pierdem: *conj. prez. 1.pl. 19,13*
va pierde: *ind. viit.I. 3.sg. 41,31*

(a) PIERI: v. IV
peri-or: *ind. viit. I. 3.pl. 18,24*
perea: *ind. imp. 3.sg. 31,39*
perind: *gerunziu 47,19*
să pieri: *conj. prez. 2.sg. 19,15, 17; 45,11*

PIERIRE: s.f.
perirea: *sg. ac. 19,29*
perire: *sg. ac. 35,17; 38,25*

(a) PIPĂI: v. IV
va pipăi: *ind. viit.I. 3.sg. 27,12*
să pipăiesc: *conj. prez. 1.sg. 27,21*
pipăindu-: *gerunziu 27,22*

PITAR: s.m. (Înv.) „titlu dat celui care se ocupa cu aprovizionarea cu pâine a curții domnești, a oștirii, precum și cu supravegherea brutarilor domnești”
pitariul: *sg. nom. 40,1*
pitari: *pl. ac. 40,2, 17*
pitarilor: *pl. gen. 40,16, 20; 41,10*

PIZMĂ: s.f.
pizma: *sg. ac. rezum. cap.37*
pizmei: *sg. dat. 37,8*

(a) PIZMUI: v. IV
pizmuindu-: *gerunziu 26,14*
au pizmuit: *ind. pf.c. 3.pl. 30,1; 49,23*
pizmuia: *ind. imp. 3.pl. 37,11*

PLATĂ: s.f.
plata: *sg. nom./ac.* 15,1; 30,18
plată: *sg. ac.* 29,15; 30,16

PLATOS: s. m. „platan”; cuvântul nu este în MDA.
platos: *sg. ac.* 30,37

PLATOȘĂ: s.f. (Înv.) „pelerină lungă”, „mantie”
platoșea: *sg. ac.* 9,23; 24,65; 39,16, 18
platoșă: *sg. ac.* 39,12, 15; 49,11
platoșe: *sg. ac.* 41,42

(a) PLĂCEA: v. II
va plăcea: *ind. viit.I. impers.* 19,8; 20,15
plăcut-au: *ind. pf.c. impers.* 34,18; 41,37
plăcându-: *gerunziu rezum. cap.39*
place: *ind. prez. impers.* 16,6; 23,8; 24,49; 27,4

PLĂCERE: s.f.
plăcerea: *sg. ac.* 24,50

PLĂCUT, -Ă: adj./adv.
plăcut: *adj. m. sg. nom.* 3,6
plăcut: *adv.* 29,28

(a) PLĂȚI: v. IV
plătește: *ind. prez.* 3.sg. 23,15

(a se) PLĂNGE: v. III
au plâns: *ind. pf.c. 3.sg.* 21,16; 29,11; 42,24; 43,30; 45,14, 15; 46,29; 50,3, 17
(să) plângă: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.23; rezum. cap.37*
plângând: *gerunziu* 27,38; 45,14
să plângă: *conj. prez. 3.sg.* 23,2
au plâns: *ind. pf.c. 3.sg.* 33,4
plângând: *gerunziu* 50,1

PLĂNGERE: s.f.
plângerii: *sg. gen.* 27,41; 50,4
plângere: *sg. ac.* 38,12; 45,2; rezum. cap.50; 50,10
Plângerea: *sg. nom., în s. propr. Plângerea Eghiptului* 50,11
plângere: *sg. nom.* 37,35

PLÂNS: s.n.
Plânsului: *sg. gen., în s. propr. Stejeariul Plânsului* 35,8

(a se) PLECA: v. I „a (se) înclina într-o parte sau în jos”; (despre lumina zilei) „a scăpăta”
au plecat: *ind. pf.c. 3.sg.* 24,18
(s-)au plecat: *ind. pf.c. 3.sg.* 24,26
plecându(-mă): *gerunziu* 24,48
plecându(-să): *gerunziu* 24,63; 43,28
să plece: *conj. prez. 3.pl.* 41,43

PLIN, -Ă: adj.
plin: *m. sg. nom.* 25,8; 35,29; 41,38
pline: *f./n. sg./pl. nom./gen.* 27,27; 41,5, 22, 26

(a se) PLINI: v. IV (Înv. și reg.) „a îndeplini”, „a termina de făcut ceva”
plinind: *gerunziu rezum. cap.2; 50,3, 25*
au plinit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,2; 18,21; 21,1; 50,10
(s-)au plinit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 9,29; 15,16; 29,14, 21; 35,28; rezum. cap.40
vor plini: *ind. viit.I. 3.pl.* 11,6
plineaște: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.17*
au fost plinit: *ind. m.m.c.pf. perifr. 3.sg.* 17,25
plinise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 24,15; 27,30
să plinească: *conj. prez. 3.sg.* 27,5
oi plini: *ind. viit.I. 1.sg.* 28,15
a plini: *inf. prez. rezum. cap.29; 34,19*

plineaște: *imperativ 2.sg.* 29,27
ai plinit: *ind. pf.c. 3.sg.* 32,10
(să) vor plini: *ind. viit.I. 3.pl.* 41,28
să (să) plinească: *conj. prez. 3.sg.* 41,32
plinindu(-să): *gerunziu* 50,4

PLOAIE: s.f.
ploaie: *sg. nom.* 7,12
ploile: *pl. nom.* 8,2;

PLOP: s.m.
plop: *sg. ac.* 30,37

(a) PLOUA: v. I
plouase: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 2,5
oi plua: *ind. viit.I. 1.sg.* 7,4
au luat: *ind. pf.c. 3.sg.* 19,24

POALĂ: s.f.
poalele: *pl. ac.* 35,8

POARTĂ: s.f.
porțile: *pl. ac.* 22,17; 24,60
poartă: *sg. ac.* 23,18
poarta: *sg. ac.* 28,17

PODOABĂ: s.f.
podoaba: *sg. nom./ac. rezum. cap.1; 2,1; 24,47*

POHFALĂ: s.f.; var. (Înv.) **POFALĂ** (Înv.) „pompă”, „fast”
pofală: *sg. ac. rezum. cap.50*

POFTĂ: s.f.
pofta: *sg. nom.* 4,7; 34,18

(a) POFTI: v. IV
poftești: *ind. prez. 2.sg.* 23,15
au poftit: *ind. pf.c. 3.sg.* 23,16
poftind: *gerunziu* 24,60
poftesc: *ind. prez. 1.sg.* 30,31
pofteai: *ind. imp. 2.sg.* 31,30, 39
poftea: *ind. imp. 3.sg. rezum. cap.39*
a pofti: *inf. prez.* 44,16

(a se) POGORI: v. IV; vezi **(a se) COBORI**

POLOMIDĂ: s.f.; vezi **PĂLĂMIDĂ**

POM: s.m.
pomi: *pl. ac. rezum. cap.2*
pomul: *sg. nom./ac.* 3,1, 6, 22
pomilor: *pl. gen.* 3,2
pomului: *sg. gen.* 3,3, 24
pomii: *pl. ac.* 3,8
pom: *sg. ac.* 3,11, 12, 17

(a) PONOȘLUI: v. IV „a certa”; „a reproșa”
ponoșluind: *gerunziu* 20,10

PORECLĂ: s.f.; var. (Reg.) **PORICLĂ**
porclă: *sg. ac.* 35,6

PORNIT, -Ă: adj.
pornită: *adj. f. sg. nom.* 6,5
pornite: *adj. f. pl. nom.* 8,21

PORUMB: s.m. „porumbel”
porumb: *sg. ac.* 15,9

PORUMBIȚĂ: s.f.
porumbița: *sg. ac.* 8,8, 10, 12

PORUNCĂ: s.f.

porunca: *sg. ac. rezum. cap.3; rezum. cap.12; rezum. cap.16; rezum. cap.17; rezum. cap.20; 27,5; rezum. cap.31; rezum. cap.35; 41,14, 40, 44; 45,21; rezum. cap.50; 50,3*

poruncile: *pl. ac. 26,5; 28,7; 49,32*

porunci: *pl. ac. 32,19*

(a se) PORUNCII: v. IV

au poruncit: *ind. pf.c. 3.sg. 2,16; 3,1, 3; 7,5; 12,20; rezum. cap.15; 26,10, 25; 28,1, 6; 31,16; 32,4, 17; 42,25; 43,16; 44,1; 45,1, 22; 49,29; 50,2, 16*

poruncisăm: *ind. m.m.c.pf. 1.sg. 3,11, 17*

(să) poruncește: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.6; rezum. cap.17*

poruncise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg. 6,22; 47,11*

poruncisă: *ind. m.m.c.pf. 3.sg. 7,9; 21,4; 22,3; 50,12*

au fost poruncit: *ind. m.m.c.pf. perifr. 3.sg. 7,16; 12,4; 17,23*

(s-)au poruncit: *ind. pf.c. 3.sg. 18,19; 45,21*

ai poruncit: *ind. pf.c. 2.sg. 27,19; 41,10; 47,30*

(s-)au fost poruncit: *ind. m.m.c.pf. perifr. 3.sg. 43,17*

poruncește: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.44; rezum. cap.45; 45,9, 19*

(să) poruncisă: *ind. m.m.c.pf. 3.sg. 44,6*

să poruncească: *conj. prez. 3.sg. 45,17*

să poruncești: *conj. prez. 2.sg. 47,4*

poruncind: *gerunziu rezum. cap.50*

PORUNCIT, -Ă: adj./s.

poruncita: *adj. antep. f. sg. ac. rezum. cap.22*

(ceale) poruncite: *s.n. convers. pl. ac. 41,16*

POTOP: s.n.

potopului: *sg. gen. rezum. cap.6; 6,17; 7,6, 7, 10; rezum. cap.8; 9,11, 15*

potop: *sg. nom./ac. 7,17; rezum. cap.8; rezum. cap.9; 9,11, 28; rezum. cap.10; 10,1, 32; 11,10*

POTRIVNIC, -Ă: s.m./f.; var. (Înv.) PROTIVNIC, -Ă

potrivnicii: *s.m. pl. nom. 14,20*

POVĂȚUIȚOR: s.m.; var. POVĂȚUIȚORIU

povățuitori: *pl. nom./ac. 17,20; rezum. cap.25; 36,15, 17, 18*

povățuitoriul: *sg. nom. 26,26; 49,10*

povățuitor: *sg. nom. 36,15, 18*

povățuitoriu: *sg. nom. 36,15, 16, 17, 29, 30, 40, 41, 42, 43*

povățuitorii: *pl. nom. 36,18, 19, 21, 29, 30*

povățuitorilor: *pl. gen. 36,40*

povățuitoriului: *sg. dat. adn. 41,12*

(a) POVESTI: v. IV

povestind: *gerunziu rezum. cap.37*

am povestit: *ind. pf.c. 1.pl. 44,24*

PRADĂ: s.f.

prada: *sg. ac. rezum. cap.14; 49,27*

pradă: *sg. ac. 49,9*

PRAF: s.n.; var. (Înv. și reg.) PRAV

pravul: *sg. ac. 13,16*

praf: *sg. nom. 18,27*

PRAZNIC: s.n.

praznicul: *sg. ac. rezum. cap.40*

(a se) PRĂDA: v. I

(s-)au prădat: *ind. pf.c. 3.sg. rezum. cap.14*

au prădat: *ind. pf.c. 3.pl. 34,27*

(a se) PRĂSI: v. IV

(s-)au prăsit: *ind. pf.c. 3.sg. 9,19*

PRĂNZ: s.n.

prânz: *sg. ac. 43,25*

(a) PREACREDE: v. III „a se increde prea mult în ceva”;

cuvântul nu este înregistrat în DLR

preacrezind: *gerunziu 39,19*

PREACURVIE: s.f.

preacurvia: *sg. ac. 39,10*

PREAJMĂ: s.f.; var. (Înv. și reg.) PREJMĂ

prejma: *sg. ac., în loc. prep. în/din prejma 2,14; 4,16; 12,8; 16,12; 25,9*

prejmă: *sg. ac., în loc. adv. în prejmă 19,20; 21,16*

preajma: *sg. ac., în loc. prep. în preajma 49,30; 50,13*

PREOT: s.m.

preotul: *sg. nom. 14,18*

preotului: *sg. gen. 41,45, 50; 46,20*

preoților: *pl. gen. rezum. cap.47; 47,22*

PREOȚESC, -EASCĂ: s.m./f./n.

(cel) preoțasc: *s.n. sg. ac. 47,26*

(a se) PREPUNE: v. III (Pop.) „a bănuși pe cineva sau ceva”, „a suspecta”; „a presupune ceva”

(s-)au prepus: *ind. pf.c. 3.sg. 38,15*

PREȚ: s.n.

prețu: *sg. ac. 23,9*

prețul: *sg. nom./ac. 23,15; 31,15; 44,2; 47,15*

(a se) PREUMBLA: v. I

(să) preumbla: *ind. prez. 3.sg. 24,62*

PRIBEAG, -Ă: adj.

pribeag: *m. sg. nom. rezum. cap.4; 4,12, 14, 16*

PRICINĂ: s.f.

pricina: *sg. nom./ac. rezum. cap.6; 29,13; 37,8*

pricină: *sg. nom./ac. 25,30; 26,20; 32,32; 37,5; 38,29*

PRIETEN: s.m.

priiatinul: *sg. nom. 26,26*

prietini: *pl. ac. 29,22*

(a se) PRIGONI: v. IV

(s-)au prigonit: *ind. pf.c. 3.pl. 26,21*

PRIGONIRE: s.f.

prigoniri: *pl. ac. rezum. cap.31*

PRIMAR, -Ă: adj.

primare: *f. sg. nom., în sintagma vară primare 29,10*

PRIMĂVARĂ: s.f.

primăvării: *sg. gen. 35,16*

primăvara: *sg. nom. 48,7*

(a) PRIMI: v. IV

au priimit: *ind. pf.c. 3.sg./pl. 4,11; 34,24*

am priimit: *ind. pf.c. 1.sg. 19,21*

priimește: *imperativ 2.sg. 23,13; 33,10, 11*

priimește: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.32; rezum. cap.39*

să priimească: *conj. prez. 3.sg. rezum. cap.33*

priimindu-: *gerunziu 33,11*

a priimi: *inf. prez. 37,35*

priimind: *gerunziu 39,8*

PRIMPREJUR: adv.; var. PRINPREJUR

prinprejur: *adv. 23,17*

primprejur: *adv. 35,5*

(a) PRINDE: v. IV

a fi prins: *pasiv inf. prez. 14,14*

ai fost prinsă: *pasiv. ind. pf.c. 2.sg. 20,16*

au prins: *ind. pf.c. 3.pl.* 31,23
prinzându-: *gerunziu* 44,4, 6
prinzind: *gerunziu* 46,29

PRINS, -Ă: adj.
prins: *adj. n. sg. ac.* 27,33

PRISOSEALĂ: s.f. „prisos”, „abundență”
prisosala: *sg. nom./ac.* 41,30, 53

(a) PRISOSEI: v. IV
prisosea: *ind. imp. 3.sg.* 43,34

PRISOSINȚĂ: s.f.
Prisosință: *s. propr. sg. nom.* 26,33
prisosința: *sg. nom.* 41,48

PRISOSIRE: s.f.
prisosirea: *sg. nom.* 41,49

PRISTAV: s.m. „crainic”
pristavul: *sg. nom.* 41,43;

(a) PRIVI: v. IV
privea: *ind. imp. 3.sg.* 23,19
priveaște: *ind. prez. 3.sg.* 31,50

PROBOZIRE: s.f. „ceartă”, „neînțelegere”; „mustrare”
probozire: *sg. nom./ac.* 13,8; 31,36

(a se) PROCITI: v. IV „a repeta”
(să) procitesc: *ind. prez. 3.pl.* rezum. cap.17; rezum. cap.46

PROROC: s.m.
proroc: *sg. nom.* 20,7

(a) PROROCI: v. IV
prorocește: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.40

PRUNC: s.m.
prunci: *pl. ac.* 11,30; 15,2; 16,1; 30,1; 42,36; 43,14; 50,8
pruncul: *sg. nom./ac.* 17,12; 21,8, 18; 22,5; 37,29; 43,8, 9; 44,22, 30, 33
prunc: *sg. nom./ac.* 19,4; 22,12; 37,2; 44,20, 33, 34
pruncului: *sg. gen./dat.* 21,19; 42,22
pruncii: *pl. ac.* 30,26; 31,17; 33,2, 5, 7; 34,29; rezum. cap.36; 46,5, 8; 48,16; 50,21
pruncilor: *pl. gen.* 45,19; 47,24

PRUNCĂ: s.f.
prunca: *sg. ac.* 34,12

PRUNCIE: s.f.
prunciia: *sg. ac.* 48,15

PRUNCUȘOR: s.m.; var. (Pop.) **PRUNCȘOR;** aici prima atestare a cuvântului cf. DLR, unde prima atestare este la Ion Budai-Deleanu, *Țiganiada*. Ediție îngrijită de J. Byck. Studiu introductiv de Ion Oană, București, 1953.
pruncșorii: *pl. nom.* 25,26

PUCIOS, -OASĂ: adj.
pucioasă: *f. sg. ac., în sintagma pîiatră pucioasă* 19,24

(a se) PUNE: v. III
oi pune: *ind. viit.I. 1.sg.* 3,15; 6,18; 9,11, 13; 17,2, 7, 19, 21; 18,5; 44,21
vei pune: *ind. viit.I. 2.sg.* 6,16
voi pune: *ind. viit.I. 1.sg.* 9,9; 17,6
punea: *ind. imp. 3.sg.* 30,41, 42
pune: *imperativ 2.sg.* 31,37; 44,1, 2; 48,18
va pune: *ind. viit.I. 3.sg.* 46,4

pune: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.48
puind: *gerunziu* 28,11; rezum. cap.31; 31,17
să (să) puie: *conj. prez. 3.sg.* 29,3
să puie: *conj. prez. 3.sg.* 42,25
puindu(-să): *gerunziu* 43,32

PUNGĂ: s.f.
pungile: *pl. ac.* 43,22

(a) PURCEDE: v. III
au purces: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 11,2; 42,26; 48,1
purcezind: *gerunziu* 24,10; 26,22; 28,5; 29,1; 33,3; 45,24; 46,1
va purceade: *ind. viit.I. 3.sg.* 24,55
am purces: *ind. pf.c. 1.sg.* 31,31
purcezând: *gerunziu* 35,5
purcede: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.50

(a se) PURTA: v. I
(Să/să) purta: *ind. prez. 3.sg.* 1,2; 7,18
purând: *gerunziu* 8,11; 24,10; 37,25; 40,17; 42,26
purta: *ind. imp. 3.sg.* 22,6; 24,45
purtaț: *imperativ 2.pl.* 42,19
purându-: *gerunziu* 50,13
să poarte: *conj. prez. 3.pl.* 45,23; 46,5

PURUREA: adv.
pururea: 27,41; rezum. cap.47

(a se) PUSTII: v. IV
(să) pustiște: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.34
pustiind: *gerunziu* 34,28;

PUSTIIRE: s.f.
pustiire: *sg. ac.* 47,19

PUSTIETATE: s.f.
pustiitatea: *sg. ac.* 16,7

PUSTIU: s.n.; var. **PUSTIE:** s.f.
pustie: *s.f. sg. ac.* 14,6; 16,7; 21,20; 36,24; 37,22
pustii: *s.n. pl. ac.* rezum. cap.21
pustiia: *s.f. sg. ac.* 21,14,21

(a se) PUTEA: v. II
putea: *ind. imp. 3.sg./pl.* 13,6; 19,11; 27,1; 36,6, 7; 37,4; 45,1, 3; 48,10
va putea: *ind. viit.I. 3.sg.* 13,16; 23,6
voi putea: *ind. viit.I. 1.sg.* 18,17
oi putea: *ind. viit.I. sg.* 19,22; 39,9; 41,39
putem: *ind. prez. 1.pl.* 24,50; 29,8; 34,14; 44,26; 50,19
ar fi putut: *cond. pf. 3.sg.* 26,10
ai putut: *ind. pf.c. 3.sg.* 27,20
vom putea: *ind. viit.I. 1.pl.* 34,15; 41,38
putându-: *gerunziu rezum.* cap.41
să putem: *conj. prez. 1.pl.* 42,2; 43,8
să puteț: *conj. prez. 2.pl.* 42,34; 45,7; 46,34; 47,24
puteam: *ind. imp. 1.pl.* 43,7
om putea: *ind. viit.I. 1.pl.* 44,16
(să) va putea: *ind. viit.I. 3.sg.* 45,6
au putut: *ind. pf.c. 3.sg.* 46,32
pot: *ind. prez. 3.pl.* 6,21; 33,14; 44,1
poți: *ind. prez. 2.sg.* 15,5
pociu: *ind. prez. 1.sg.* 15,8; 19,19, 20; 31,35, 43
să pociu: *conj. prez. 1.sg.* 42,20
poci: *ind. prez. 1.sg.* 44,34
să poată: *conj. prez. 3.sg./pl.* 6,20; 13,6; 19,31
poate: *ind. prez. 3.sg.* 21,16; 27,33; 31,29; 32,12, 25; 38,23; 44,22

PUTERE: s.f.
puterea: *sg. ac.* 21,25; 31,6, 31; 34,2, 10; 39,9; 41,26; 43,18

PUTERNIC, -Ă: adj./s.
puternicit *s.m. pl. nom.* 6,4

putearnic: *adj. m. sg. nom.* 10,8
(mai) putearnic: *adj. m. sg. nom.* 26,16
putearnicului: *adj. antep. m. sg. gen.* 49,24

PUȚ: s.n.
puțuri: *pl. ac.* 14,10; *rezum. cap.* 26; 26,18
puțul: *sg. ac.* 16,14; 21,25, 30; 24,11; 26,32; 29,10
Puțul: *sg. nom./ac., în s. propr. Puțul-Celui-ce-Vietuiaste-și-mă-vede / Puțul Jurământului/Giurământului* 16,14; 21,32; 46,1, 5
puțu: *sg. ac.* 21,19; 29,2
puț: *sg. ac.* 24,20, 62; 25,11; 26,22, 25
puțurile: *pl. ac.* 26,15
puțului: *sg. gen.* 26,20; 29,3, 8

PUȚIN: *adj./adv.; var. (Înv.) PUȚĂN; PUȚĂN*
(mai) puțin: *adv.* 18,28
puțin: *adv.* 25,24; 30,15
puține: *adj. f. pl. nom.* 29,20
puțin: *adj. n. sg. ac.* 33,10
puțini: *adj. m. pl. nom.* 34,30
puțăn: *adj. n. sg. ac.* 43,11
puțân: *adj. n. sg. ac.* 44,25
puțină: *adj. f. sg. nom.* 50,9

PUȚINEL, -EA: *adj.*
puținea: *f. sg. ac.* 24,17
puțineale: *f. pl. ac.* 27,44

PUȚINTEL, -EA: *adj./adv.; var. (Înv.) PUȚÂNTEL*
puțintea: *adj. f. sg. ac.* 18,4; 43,2
puțințel: *adv.* 24,45; 44,4
puțințel: *adv.* 42,24

PUȚINTICĂ: *adj.*
puțințică: *adj. f. sg. ac.* 24,43

R

RAI: s.n.
raiul: *sg. ac. rezum. cap.* 2; 2,8, 10, 15; 3,23; 13,10
raiului: *sg. gen.* 2,9, 16; 3,1, 3, 8, 24
raiu: *sg. ac. rezum. cap.* 3; 3,2, 8, 10

RANĂ: s.f.
rana: *sg. ac.* 4,23
rani: *sg. gen.* 34,25

(a) RĂBDA: v. I
au răbdat: *ind. pf.c. 3.sg.* 50,15

(a) RĂCNI: v. IV; *var. (Pop.) (a) RĂGNI*
au răgnit: *ind. pf.c. 3.sg.* 27,34

(a) RĂDICA: vI; *vezi (a) RIDICA*

RĂMĂȘIȚĂ: s.f. „urmaș”, „rest”; (Înv.) „ceea ce prisosește”
rămășiță: *sg. ac. rezum. cap.* 15; 31,14
rămășița: *sg. nom. rezum. cap.* 15
rămășițelor: *pl. dat.* 21,23
rămășițelor: *pl. dat.* 26,4

(a) RĂMÂNE: v. III; *var. (a) RĂMÂNEA:* v. II
va rămânea: *ind. viit. I. 3.sg.* 6,3
au rămas: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 7,23; 19,30, 31; 24,54; 26,6; 30,37; 31,54; 32,21, 24; 42,38
rămâi: *imperativ 2.sg.* 13,9; 29,19
rămăsease: *ind. m.m.c.pf. 3.pl.* 14,10
rămâneț: *imperativ 2.pl.* 19,2
vom rămânea: *ind. viit. I. 1.pl.* 19,2

a rămânea: *inf. prez.* 19,30
(de) rămas: *supin* 24,23, 25
rămâind: *gerunziu* 29,31; 37,35; 42,4
să rămâie: *conj. prez. 3.pl.* 33,15
rămânea-voi: *ind. viit. I. 1.sg.* 44,33

(a) RĂPI: v. IV
au răpit: *ind. pf.c. 3.sg.* 34,2

RĂPIRE: s.f.
răpirea: *sg. ac. rezum. cap.* 34

RĂPITOR, -TOARE: *adj.; var. (Înv.) RĂPITORIU*
răpitoriu: *m. sg. nom.* 49,27

(a) RĂSĂDI: v. IV
răsădise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 2,8

(a se) RĂSĂRI: v. IV
să răsără: *conj. prez. 3.sg.* 1,11
ar răsări: *cond. prez. 3.sg.* 2,5
au răsărit: *ind. pf.c. 3.sg./pl. rezum. cap.* 10; 10,24; 25,4
or răsări: *ind. viit. I. 3.pl.* 17,16
(s-)au răsărit: *ind. pf.c. 3.sg.* 32,31
răsăria: *ind. imp. 3.pl.* 41,6, 23
răsărind: *gerunziu* 44,3

RĂSĂRIT: s.n. „est”
răsărit: *sg. ac.* 4,16; 10,30; 11,2; 12,8; 13,11, 14; 25,6; 28,14; 29,1
răsăritului: *sg. gen.* 12,8

(a) RĂSIPI: v. IV; *vezi (a) RISIPI*

(a) RĂSPLĂTI: v. IV
a răsplăti: *inf. prez.* 31,29
ați răsplătit: *ind. pf.c. 2.pl.* 44,4
să răsplătească: *conj. prez. 3.sg.* 50,15

RĂSPLĂTIRE: s.f.
răsplătire: *sg. nom./ac.* 4,15, 24

(a) RĂSPUNDE: v. III
au răspuns: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,2, 13; 4,9; 14,22; 16,8; 18,9, 30; 21,26; 22,1, 7, 11; 23,10, 14; 24,18, 24, 47, 50, 55; 25,32; 26,7, 28; 27,1, 11, 18, 20, 32; 29,4, 6, 8, 14; 30,2, 15, 29; 31,14; 37,16; 40,8; 41,55; 42,7, 12, 37; 43,7, 23, 28; 44,7, 27; 46,2; 47,9, 16, 25, 30; 50,19
răspunzind: *gerunziu* 15,9; 16,6; 18,27; 25,23; 37,13; 38,16
răspuns-au: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 20,11; 23,5; 24,5, 33; 26,9; 27,24, 37; 29,19, 26; 31,43; 32,26, 27, 29; 33,5, 8, 15; 34,13, 31; 37,8; 38,18; 40,12, 18; 41,16, 25; 43,3; 44,17; 47,3; 48,9
va răspunde: *ind. viit. I. 3.sg.* 24,14; 30,33; 41,16
am răspuns: *ind. pf.c. 1.sg./pl.* 24,39; 31,11; 42,31; 43,7; 44,20
vei răspunde: *ind. viit. I. 2.sg.* 32,18
răspunzând: *gerunziu* 38,21
răspunzându-: *gerunziu* 43,27
răspunde: *inf. prez. fără a* 45,3
veți răspunde: *ind. viit. I. 2.pl.* 46,34
vom răspunde: *ind. viit. I. 1.pl.* 44,16

(a) RĂSTURNA: v. I
să răsturnăm: *conj. prez. 1.pl.* 29,8
au răsturnat: *ind. pf.c. 3.sg.* 29,10

RĂSUFLARE: s.f.
răsuflare: *sg. nom.* 7,22

RĂȘINĂ: s.f.
rășină: *sg. ac.* 37,25; 43,11

(a) RĂTĂCI: v. IV
rătăcind: *gerunziu* 4,14; 37,15
rătăcia: *ind. imp. 3.sg.* 21,14

RĂTĂCIT, -Ă: adj.
rătăcit: *adj. m. sg. nom.* 4,12

RĂU: adj./s./adv.
răului: *s.n. sg. gen.* 2,9, 17
răul: *s.n. sg. nom./ac.* 3,5, 22; 19,19; 41,57; 50,15
rău: *s.n. sg. ac.* 4,7; 6,5; 8,21; 19,8; 31,7; 42,11; 44,4, 5; 50,20
relele: *s.n. pl. nom.* 42,36
realele: *s.n. pl. ac.* 48,16
rău: *adj. n. sg. nom./ac.* 26,29; 42,4, 11
(foarte) răi: *adj. m. pl. nom.* 13,13
răi: *adj. m. pl. nom.* 47,9
(foarte) rea: *adj. f. sg. ac.* 37,2
rea: *adj. f. sg. nom.* 37,20
rău: *adv.* 19,8; 31,29, 52; 34,31

RĂUTATE s.f.; var. (Înv.) RĂOTATE
răutățile: *sg. nom.* 15,16
răutatea: *sg. ac.* 19,7; 50,17
răutate: *sg. ac.* 19,15; 44,7
răotatea: *sg. nom.* 6,5
răotate: *sg. ac.* 39,9

RĂZBOI: s.n.
război: *sg. ac.* 49,5

(a) RĂDE: v. III
va râde: *ind. viit.I. 3.sg.* 21,6
au râs: *ind. pf.c. 3.sg.* 17,17; 18,10, 12, 13
ai râs: *ind. pf.c. 2.sg.* 18,15
am râs: *ind. pf.c. 1.sg.* 18,15
râzind: *gerunziu rezum. cap.9*
râzând: *gerunziu rezum. cap.19*

RÂND: s.n.
rânduri: *pl. ac.* 6,16
rând: *sg. ac., în loc. adv. pre rând* „unul după altul”, „succesiv”
43,7; 44,6
rândul: *sg. ac.* 45,27

(a se) RÂNDUI: v. IV
au rânduit: *ind. pf.c. 3.sg./pl. rezum. cap.2; 14,8; 48,20*
am rânduit: *ind. pf.c. 1.sg.* 9,17; 17,5; 27,37; 41,41
rânduiaște: *imperativ 2.sg.* 30,28
fiind rânduit: *pasiv gerunziu* 39,4
(să) rânduiaște: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.41*
rânduiască: *conj. prez. fără să, 3.sg.* 41,33
să rânduiască: *conj. prez. 3.sg.* 41,34
rânduiaște: *imperativ 2.sg.* 47,6

RÂNDUIT, -Ă: adj.
rânduite: *adj. f. pl. ac.* 47,22

RĂU: s.n.
răuri: *pl. ac. rezum. cap.2*
rău: *sg. nom./ac.* 2,10; 41,1, 3, 18
răului: *sg. gen.* 2,13, 14; 41,3, 17
răul: *sg. nom./ac.* 2,14; 15,18; 31,21; 36,37

REPEJUNE s.f. „răpă”, „vale”
răpejune: *sg. ac.* 26,19
răpejunea: *sg. ac.* 26,17

(a se) REVĂRSA: v. I
(s-)au răvărsat: *ind. pf.c. 3.pl.* 32,26

(a se) REZEMA: v. I
(să) răzima: *ind. imp. 3.sg. rezum. cap.28*

REZEMAT, -Ă: adj.
răzimat: *adj. m. sg. ac.* 28,13

(a se) RIDICA: v. I; var. (Înv.) (a se) RĂDICA
au rădicat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 7,17; 14,2; 28,18; 31,45; 35,14, 20; 45,2
rădicându-: *gerunziu* 13,10; 18,2; 24,63; 33,1
rădicat-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 22,13
am rădicat: *ind. pf.c. 1.sg.* 28,22; 31,10, 51
să (să) rădice: *conj. prez. 3.sg.* 29,3
rădică: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.33*
rădicând: *gerunziu* 33,5, 20
a rădica: *inf. prez.* 48,17
au rădicat: *ind. pf.c. 3.sg.* 21,16
rădicându-: *gerunziu* 22,4
rădicând: *gerunziu* 29,11; 43,29

(a) RISIPI: v. IV; var. (Înv. și reg.) (a) RĂSIPI
răsipind: *gerunziu* 9,11
voi răsiپی: *ind. viit.I. 1.sg.* 49,7

ROB, ROABĂ: s.m./s.f.
robi: *s.m. pl. ac. rezum. cap.14*
robii: *s.m. pl. ac. rezum. cap.14*
robul: *s.m. sg. nom.* 44,33
roabe: *s.f. pl. ac.* 31,26; 34,29

ROBIE: s.f.
robii: *sg. gen./dat.* 15,13; 43,18
robie: *sg. ac. rezum. cap.44*

ROD: s.n.; var. ROADĂ: s.f.
rod: *s.n. sg. ac.* 1,11, 12
rodu: *s.n. sg. ac.* 3,2, 3
rodul: *s.n. sg. ac.* 3,6
rodurile: *s.n. pl. ac.* 4,3, 12; 43,11; rezum. cap.47
roduri: *s.n. pl. ac.* 41,34
roada: *s.f. sg. ac.* 30,2
roadă: *s.f. sg. ac.* 41,29
roade: *s.f. pl. ac.* 47,24

RODIRE: s.f.
rodirei: *sg. dat. rezum. cap.41*
rodire: *sg. ac.* 41,26, 34
rodirii: *sg. gen.* 41,31
rodirea: *sg. nom.* 41,47

RODITOR, -TOARE: adj.; var. (Înv.) RODITORIU
roditoriu: *n. sg. nom.* 1,11
roditori: *m. pl. ac. rezum. cap.2*

ROȘEAȚĂ: s.f.
roșeața: *sg. nom.* 38,30

ROȘIATIC, -Ă: adj.
roșietecă: *f. sg. ac.* 25,30

ROȘU, ROȘIE: adj.; var. (Înv.) ROȘIU
roșiu: *m./n. sg. nom./ac.* 25,25; 38,27

ROUĂ: s.f.
roao: *sg. ac.* 27,39
rouoa: *sg. ac.* 27,28

RUBIN: s.n.
rubinul: *sg. nom.* 2,12

RUDĂ: s.f.
ruda: *sg. ac.* 27,46

RUDENIE: s.f.
rudenii: *pl. ac.* 10,20, 31
rudeniia: *sg. nom./ac.* 12,1; 17,12; 24,4, 38; rezum. cap.36; 46,7
rudeniile: *pl. ac.* 17,7

rudenii: *sg. dat.* 21,23
rudenia: *sg. ac.* 24,40; 45,18

(a se) **RUGA**: v. I
rogu(-): *ind. prez. 1.sg.* 12,13; 13,8, 9; 19,7
(să) roagă: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.18
rogu(-mă): *ind. prez. 1.sg.* 24,12; 27,38; 33,10
rugându(-să): *gerunziu rezum.* cap.20; 20,17; rezum. cap.25
(să) va ruga: *ind. viit.I. 3.sg.* 20,7
(vă) rugați: *ind. prez. 2.pl.* 23,8
(s-)au rugat: *ind. pf.c. 3.sg.* 25,21
ruga: *ind. imp. 3.sg.* 42,21
(ne) rugăm: *ind. prez. 1.pl.* 50,17

RUGĂCIUNE: s.f.
rugăciunea: *sg. ac.* 19,21; 30,17

RUGĂMINTE: s.f.
rugămintea: *sg. ac.* 16,2

(a se) **RUPE**: v. III; var. (Înv. și reg.) (a se) **RUMPE**
(s-)au rupt: *ind. pf.c. 3.pl.* 7,11
să rumpă: *conj. prez. 3.pl.* 19,9
rumpându-: *gerunziu* 37,30, 34; 44,13
or rumpe: *ind. viit.I. 3.pl.* 40,19

(a se) **RUȘINA**: v. I
(să) rușina: *ind. imp. 3.pl.* 2,25

RUȘINE: s.f.
rușinea: *sg. ac.* 9,22, 23

S

SABIE: s.f.
sabie: *sg. ac.* 3,24; 31,26
sabia: *sg. ac.* 27,40; 48,22
sabiile: *pl. ac.* 34,25

SAC: s.m. „obiect, de formă alungită, confecționat din pânză, hârtie groasă, material plastic etc., în care se depozitează sau se transportă diferite materiale”
sacul: *sg. ac.* rezum. cap.42; 42,27; rezum. cap.44; 44,12
sacii: *pl. ac.* 42,25; 43,18, 21, 23; 44,1, 11
sacului: *sg. gen.* 42,27; 44,1, 2
sac: *sg. ac.* 42,28
sacilor: *pl. gen.* 42,35; 43,21; 44,8
saci: *pl. ac.* 43,12

SARE: s.f.
sare: *sg. ac.* 19,26

(a) **SĂDI**: v. IV
au sădit: *ind. pf.c. 3.sg.* 9,20; 21,33

SĂGEATĂ: s.f.
săgeți: *pl. ac.* 49,23

SĂGETĂTOR: s.m.; var. (Înv.) **SĂGETĂTORIU**
săgetătoriu: *sg. nom.* 21,20

SĂLAȘ: s.n.
sălașele: *pl. ac.* 9,27
sălaș: *sg. ac.* rezum. cap.18; rezum. cap.19; 24,32
sălașul: *sg. ac.* 24,67

SĂLBATIC: adj.; var. (Înv.) **SĂLVATEC**
Sălvatecă: *f. sg. nom./ac., în s. propr.* **Valea Sălvatecă** 14,3, 8, 10

(a) **SĂLTA**: v. I „a se bucura”; „a trăi cu intensitate o anumită stare afectivă”
săltând: *gerunziu rezum.* cap.45

SĂMÂNȚĂ: s.f.; var. (Înv. și reg.) **SEMINȚĂ**; **SEMÂNȚĂ** „organ al plantelor, închis în fruct, ce conține embrionul”; „urmaș”; „neam”
sămânță: *sg. nom./ac.* 1,11, 12, 29; 15,3; 21,12; 37,5; 47,24
sămânța: *sg. nom./ac.* 3,15; 9,19; 15,5, 13; 16,10; 17,7; 19,32; 21,13; 22,17, 18; 24,60; 26,4, 24; 28,14; 32,12; 38,8, 9; 46,6; 48,11, 19
semință: *sg. ac.* 47,19
semânță: *sg. ac.* 47,23
sămânța: *sg. nom./ac.* 7,3; 17,9

(a se) **SĂNĂTOȘI**: v. I; var. (a se) **SĂNĂTOȘA** (Înv. și reg.) „a (se) însănătoși”
(să) sănătoșază: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.20
au sănătoșit: *ind. pf.c. 3.sg.* 20,17

(a) **SĂPA**: v. I
să sape: *conj. prez. 3.pl.* 26,25
am săpat: *ind. pf.c. 1.sg.* 21,30; 50,5
săpase: *ind. m.m.c.pf. 3.pl.* 26,15, 18
au săpat: *ind. pf.c. 3.sg.* 26,18, 19, 21, 22; 49,6
au fost săpat: *ind. m.m.c.pf. perifr. 3.pl.* 26,32

SĂPTĂMÂNĂ: s.f.
săptămâna: *sg. nom./ac.* 29,27, 28

SĂRAT, -Ă: adj.
Sărată: *f. sg. nom., în s. propr.* **Marea Sărată** 14,3

(a se) **SĂRĂCI**: v. IV
să (mă) sărăcesc: *conj. prez. 1.sg.* 27,45

(a) **SĂRI**: v. IV
sărind: *gerunziu* 31,10

(a) **SĂRUTA**: v. I
au sărutat: *ind. pf.c. 3.sg.* 27,27; 29,11; 31,55; 45,15; 48,10
sărutându-: *gerunziu* 29,13; 33,4; 50,1
să sărut: *conj. prez. 1.sg.* 31,28

SĂRUTARE: s.f.
sărutare: *sg. ac.* 27,26; rezum. cap.45

SĂTURARE: s.f.
săturare: *sg. ac.* 41,21

(a se) **SĂVĂRȘI**: v. IV
(s-)au săvârșit: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,1
vei săvârși: *ind. viit.I. 2.sg.* 6,16

SÂNGE: s.n.
sângele: *sg. ac.* 49,11
sângele: *sg. nom./ac.* 4,11; 9,5, 6; 37,22, 26, 31; 42,22
sângelui: *sg. gen.* 4,10
sânge: *sg. ac.* rezum. cap.9; 9,4, 6

(a se) **SĂRGUI**: v. IV
(să) sărguia: *ind. imp. 3.sg.* 37,21
sărguiți: *imperativ 2.pl.* 45,9
sărguiți: *imperativ 2.pl.* 45,13

SCARĂ: s.f.
scara: *sg. ac.* rezum. cap.28
scară: *sg. ac.* 28,12, 13

SCAUN: s.n.
scaunul: *sg. ac.* 41,40

(a) **SCĂDEA**: v. II
a scădea: *inf. prez.* 8,3
scădea: *ind. imp. 3.pl.* 8,5
scăzând: *gerunziu rezum.* cap.8
au scăzut: *ind. pf.c. 3.pl.* 8,1, 13

(a) **SCĂPA**: v. I
scăpasă: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 14,13
scapă: *imperativ 2.sg.* 19,17

(a) **SCHIMBA**: v. I
au schimbat: *ind. pf.c. 3.sg.* 31,7; 41,45
ai schimbat: *ind. pf.c. 2.sg.* 31,41
schimbând: *gerunziu* 38,14; 48,14
schimbându-: *gerunziu* 41,14

SCHIMBARE: s.f.
schimbarea: *sg. ac.* 47,17

SCOARTĂ: s.f. „coajă”
scoartele: *pl. ac.* 30,37

(a se) **SCOATE**: v. III
au scos: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,12, 21; 2,9; 3,23, 24; 11,31; 15,5; 19,17; 20,13; 24,22, 45; 38,27; 43,23; 48,16
să scoță: *conj. prez. 3.pl.* 24,11
să scoată: *conj. prez. 3.sg./pl.* 1,20, 24; 24,13, 20, 43; 40,14
scoți: *ind. prez. 2.sg.* 4,14
scoate: *imperativ 2.sg.* 8,17; 19,5, 12; 32,11
am scos: *ind. pf.c. 1.sg.* 15,7
scoțindu(-să): *gerunziu rezum.* cap.19
voi scoate: *ind. viit.I. 1.sg.* 19,8
(să) scoate: *ind. prez. 3.sg. rezum.* cap.21
oi scoate: *ind. viit.I. 1.sg.* 24,19, 44
scoțind: *gerunziu* 24,20, 53; 41,14; rezum. cap.43
scoțându-: *gerunziu* 37,28
scoțându-: *gerunziu* 42,18

SCOC: s.n. „jgheab din care se adapă vitele”
scocuri: *pl. ac.* 24,20; 30,38, 40
scocurile: *pl. ac.* 30,41

(a se) **SCULA**: v. I
scoală: *imperativ 2.sg.* 13,17; 21,18; 27,19; 31,13
(s-)au sculat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 4,8; 19,1, 33, 35; 21,14, 33; 31,17; 46,5
sculându(-să): *gerunziu* 18,16; 19,27; 20,8; 22,3; 23,3; 24,54; 26,31; 28,18; 31,55; 32,22; 38,19
sculatu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 23,7
sculându(-te): *gerunziu* 27,43
(mă) scula: *inf. prez. fără a* 31,35
sculați(-vă): *imperativ 2.pl.* 35,3
(s-)ar scula: *cond. prez. 3.sg.* 37,7

SCUTITOR: s.m.; var. (Înv.) **SCUTITORIU** (Înv.) „protector”
scutitoriul: *sg. nom.* 15,1

SEARĂ: s.f./adv.; var. (Pop.) **SARĂ**
sară: *s. sg. nom.* 1,5, 8, 13, 19, 23, 31
sară: *s. sg. ac., în loc. adv. cătră sară* „pe înserate” 8,11
sara: *adv.* 19,1; 24,11; 29,23; 30,16; 49,27

SEC, SEACĂ: adj.; var. (Înv. și reg.) **SĂC, SACĂ**
săc: *n. sg. ac. rezum.* cap.37

(a) **SECA**: v. I; var. (Ănv. și reg.) (a) **SĂCA**
au săcat: *ind. pf.c. 3.pl.* 8,7

(a) **SECERA**: v. I
a secera: *inf. prez.* 45,6

SECERIȘ: s.n.; var. (Înv. și reg.) **SĂCERIȘ**
săcerișul: *sg. nom.* 8,22
săcerișului: *sg. gen.* 30,14

(a) **SEMĂNA**: v. I; var. (Pop.) (a) **SĂMĂNA** „a însământa”
au sămănat: *ind. pf.c. 3.sg.* 26,12
sămănaț: *imperativ 2.sg.* 47,23

SEMĂNĂTURĂ: s.f.; var. (Înv.) **SĂMĂNĂTURĂ**
sămănătura: *sg. nom.* 8,22

SEMEȚEȘTE: adv.; var. **SUMETEȘTE** (Înv.) „cu semeție”; „cu îndrăzneală”
sumețește: 34,30

SEMINȚIE: s.f.; var. (Înv.) **SĂMINȚIE**
săminție: *sg. ac.* 4,25; 13,16
săminția: *sg. ac.* 9,9; 13,16
sămânțiile: *pl. ac.* 10,20
sămințiile: *pl. nom.* 10,32
săminții: *sg. gen./dat. rezum.* cap.13; 13,15; 17,8, 19; 26,3; rezum. cap.28; 28,4, 13; 35,12; 48,4
săminției: *sg. gen. rezum.* cap.26
seminția: *sg. ac.* 3,15; 43,7
semințiile: *pl. ac.* 10,31

SEMN: s.n.; var. (Înv. și pop.) **SĂMN**
sămn: *sg. nom./ac.* 4,15; 9,12, 13; rezum. cap.17; 17,1138,27
sămnul: *sg. nom./ac.* 9,17; rezum. cap.15
sămn: rezum. cap.24; 41,2 1
seamne: *pl. ac.* 1,14

SFAT: s.n.
sfatul: *sg. ac. rezum.* cap.27; 27,8; rezum. cap.37; 41,37; 45,8; 49,6

(a se) **SFĂDI**: v. IV
(s-)au sfădit: *ind. pf.c. 3.pl.* 26,22

(a se) **SFĂRȘI**: v. IV
(să) vor sfârși: *ind. viit.I. 3.pl.* 6,17
(s-)au sfârșit: *ind. pf.c. 3.sg.* 17,22
sfârșindu(-să): *gerunziu* 21,15; 43,2; 47,15, 18
să (ne) sfârșim: *conj. prez. 1.pl.* 42,2
(s-)au sfârșit: *ind. pf.c. 3.sg.* 47,18
sfârșind: *gerunziu* 49,32

SFĂRȘIT: s.n.
sfârșitul: *sg. ac.* 47,21

SFETNIC: s.m.
sfetnicilor: *pl. dat.* 41,37

(a) **SFINȚI**: v. IV
au sfințit: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,3

SICLU: s.m.; var. **SICLĂ**: s.f. (La vechii e vrei) „unitate de măsură pentru greutate, cu o valoare de aproximativ 6 grame”; „monedă cu greutatea de un siclu”
sicle: *pl. ac.* 23,15, 16
sicli: *pl. ac.* 24,22

SIHEMIT, -Ă: s.m./s.f.
sihemitelor: *pl. gen., în sintagma cetatea sihemitelor* „cetatea Sihem” 33,18

SIHEMITEAN: s.m. „locuitor al Sihemului, oraș important în Palestina centrală”
sihemitenilor: *pl. gen. rezum.* cap.34
sihemitenii: *pl. nom. rezum.* cap.34

(a se) **SILI**: v. IV
au silit: *ind. pf.c. 3.sg.* 19,3

silea: *ind. imp. 3.pl.* 19,9
silia: *ind. imp. 3.pl.* 19,15
(să) silește: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.29*
silindu-: *gerunziu* 33,11
voi sili: *ind. viit.I. 1.sg.* 33,13
silind: *gerunziu rezum. cap.42*
(s-)au silit: *ind. pf.c. 3.pl.* 47,22

SIMBRIE: s.f.
simbrie: *sg. ac. rezum. cap.30; 30,28*
simbria: *sg. nom./ac. 30,32; 31,7, 8, 41*

SIMȚIRE: s.f.
simțirile: *pl. nom.* 8,21

(a se) SIMȚI: v. IV
au simțit: *ind. pf.c. 3.sg.* 19,33, 35
va simți: *ind. viit.I. 3.sg.* 27,12
simțind: *gerunziu* 27,27
simțindu(-să): *gerunziu* 30,9

SINGUR, -Ă: adj.
sângur: *m. sg. nom.* 42,38
singur: *m. sg. nom./dat.* 2,18; 7,23; 32,24

SIRIAN: s.m.
sireanilor: *pl. gen.* 22,21
sirianului: *sg. gen.* 25,20
sireanul: *sg. nom.* 28,5

SLAB, -Ă: s.
(ceale mai) slabe: *s.n. pl. ac.* „locuri neîntărite, vulnerabile” 42,9

(a) SLĂBI: v. IV „a pierde puterea, rezistența”
slăbind: *gerunziu* 25,8, 17

SLOBOD, -Ă: adj./adv.
slobod: *adv.* 43,32
slobozi: *adj. m. pl. nom.* 44,17
slobod: *adj. m./n. sg. nom.* 47,26; 49,21

SLOBOZENIE: s.f. (Înv.) „libertate de a acționa conform voinței și dorinței proprii”
slobozenie: *sg. ac.* 42,34

(a) SLOBOZI: v. IV
au slobozit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,21; 8,6, 8, 10, 12; 19,29; 21,14; 24,59; 26,31; 44,3; 45,24
am slobozit: *ind. pf.c. 1.sg.* 20,6; 26,29
sloboziți: *imperativ 2.pl.* 24,56
slobozindu-: *gerunziu* 28,5; rezum. cap.33
ai fi slobozit: *cond. pf. 2.sg.* 31,42
voi slobozi: *ind. viit.I. 1.sg.* 32,26
să sloboază: *conj. prez. 3.sg.* 43,14
va slobozi: *ind. viit.I. 3.sg.* 44,22

SLOBOZIRE: s.f. „eliberare”
slobozirea: *sg. ac. rezum. cap.8*

SLUGĂ: s.f.
slugă: *sg. nom.* 9,25, 26, 27; 24,65; 41,12
slujilor: *sg. gen./dat.* 9,25; 26,25; 32,16; 41,10; 42,25; 44,16, 21, 23; 50,17
slugi: *pl. nom./ac.* 12,16; 44,9
sluga: *sg. nom./ac.* 18,3, 5; 19,19; rezum. cap.24; 24,2, 5, 9, 17, 52, 54, 59, 66; 26,24; 32,20; 39,17; 43,28; 44,10, 17, 18, 24, 30, 32
slujii: *sg. gen./dat.* 18,7; 19,2; 24,14; 32,10, 18; 33,5, 14; 44,18
slujile: *pl. nom./ac.* 20,17; 26,15, 18, 32; 42,10, 11, 13; 44,7, 19; 46,34
sluji: *pl. nom./ac.* 20,14; 24,35; 30,43; 32,5; 44,16
slugile: *pl. nom./ac.* 44,9, 31; 47,3, 4
slugilor: *pl. gen./dat.* 47,4; 50,2

SLUJBĂ: s.f. „ceremonie religioasă”; „indeletnicire de o anumită durată pe care o desfășoară cineva ca angajat”; „îndatorire care revine cuiva care deține o anumită slujbă”; „muncă prestată în folosul cuiva”; „slujire”
slujba: *sg. ac.* 23,3; 30,26; rezum. cap.40; 40,13; 41,13; 44,33; 47,19
slujbei: *sg. dat.* 27,37

(a se) SLUJI: v. IV „a îndeplini anumite însărcinări, îndatoriri, funcții etc. în folosul cuiva sau a ceva”; „a (se) folosi de cineva sau de ceva”; (eufem.) „a întreține relații sexuale”
au fost slujit: *ind. m.m.c.pf. perifr. 3.sg.* 14,4
or sluji: *ind. viit.I. 3.pl.* 15,14
oi sluji: *ind. viit.I. 1.sg.* 18,12; 29,18
(vă) slujiți: *ind. prez. 2.pl.* 19,8
va sluji: *ind. viit.I. 3.sg.* 25,23
să slujască: *conj. prez. 3.pl.* 27,29
vei sluji: *ind. viit.I. 2.sg.* 27,40; 29,15, 27
slujește: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.29*
au slujit: *ind. pf.c. 3.sg.* 29,20
am slujit: *ind. pf.c. 1.sg.* 29,25; 30,26, 29; 31,6, 41
slujind: *gerunziu* 29,30
să (să) slujască: *conj. prez. 3.pl.* 34,31
să (te) slujești: *conj. prez. 2.sg.* 38,16
slujie: *ind. imp. 3.sg.* 39,4;
slujea: *ind. imp. 3.sg.* 40,4
om sluji: *ind. viit.I. 1.pl.* 47,25

SLUJITOR: s.m.
slujitorii: *pl. nom./ac.* 20,8; 21,25
slujitorilor: *pl. dat.* 40,20
slujitor: *sg. nom.* 49,15

SLUJNICĂ: s.f.
slujnice: *pl. ac.* 12,16; 20,14; 24,35; 30,43; 32,5
slujnică: *sg. ac.* 16,1; 29,24, 29
slujnica: *sg. nom./ac.* 16,2, 3, 5, 6, 8; 21,10, 12; 25,12; 30,3, 9, 18
slujnicii: *sg. gen.* 21,10, 13; 35,26
slujnicile: *pl. nom./ac.* 24,61; 32,22; 33,6
slujnicile: *pl. ac. rezum. cap.30; 33,2*
slujnicelor: *pl. gen.* 31,33; 33,1
slujnicei: *sg. gen.* 35,25

SMERENIE: s.f.
smerenia: *sg. ac.* 29,32

SMOCHIN: s.m.; var. (Înv. și pop.) **ZMOCHIN**
zmochin: *sg. ac.* 3,7

SNOP: s.m.; var. (Pop.) **ZNOP**
znopi: *pl. ac.* 37,7; 41,47
znopul: *sg. nom.* 37,7
znopii: *pl. nom.* 37,7
znopului: *sg. dat.* 37,7

SOARE: s.m.
soarele: *sg. nom.* 15,12, 17; 19,23; 32,31; 37,9
soarelui: *sg. gen.* 28,11

(a se) SOCOTI: v. IV
(s-)au socotit: *ind. pf.c. 3.sg.* 15,6
socotind: *gerunziu* 24,45; 25,34
au socotit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 31,15; 37,18
(să) vor socoti: *ind. viit.I. 3.pl.* 48,5

SOCRU: s.m.
socru-său: *sg. dat./ac.* 29,25; 30,25; 31,20; 38,25
socrul: *sg. nom.* 38,13

SODOMITEAN, -Ă: s.m./adj.
sodomiteni *adj. m. pl. nom.* 13,13

SODOMLEAN: s.m.
sodomleanilor: *pl. gen.* 14,2, 10, 11, 17, 21
sodomlenilor: *pl. gen.* 14,8; rezum. cap.18
sodomleni: *pl. ac. rezum. cap.19*

SOL: s.m.
solii: *pl. ac.* 32,3
solii: *pl. nom.* 32,6

SOLIE: s.f.
solii: *pl. ac. rezum. cap.32*
solie: *sg. ac.* 32,5

SOMN: s.n.
somn: *sg. nom./ac.* 2,21; 15,12; 20,3; 28,12, 16; 31,10; 37,9;
 41,21; 45,26
somnul: *sg. nom.* 31,40

SORĂ: s.f.
sora: *sg. nom./ac.* 4,22; 20,12; 25,20; 26,7; 28,9; 34,14, 31;
 36,3, 22; 46,17
sor: *sg. nom.* 12,13, 19; 26,9
soru-sa: *sg. nom./gen.* 24,30; 29,13, 31; 34,13, 26
soră: *sg. nom. rezum. cap.26*
soru-mea: *sg. ac.* 30,8
surorii: *sg. dat.* 24,60; 30,1

(a) SOSI: v. IV
au sosit: *ind. pf.c.* 3.sg.37,23

SOȚ: s.m. (Pop.) „tovarăș”; (Înv. și reg.) „nevastă”, „soție”;
 „fiecare dintre soți”
soțul: *sg. ac.* 12,19
soț: *sg. nom., în sintagma soț de căsătorie* 26,7
soț: *sg. ac.* 30,4

SOȚIE: s.f. „nevastă”; „tovarăș”
soție: *sg. nom./ac.* 3,12; 33,12; 35,3
soțiile: *pl. ac.* 14,15; 24,59; 50,14
soții: *pl. nom.* 33,15

SPAIMĂ: s.f.
spaimă: *sg. ac.* 27,33; 41,8

SPATE: s.n.
spatele: *sg. ac.* 24,15
spate: *sg. ac.* 24,45

(a se) SPĂIMĂNTA: v. I; var. **(a se) SPĂMĂNTA**
spăimântatu(-s)-au: *ind. pf.c.* 3.sg.27,33
spăimântându(-să): *gerunziu* 28,17
spăimântându(-să): *gerunziu* 32,7
(nu vă) spēimântareț: *imperativ prohib. 2.pl.* 45,5

SPĂIMĂNTAT, -Ă: adj.
spăimântat: *m. sg. nom. rezum. cap.32*
spăimântați: *m. pl. nom.* 43,18; 45,3
spăimântați: *m. pl. nom. rezum. cap.45*

(a) SPĂLA: v. I
spălați: *imperativ 2.pl.* 18,4
spălați: *imperativ 2.pl.* 19,2
au spēlat: *ind. pf.c.* 3.sg./pl.43,24, 31
spăla-va: *ind. viit.I.* 3.sg.49,11

SPĂLARE: s.f.
spălarea: *sg. ac.* 24,32

(a) SPĂNZURA: v. I
va spēnzura: *ind. viit.I.* 3.sg.40,19

au spēnzuratu: *ind. pf.c.* 3.sg.40,22
(s)-au spēnzurat: *ind. pf.c.* 3.sg.41,13

SPIC: s.n.
spice: *pl. nom./ac. rezum. cap.41; 41,5, 6, 22, 26, 27*

SPIN: s.m.
spini: *pl. nom.* 3,18

(a se) SPORI: v. IV
voi spori: *ind. viit.I.* 1.sg.17,20; 48,4
sporind: *gerunziu* 26,13
sporit: *imperativ 2.pl.* 34,12
(s)-au sporit: *ind. pf.c.* 3.sg.47,27

SPORIRE: s.f.
sporirea: *sg. nom./ac. rezum. cap.13; rezum. cap.28*

SPORIT, -Ă: adj.
sporit: *adj. m. sg. ac.* 26,29

(a se) SPUNE: v. III
spunându(-să): *gerunziu rezum. cap.3*
au spus: *ind. pf.c.* 3.sg./pl.3,11; 24,66; 29,12; 37,5; 41,8, 17;
 42,29; 43,5
ai spus: *ind. pf.c.* 2.sg.12,18; 21,26
spune: *imperativ 2.sg.* 24,23; 37,16
spuneți: *imperativ 2.pl.* 24,49; 40,8
a spune: *inf. prez.* 31,20, 27
spuindu-: *gerunziu* 37,9, 10; 41,12; 43,6
spus-au: *ind. pf.c.* 3.sg.40,9
spus-am: *ind. pf.c.* 1.sg.41,24
spunea: *ind. imp.* 3.pl.45,27
spune: *ind. prez.* 3.sg. rezum. cap.49

(a) STA: v. I
stând: *gerunziu* 18,2; 23,13; 28,12; 45,1
sta: *ind. imp.* 3.sg.18,8, 22; 24,30
să stai: *conj. prez.* 2.sg.19,17
stătusă: *ind. m.m.c.pf.* 3.sg.19,27
stau: *ind. prez.* 1.sg./III.pl.24,13, 43; 47,1
stai: *ind. prez.* 2.sg.24,31
ar sta: *cond. prez.* 3.pl.37,7
stând: *gerunziu* 37,7
stă: *ind. prez.* 3.sg.41,1
a sta: *inf. prez.* 41,17
au stătut: *ind. pf.c.* 3.sg./pl.41,46; 43,15
sta: *inf. prez. fără a* 50,19

STACTIE: s.f.; var. **STACTI** (Înv. și reg.) „ulei de mirt”
stactim: *s. nead.* 37,25
ștactis: *s. nead.* 43,11

STAUL: s.n.
staule: *pl. ac.* 29,7

STĂPÂN, -Ă: s.m./s.f.
stăpănu-său: *sg. gen./ac. rezum. cap.39; 39,4*
stăpănului: *sg. gen.* 39,2
stăpănul: *sg. nom.* 44,5
stăpân: *sg. ac.* 45,8
stăpână-sa: *sg. nom./ac. rezum. cap.16; rezum. cap.39; 39,7*

(a) STĂPĂNI: v. IV
să stăpânească: *conj. prez.* 3.sg./pl.1,18, 26; 24,60
stăpăniți: *imperativ 2.pl.* 34,10
stăpăniți: *imperativ 2.pl.* 1,28
va stăpăni: *ind. viit.I.* 3.sg.3,16
vei stăpăni: *ind. viit.I.* 2.sg.4,7
să stăpânești: *conj. prez.* 2.sg.15,7; 28,4
voi stăpăni: *ind. viit.I.* 1.sg.15,8

stăpâni-va: *ind. viit.I. 3.sg.* 22,17
au stăpânit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 36,30, 34, 35, 36, 37, 39
stăpânește: *ind. prez. 3.sg.* 45,26

STĂPÂNIRE: s.f.
stăpânirea: *sg. ac.* 1,16
stăpânirii: *sg. gen.* 36,43
stăpânirii: *sg. gen.* 37,8
stăpânire: *sg. ac.* 49,3

STĂPÂNITOR: s.m.; var. (Înv.) **STĂPÂNITORIU**
stăpânitoriu: *sg. nom.* 14,22

STĂLP: s.m. „stană”, „stâncă”; „semn de aducere-aminte”
stălp: *sg. ac.* 19,26
stălp: *sg. ac.* 28,18, 22; 31,45; 35,14, 20
Stălpul: *sg. nom., în s. propr.* **Stălpul Mormântului** 35,20

(a) **STĂMPĂRA:** v. I; vezi (a) **ASTĂMPĂRA**

STĂNG, -Ă: adj./s.
stânga: s.f. *sg. ac., în loc. adv. spre/în stânga* 13,9; 24,49; 48,13
stânga: s. *în loc. prep. (Înv.) de-a stânga* 14,15; 48,13
stânga: s.f. *sg. ac.* 48,14

STĂRV: s.n.
stărvuri: *pl. ac.* 15,11

STE: s.f.
steale: *pl. nom.* 1,16
stelele: *pl. ac.* 15,5; 22,17; 26,4
steale: *pl. nom.* 37,9

STEJAR: s.m.
stejear: *sg. ac.* 35,8
Stejeariul: *sg. nom., în s. propr.* **Stejeariul Plânsului** 35,8

STERP, STEARPĂ: adj.
stearpă: f. *sg. nom.* 11,30; 25,21; rezum. cap.29; 29,31; rezum. cap.30
stearpa: *adj. antep. f. sg. ac.* rezum. cap.25
stearpe: f. *pl. nom.* 31,38

(a) **STOARCE:** v. III
am stors: *ind. pf.c. 1.sg.* 40,11

STORAX: s.n.; (aici în forma) **ȘTORAȚĂ:** s.f. „rășină naturală, plăcut mirositoare, obținută din coaja unor arbori exotici”; în această formă, cuvântul nu este înregistrat în MDA; forma înregistrată cunoaște prima atestare într-un text din 1829 (cf. MDA)
ștorăță: *sg. ac.* 43,11

(a) **STRĂLUCI:** v. IV
să strălucească: *conj. prez. 3.pl.* 1,15

STRĂIN, -Ă: adj./s.; var. (Înv. și pop.) **STREIN**
strein: *adj. m. sg. nom.* 23,4
streini: *adj. m. pl. ac.* 35,2, 4
streine: s. f. *pl. ac.* 31,15
streini: s. m. *pl. ac.* 42,7
strein: s. m. *sg. nom.* 45,1

STRĂMOȘ: s.m.
strămoșii: *pl. nom. rezum. cap.3*

STRĂMB, -Ă: adj.
strămbe: *adj. f. pl. nom.* 42,16

STRĂMTOARE: s.f.
strămtoarea: *sg. ac.* 42,21

(a se) **STRÂNGE:** v. III
vei strânge: *ind. viit.I. 2.sg.* 6,21
strângând(u-): *gerunziu* 33,4
să (să) strângă: *conj. prez. 3.sg.* 41,35

STREĂȘINĂ: s.f.; var. **STREȘINĂ**
streșină: *sg. ac.* 14,23
streșinii: *sg. gen.* 19,8

(a se) **STRICA:** v. I
(s-)au stricat: *ind. pf.c. 3.sg.* 6,11, 12
au fost stricat: *ind. m.m.c.pf. perifr. 3.sg.* 6,12
să strâci: *conj. prez. 2.sg.* 21,23

(a) **STRIGA:** v. I
străgă: *ind. prez. 3.sg.* 4,10
au străgat: *ind. pf.c. 3.sg.* 22,11
străgând: *gerunziu* 39,14
străgând: *gerunziu* 39,18
străgând: *gerunziu* 41,43
au strigat: *ind. pf.c. 3.sg.* 41,55

STRIGARE: s.f.
strigarea: *sg. ac.* 18,21
străgarea: *sg. nom.* 19,13
strigare: *sg. ac.* 27,34

STRUGURE: s.m.; var. (Înv. și pop.) **STRUGUR**
struguri: *pl. nom./ac.* 40,10, 11
strugurului: *sg. gen.* 49,11

SUBȚIRE: adj.; var. (Înv. și pop.) **SUPTIRE**
suptiri: f./n. *pl. nom.* 41,6, 23, 27

SUDOARE: s.f.
sudoarea: *sg. ac.* 3,19

(a) **SUFERI:** v. IV
ai suferit: *ind. pf.c. 2.sg.* 31,28
oi suferi: *ind. viit.I. 1.sg.* 38,17

(a) **SUFLA:** v. I
au suflat: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,7

SUFLARE: s.f.
suflare: *sg. ac.* 2,7

SUFLET: s.n.
sufletul: *sg. nom./ac.* 1,21; 8,21; 9,5, 10, 12, 15, 16; 12,13; 17,14; 19,17, 19, 20; 26,35; 27,4, 19, 25, 31; 32,30; 34,3; 35,18; 36,6; 37,22; 44,30; 49,6
suflet: *sg. nom./ac.* 1,24, 30; 2,7, 19
sufletelor: *pl. gen.* 9,5
sufletele: *pl. nom./ac.* 12,5; 14,21; 46,15, 22, 25, 26, 27
sufletului: *sg. gen./dat.* 23,8; 42,21
suflete: *pl. nom.* 46,18, 27

(a se) **SUI:** v. IV
(s-)au suit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 13,1; 17,22; 19,30; 26,23; 41,27; 46,29
suindu(-să): *gerunziu* 28,12; 31,12; 45,25; 50,7
(să) suia: *ind. imp. 3.pl.* 30,39, 41, 42; 38,12
(să) suie: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.35*
suie(-te): *imperativ 2.sg.* 35,1
(s-)ar fi suind: *cond. prez. perifr. 3.sg.* 38,13;
a (să) sui: *inf. prez.* 41,43
suindu(-ne): *gerunziu* 44,24
să (să) suie: *conj. prez. 3.sg.* 44,33
(vă) suiți: *imperativ 2.pl.* 45,9
(te-)ai suit: *ind. pf.c. 2.sg.* 49,4, 9
sui(-mă)-voi: *ind. viit.I. 1.sg.* 50,5
a (vă) sui: *inf. prez.* 50,23

(a) **SUPĂRA**: v. I
supăra: ind. imp. 3.sg. 39,10

(a se) **SUPUNE**: v. III
au supus: ind. pf.c. 3.sg. rezum. cap.1; 47,20; 49,15
supuneți: imperativ 2.pl. 1,28
vor supune: ind. viit.I. 3.pl. 15,13
supuindu(-să): gerunziu rezum. cap.16
(t e) supune: ind. prez. 2.sg. 16,9
am supus: ind. pf.c. 1.sg. 27,37
supuindu-: gerunziu rezum. cap.29
supuind: gerunziu 34,2
(ne) vom supune: ind. viit.I. 1.pl. 37,8
supuseasă: ind. m.m.c.pf. 3.sg. 41,56
să supule: conj. prez. 3.sg. 43,18

(a) **SURPA**: v. I
vei surpa: ind. viit.I. 2.sg. 27,40

SUS: adv.
sus: 27,39; 49,25

Ș

ȘARPE: s.m.; var. (Reg.) **ȘERPE**; (Înv.) **ȘEARPE**
șarpelui: sg. gen. rezum. cap.3
șarpe: sg. nom./ac. 3,14; 49,17
șerpele: sg. nom. 3,1, 13
șearpele: sg. nom. 3,4

ȘATRĂ: s.f.
șetri: pl. ac. 4,20

(a) **ȘCHIOPA**: v. I (Rar.) „a schiopăta”
șchiopa: ind. imp. 3.sg. 32,31

(a) **ȘEDEA**: v. II
șezind: gerunziu 18,1; 21,16; 37,25
au șezut: ind. pf.c. 3.sg./pl. 21,16; 31,34; 38,14; 43,33; 48,2
șez: imperativ 2.sg. 27,19
ședea: ind. imp. 3.sg. 38,21
șezut-au: ind. pf.c. 3.sg. 49,24

(a se) **ȘTERGE**: v. III
voi șterge: ind. viit.I. 1.sg. 7,4; 18,32; 34,30
au șters: ind. pf.c. 3.sg. 7,23
(s-)au șters: ind. pf.c. 3.pl. 7,23
să ș<e>argă: conj. prez. 3.pl. 9,15
(să) va șterge: ind. viit.I. 3.sg. 17,14
șterge-vei: ind. viit.I. 2.sg. 18,28
oi șterge: ind. viit.I. 1.sg. 18,28
om șterge: ind. viit.I. 1.pl. 19,13
va șterge: ind. viit.I. 3.sg. 19,14

(a) **ȘTI**: v. IV
ști: ind. prez. 3.sg. 3,5
știind: gerunziu 3,5, 22; 38,9
știu: ind. prez. 1.sg. 4,9; 18,19; 20,6; 27,2; 48,19
ști: inf. prez. fără a 15,8; 43,7
să știi: conj. prez. 2.sg. 15,13; 20,7
să știu: conj. prez. 1.sg. 18,21; 42,34
am știut: ind. pf.c. 1.sg. 21,26
a ști: inf. prez. 24,21
știi: ind. prez. 2.sg. 27,4; 30,26; 29; 47,6
știia: ind. imp. 3.sg. 27,14; 31,32; 38,16; 39,6
știiam: ind. imp. 1.sg. 28,16
știindu-: gerunziu 29,10
știți: ind. prez. 2.pl. 31,6; 44,27; 47,3
știe: ind. prez. 3.sg. 39,8

să știe: conj. prez. 3.pl. 41,43
știa: ind. imp. 3.pl. 42,23
știți: ind. prez. 2.pl. 44,15

ȘTIUT, -Ă: (Înv. și reg.) „știutor”; „iscusit”, „priceput”
știut: adj. m. sg. nom. 25,27

ȘTORAȚĂ: s.f.; vezi **STORAX**

T

TABĂRĂ: s.f.
tabără: sg. nom./ac. 32,2, 21

TALPĂ: s.f.
talpa: sg. ac. 25,25

TARE: adj./adv./s.
tare: adj.m. sg. nom. 10,9; 49,14
(foarte) tare: adv. 19,9;
(Cel) Tare: s.m. sg. nom./ac. 33,20; 46,3
(cel) tare: s.m. sg. ac. 49,24

TATĂ: s.m.; var. (Înv. și pop) **TĂTÂNE**
tată-său: sg. nom./ac. 2,24; 11,28; 19,33; 27,14, 22, 36, 41;
rezum. cap.28; 28,6, 8; 29,29; rezum. cap.31; 31,18; rezum.
cap.34; 35,18; rezum. cap.37; 37,1, 2, 4, 10, 11, 32; rezum.
cap.42; 42,29; rezum. cap.43; 44,20, 22; 45,25; 47,7; 48,18;
50,14
tată: sg. nom./ac. 4,20, 21; 17,4, 5; 42,32; 44,19, 20; rezum.
cap.45; 45,8
tată: sg. voc. 27,38; 48,18
tatăl: sg. nom./ac. 9,18, 22; 11,29; rezum. cap.12; 19,32, 34, 36, 37,
38; 27,2, 6, 12; 28,2; 31,7; 33,19; 34,4, 6, 11; rezum. cap.35; 35,27;
36,43; 42,13, 32, 36; 43,7, 11, 27, 28; 44,17, 24, 25, 30, 34; rezum.
cap.45; 45,3, 9, 18, 19; 46,30; 48,1, 17; 49,2, 28; 50,2, 5, 6
tatăl: sg. nom. 10,21; 26,18
tatul: sg. nom. 22,21
tată-mieu: sg. voc. 27,31
tatăl: sg. voc., în sintagma **tatăl meu** 22,7; 27, 18, 34
tatălui: sg. gen./dat. 27,41; 31,1, 6, 9, 14, 16, 53; 36,9; 41,51;
45,13; 46,1; 48,17
tatăl-său: sg. nom. 37,33
tătâne-său: sg. gen./dat. 9,23; 19,33, 35; 29,12; 31,53; 36,24;
37,10, 12, 22; 45,23; rezum. cap.47; 47,12; 48,12, 13; rezum.
cap.50; 50,1, 22
tătâne-său: sg. gen./dat. 9,23; 21,5; 22,7; 26,15, 18; 27,5, 34;
28,7; 29,9, 12; rezum. cap.31; 31,19; 34,13, 19; 37,2, 35; 43,8
tătâni-tău: sg. gen. 12,1; 38,11; 46,3; 49,8
tătâne-mieu: sg. gen. 20,12; 28,21; 32,9
tătâne-mieu: sg. gen. 20,13; 24,7, 38; 31,5, 42; 32,9
tătâne-tău: sg. gen./dat. 24,23; 26,3; 27,9; 49,4, 25, 26; 50,17
tătâne-tău: sg. gen. 26,24; 28,13; 31,30
tătâni-său: sg. gen./dat. 27,31; 35,22; 38,11; 46,29, 31
tătâne-vostru: sg. gen. 31,5
tătâne-vostru: sg. gen. 31,29
tătâne-meu: sg.gen. 44,32
tătâne-seu: sg. dat. 47,11
tătâne-său: sg. gen. 9,22

TAUR: s.m.
tauri: pl. nom. 32,15

(a) **TĂBĂRI**: v. IV
va tăbări: ind. viit.I. 3.sg. 49,19

(a) **TĂCEA**: v. II
tăcând: gerunziu 24,21

tăcând: *gerunziu* 24,45; *rezum.* cap.31; 37, 11
au tăcut: *ind. pf.c.* 3.sg.34,5

(a) TĂGĂDUI: *v.* IV
tăgăduit-au: *ind. pf.c.* 3.sg. 18, 15
tăgăduia: *ind. imp.* 3.sg. 39,10

(a se) TĂIA: *v.* I
(să) taie: *ind. prez.* 3.sg., *în loc. v.* **să taie împrejur** *rezum.* cap.21
să (să) taie: *conj. prez.* 3.sg., *în loc. v.* **să să taie împrejur** 34,15
(să) va tăia: *ind. viit.I.* 3.sg., *în loc. v.* **să va tăia împrejur** 17,10, 12
(să) va tăia: *ind. viit.I.* 3.sg., *în loc. v.* **să va tăia împrejur** 17,12
veș tăia: *ind. viit.I.* 2.pl., *în loc. v.* **veș tăia împrejur** 17,11
va fi tăiat: pasiv ind. viit.I. 3.sg., *în loc. v.* **va fi tăiat în prejur** 17,14
au tăiat: *ind. pf.c.* 3.sg., *în loc. v.* **au tăiat împrejur/în prejur** 17,23, 24; 21,4
(s-)au tăiat: *ind. pf.c.* 3.pl., *în loc. v.* **s-au tăiat împrejur** 17,26, 27
a (vă) tăia: *inf. prez.*, *în loc. v.* **a vă tăia împrejur** 34,17
vom tăia: *ind. viit.I.* 1.pl., *în loc. v.* **vom tăia în prejur** 34,22
tăindu(-să): *gerunziu*, *în loc. v.* **tăindu-să împrejur** 34,24
tăind: *gerunziu*, *în sintagma* **tăind leamne** 22,3

TĂIAT, -Ă: *adj.*
tăiat: *adj. m. pl. nom.*, *în loc. adj.* **tăiaș împrejur** *rezum.* cap.34

TĂIERE: *s.f.* „separare a unui obiect solid în bucăți, în fragmente cu ajutorul unui obiect tăios”; (Înv.) „masacru”
tăierea: *sg. ac.* 14,17
tăierea: *sg. nom.*, *în loc. s.* **tăierea împrejur** *rezum.* cap.17
tăierii: *sg. gen.*, *în loc. s.* **tăierii împrejur** *rezum.* cap.17; 17,25

(a se) TĂINUI: *v.* IV
(s-)au tăinuit: *ind. pf.c.* 3.sg. 35,22
om tăinuit: *ind. viit.I.* 1.pl. 37,26

TĂLMACI: *s.m.* (Înv. și pop.) „traducător”, „translator”
tălmaciu: *sg. ac.* 42,23

TĂRCAT, -Ă: *adj./s.*; *var.* **TĂRCEAT, -Ă** „colorat diferit”; „(animal) care are blana cu diferite pete de culoare”; aici prima atestare; cf. DLR, unde prima atestare este în Gh. Șincai, *Hronica românilor și a mai multor neamuri* tom. II, Iași, 1853 – 1854; varianta **TARCEAT** este înregistrată în *Răspunsuri la Chestionarul lingvistic al lui B.P. Hasdeu* (Manuscris legat în 18 volume), vol. 12, punctul 309 (cf. DLR).
tărceate: *adj. f. pl. ac.* 30,32
tărcaț: *adj. m. sg. nom.* 30,32
tărcețe: *adj. f. pl. nom.* 30,33
tărceaș: *adj. m. pl. ac.* 30,35
tărcață: *adj. f. sg. nom.* 30,37
tărceaș: *adj. m. pl. nom.* 31,10
tărcaș: *adj. m. pl. nom.* 31,12
tărcațe: *s.f. pl. ac.* 30,39

TĂRIE: *s.f.* (Înv.) „firmament”, „boltă cerească”; „vitejie”
tăria: *sg. ac.* 49,3
tăria: *sg. nom./ac.* 1,6, 7, 8, 14, 15, 17
tării: *sg. gen.* 1,7
tăria: *sg. ac.* 1, 20

TĂTĂNE: *s.m.*; *vezi* **TATĂ**

(a) TĂLCUI: *v.* IV (Pop.) „a interpreta tâlcul unor vorbe, scrieri, fapte, vise etc.”
tălcui: *inf. prez. fără a* *rezum.* cap.41
tălcuiăște: *ind. prez.* 3.sg. *rezum.* cap.41
tălcuiăște: *ind. prez.* 3.sg. *rezum.* cap.40
să tălcuiască: *conj. prez.* 3.sg. 40,8
ar tălcui: *cond. prez.* 3.sg. 41,8

TĂLCUIALĂ: *s.f.* (Înv.) „tălcuire”
tălcuiale: *pl. ac.* 40,5

TĂLCUIRE: *s.f.* (Pop.) „interpretarea înțelesului unor vorbe, al unor vise etc.”

tălcuirea: *sg. nom.* 40,18
tălcuirea: *sg. nom.* 40,8, 12

TĂLCUITOR: *s.m.*; *var.* (Înv.) **TĂLCUITORIU** (Pop.) „persoană care interpretează, comentează sau explică tâlcul unor fapte, vorbe, scrieri, vise etc.”
tălcuitoriul: *sg. ac.* 40,23

TÂMPINARE: *s.f.* (Înv.) „ieșire înaintea cuiva”, „întâmpinare”
tâmpinare: *sg. ac.* 24,17

TÂNĂR, Ă: *adj./s.*
tânărul: *s.m. sg. nom./ac.* 34,19; 39,10
(celui mai) tânăr: *s.m. sg. gen.* 44,2
tinerii: *s.m. pl. nom.* 14,24
tineri: *s. m. pl. ac.* 22,3; 33,13
(foarte) tinăr: *adj. m. sg. ac.* 18,7
tinăr: *adj. m. sg. nom.* 21,20

(a se) TÂNGUI: *v.* IV
tânguindu-: *gerunziu* 37,34
tânguindu(-mă): *gerunziu* 37,35

(a se) TĂRĂI: *v.* IV; *var.* (Înv. și pop.) **(a se) TĂRĂI** (Pop.) „a se târi”
(să) tărăiește: *ind. prez.* 3.sg. 8,17
(să) tărăiește: *ind. prez.* 3.sg. 1,20; 8,19
(să) tărăiesc: *ind. prez.* 3.pl. 1,24
(să) tărăiaște: *ind. prez.* 3.sg. 1,25; 6,20; 7,23
(să) tărăia: *ind. imp.* 3.sg. 1,26
(te) vei tărei: *ind. viit.I.* 2.sg. 3,14
(să) tăriește: *ind. prez.* 3.sg. 6,7
(să) tăriește: *ind. prez.* 3.sg. 7,21

TĂRSĂNĂ: *s.f.* (Înv.) „țesătură aspră din păr de capră, purtată de asceți sau de călugări direct pe piele”; „țesătură groasă (ca pânza de sac)”
tărsână: *sg. ac.* 37,34

TĂRZIU, -IE: *adj./s.*
(mai) târzie: *adj. f. sg. nom.* 30,42
(ceale) târzie: *s.f. pl. nom.* 30,42

(a se) TEME: *v.* III
(m-)am temut: *ind. pf.c.* 1.sg. 3,10; 26,9; 31,31
(nu te) teme: *imperativ prohib.* 2.sg. 15,1
(s-)au temut: *ind. pf.c.* 3.pl. 19,30; 20,8
(nu te) teame: *imperativ prohib.* 2.sg. 21,17; 26,24; 35,17; 46,3
(te) temi: *ind. prez.* 2.sg. 22,12
(să) temea: *ind. imp.* 3.sg. 26,7; 38,11
(mă) tem: *ind. prez.* 1.sg. 27,12; 32,11; 42,18
temutu(-s)-au: *ind. pf.c.* 3.sg. 32,7
(nu vă) teameți: *imperativ prohib.* 2.pl. 43,23
temându(-să): *gerunziu* *rezum.* cap.50; 50,15
(nu vă) teamereti: *imperativ prohib.* 2.pl. 50,19
(nu vă) teameret: *imperativ prohib.* 2.pl. 50,21

TEMNICER: *s.m.*
temnicerului: *sg. gen* *rezum.* cap.39
temnicerului: *sg. gen.* 39,21
temnicerul: *sg. nom.* 40,4

TEMNIȚĂ: *s.f.*
temniță: *sg. ac.* *rezum.* cap.39; 39,20; *rezum.* cap.40; 41,14; *rezum.* cap.42; 42,18, 19; *rezum.* cap.43
temnița: *sg. ac.* 40,3, 14; 41,10

TEREBINT: *s.m.*; *var.* (Înv.) **TEREVINT** „arbore rășinos, cu tulpina înaltă și frunze mari, răspândit pe coastele Mediteranei, din a cărui scoarță se extrag terebentina și unele substanțe tanante”
terevinthul: *sg. ac.* 35,4
terevinthi: *sg. ac.* 43,11

THĂNISTRĂ: s.f. „văl”, „haină scumpă”; cuvântul nu este înregistrat în DLR; este încercarea traducătorului de a adapta lat. *theristrum*, -i.
thănistra: sg. ac. 38,14

TICĂLOȘIE: s.f. (Înv.) „nefericire”, „nenorocire”
ticăloșia: sg. ac. 43,6

TIMPAN: s.n. „instrument muzical de percuție, alcătuit dintr-o emisferă de alamă acoperită cu o membrană de piele tăbăcită; aici prima atestarea cuvântului; MDA propune prima atestare la Amfilohie Hotinul, *Gramatica fizicii*, ms. de la sf. sec. al. XVIII-lea.
timpane: pl. ac. 31,27

TINĂ: s.f. (Trans.; Mold.) „noroi”
tina: sg. nom. 11,3;

TINEREL, -EA: s.m./f.
tinerel: s.m. sg. ac. 4,23

TINEREȚE: s.f.
tinerețele: pl. ac. 8,21

TIVITURĂ: s.f.
tivitura: sg. ac. 39,12

TOCMAI: adv.; var. (Reg.) **TOGMA**
togma: 38,27

TOCMEALĂ: s.f.; var. (Pop.) **TOGMEALĂ**
togmală: sg. ac. rezum. cap.29
togmeală: sg. ac. 47,26

(a se) TOCMI: v. IV; var. (Reg.) **(a se) TOGMI**
(să) togmește: ind. prez. 3.sg. rezum. cap.30
am togmit: ind. pf.c. 1.sg. 30,16

TOCMIRE: s.f.; var. (Înv.) **TOGMIRE**
togmirii: sg. gen. 30,33

TOIAG: s.n.
toiagul: sg. nom./ac. 32,10; 38,18, 25; 49,10

TOLBĂ: s.f.; var. (Înv.) **TULBĂ** „geantă care se poartă la șold și în care se poartă diferite obiecte: săgeți, merinde vânat etc.”; „sicriu” (după lat. *loculus*, -i „cutie”, „casetă”)
tulba: sg. ac. 27,3
tulbă: sg. ac. 50,25

(a) TRAGE: v. III „a retrace”; (Pop.) „a cântări”, „a atârna”
trăgând: gerunziu 24,22; 38,29

TRAI: s.n.
traului: sg. dat. 42,7

TRAISTĂ: s.f.
traiste: pl. nom. 40,18;

(a) TRĂI: v. IV
au trăit: ind. pf.c. 3.sg. 5,3, 5, 6, 7, 9, 10, 12, 13, 15, 16, 18, 19, 21, 22, 25, 26, 28, 30; 9,28; 11,11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26; 23,1; 47,28; 50,22
să trăiască: conj. prez. 3.sg./pl. 6,19; 12,13
trăi: inf. prez. fără a 6,20; 42,2; 43,8
va trăi: ind. viit.I. 3.sg. 19,20
ar trăi: cond. prez. 3.sg. 17,18
vei trăi: ind. viit.I. 2.sg. 20,7; 27,40
trăind: gerunziu 25,6; 47,19
a trăi: inf. prez. 27,46
trăiaște: ind. prez. 3.sg. 42,13; 43,7, 27, 28; 45,3, 26, 28

veț trăi: ind. prez. 2.pl. 42,18
(de) trăit: supin 45,7

TRĂITOR, -TOARE: adj.
trăitoriu: m. sg. nom. rezum. cap.21

TREAPTĂ: s.f.
treapta: sg. ac. 40,13

(a) TREBUI: v. IV
trăbuie: ind. prez. impers. 18, 18
trăbuia: ind. imp. impers. 20,9; 34,31

(a) TRECE: v. III
au trecut: ind. pf.c. 3.sg./pl. rezum. cap.7; 8,6; 12,6; 32,22, 31; 33,18; 50,3
trecusă: ind. m.m.c.pf. 3.sg. 40,4
trecuse: ind. m.m.c.pf. 3.pl. 7,10
trecând: gerunziu 12,8, 9; 15, 17; 26,8; rezum. cap.28; 29,28; 31,21; 32,23; 36,38; 37,28; 38,12; 41,53
oi trece: ind. viit.I. 1.sg. 15,2; 31,52
(nu) trece: imperativ prohib. 2.sg. 18,3
veț trece: ind. viit.I. 2.pl. 18,5
treci: imperativ 2.sg. 28,2
vei trece: ind. viit.I. 2.sg. 31,52
am trecut: ind. pf.c. 1.sg. 32,10
a treace: inf. prez. 48,17

TRECUT, -Ă: adj. „de mai înainte”
trecută: adj. f. sg. nom. 41,30

(a) TREPĂDA: v. I; var. (Înv. și reg.) **(a) TREPEDA** (Despre persoane) „a umbla fără astâmpăr de colo până colo”
au trepedit: ind. pf.c. 3.pl. 49,22

TRETIN, Ă: adj. „de trei ani”
tretină: f. sg. ac. 15,9

TRIMIS, -Ă: adj.
trimis: m. sg. nom. 37,14
trimiși: m. pl. nom. rezum. cap.42

(a se) TRIMITE: v. III
au trimis: ind. pf.c. 3.sg. 19,13; 39,20; 40,3; 41,8; 45,5, 7
au trimis: ind. pf.c. 3.sg. 20,2; 28,6; 32,3, 16; 38,20, 25; 46,28
trimițându(-să): gerunziu rezum. cap.24
va trimite: ind. viit.I. 3.sg. 24,7, 40
trimițind: gerunziu 27,42; 37,32
oi trimite: ind. viit.I. 1.sg. 27,45; 38, 17
trimis-au: ind. pf.c. 3.sg. 31,4
trimite: ind. prez. 3.sg. rezum. cap.32; rezum. cap.45
trimețu: ind. prez. 1.sg. 32,5
au trimis: ind. pf.c. 3.sg. 32,18
voi trimite: ind. viit.I. 1.sg. 37,13
vei trimite: ind. viit.I. 2.sg. 38,17
am trimis: ind. pf.c. 1.sg. 38,23
(să) triimite: ind. prez. 3.sg. rezum. cap.39
(m-)am trimis: ind. pf.c. 1.sg. 40,15
(să) triimit: ind. prez. 3.pl. rezum. cap.42
trimeț: imperativ. 2.pl. 42,16
a trimite: inf. prez. 43,4
(m-)am triimis: ind. pf.c. 1.sg. 45,8
trimițând: gerunziu 45,23
trimisease: ind. m.m.c.pf. 3.sg. 45,27; 46,5

TRIST, -Ă: adj.
tristă: f. sg. nom. 34,3
triști: m. pl. ac. 40,6
(mai) tristă: f. sg. nom. 40,7

TRUFIE: s.f.
trufia: sg. nom. rezum. cap.11

TRUP: s.n.
trup: *sg. nom./ac.* 2,23, 24; 6,3; 9,15
trupul: *sg. nom./ac.* 2,23; 6,12, 17; 7,15, 16, 21; 8,17; 9,11, 15, 17; 17,13, 24; 29,14; 37,27; rezum. cap.50
trupul: *sg. gen (a + tot)* 6,13, 19; 9,16
trupului: *sg. gen.* 17,23
trupuri: *pl. ac.* 47,18
trupurilor: *pl. gen.* 50,3

TUFĂ: s.f.
tufe: *pl. ac.* 21,34; 22,13

TULBURAT, -Ă: *adj. var. (Înv.)* **TURBURAT**
turburaț: *adj. m. pl. nom.* 42,28

(a) TUNDE: v. III
au tuns: *ind. pf.c. 3.pl.* 41,14

TUNDERE: s.f.
tunderea: *sg. ac.* 31,19; 38,13

TUNZĂTOR: s.m.
tunzătorii: *pl. ac.* 38,12

TURMĂ: s.f.
turmii: *sg. gen.* 4,4; 31,38
turme: *pl. nom./ac.* 13,5; 29,2; 30,43; 32,7, 10; 33,8; 38,17; 50,8
turmelor: *pl. gen./dat.* 13,7; 36,7; 37,12; 47,4
turmă: *sg. ac.* 21,28; 27,9; 32,8, 16
turmele: *pl. nom./ac.* 29,3, 7, 8; 30,32, 36, 38, 40; 31,4, 8, 18, 41, 43; 32,7, 19; 33,13; 37,16; 46,32; 47,1
turma: *sg. ac.* 29,6, 9, 11; 30,35, 40; 37,2
turmei: *sg. gen., în s. propr.* **Turnul Turmei** 35,21
turmei: *sg. gen.* 38,12

TURN: s.n.
turnului: *sg. gen. rezum. cap.11*
turn: *sg. ac.* 11,4
turnul: *sg. ac.* 11,5
Turnul: *sg. ac., în s. propr.* **Turnul Turmei** 35,21

(a se) TURNA: v. I
(să) turna: *ind. imp. 3.sg.* 30,38
turnând: *gerunziu* 42,35

TURTUREA: s.f.; *var. (Reg.)* **TURTURE:** s.m.
turture: *m. sg. ac.* 15,9

Ț

ȚAP: s.m.
țapii: *pl. nom./ac.* 30,35, 39
țapi: *pl. nom.* 32,14

ȚARĂ: s.f.
țara: *sg. ac. rezum. cap.12*
țară: *sg. ac.* 36,6
țările: *pl. ac.* 10,5
țări: *pl. ac.* 10,20, 31
țărăle: *pl. gen (a + toate)* 11,9
țărâ: *sg. gen.* 42,30
țărăle: *pl. ac.* 45,5

ȚARINĂ: s.f.
țarina: *sg. nom./ac. rezum. cap.23; 23,11, 17, 20; 25,9*
țarinii: *sg. gen.* 23,9, 19; 27,27
țarină: *sg. ac.* 23,13

ȚEREMONIE: s.f.; *vezi* **CEREMONIE**

ȚĂRĂNĂ: s.f.
țărâna: *sg. ac.* 2,7
țărână: *sg. nom./ac.* 3,19

ȚĂRM: s.n.; *var. (Înv. și reg.)* **ȚĂRMURE**
țărurile: *pl. ac.* 22,17; 41,3; 49,13

ȚEAPĂN: *adv. (aici)* „aspru”, „dur”
țapân: *adv.* 42,30

ȚIIITOARE: s.f. „concupină”
țiiitoarea: *sg. nom.* 22,24; 35,22; 36,12
țiiitoarelor: *pl. gen.* 25,6

(a se) ȚINE: v. IV; *var. (a se)* **ȚINEA**
ține: *imperativ 2.sg.* 21,18
să (să) ție: *conj. prez. 3.sg. rezum. cap.6; 41,35*
să ție: *conj. prez. 3.sg.* 7,3
au ținut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 7,24; 26,5; 47,17
vor ținea: *ind. viit.I. 3.pl.* 12,12
oi ține: *ind. viit.I. 1.sg.* 13,9
să ținem: *conj. prez. 1.pl.* 19,32, 34
ține: *ind. imp. 3.sg.* 25,25; 39,16
ai ținut: *ind. pf.c. 2.sg.* 27,36
țineț: *imperativ 2.pl.* 37,22
ții: *ind. prez. 2.sg.* 38,18
țineam: *ind. imp. 1.sg.* 39,15, 18; 40,11
(să) ținea: *ind. imp. 3.pl.* 39,22; 40,4
(să) ține: *ind. prez. 3.sg.* 42,34, 36
ține: *ind. prez. 3.sg.* 43,14
ținind: *gerunziu* 43,26
ține: *inf. prez. fără a* 44,1
să (vă) țineți: *conj. prez. 2.pl.* 45,7

ȚINUT: s.n.
ținutul: *sg. ac.* 13,10, 11; 14,7; 19,25; 32,3; 35,22; 36,35
ținutului: *sg. gen.* 19,28, 29; 34,1, 2; 42,12
ținuturile: *pl. nom./ac.* 26,3, 4; 41,34, 46, 57

ȚIPĂT: s.n.
țipăt: *sg. ac.* 27, 38

U

(a se) UCIDE: v. III
ucide: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.4*
va ucide: *ind. viit.I. 3.sg.* 4,14, 15; 27,42
să ucigă: *conj. prez. 3.sg./pl.* 4,15; 26,7
am ucis: *ind. pf.c. 1.sg.* 4,23
au ucis: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 4,25; 34,26; rezum. cap.37; 49,6
să ucig: *conj. prez. 1.sg.* 6,17
(să) va ucide: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,11
vor ucide: *ind. viit.I. 3.pl.* 12,12; 20,11
să ucizi: *conj. prez. 2.sg.* 18,25
voi ucide: *ind. viit.I. 1.sg.* 18,31
vei ucide: *ind. viit.I. 2.sg.* 20,4
oi ucide: *ind. viit.I. 1.sg.* 27,41
ucigă(-să): *conj. prez. fără să 3.sg.* 31,32
(să) ucig: *ind. prez. 3.pl. rezum. cap.34*
ucigând: *gerunziu* 34,25
a ucide: *inf. prez. rezum. cap.37; 37,18*
să ucidem: *conj. prez. 1.pl.* 37,20
vom ucide: *ind. viit.I. 1.pl.* 37,26
ucisesă: *ind. m.m.c.pf. 3.pl.* 37,31
(s-)au ucis: *ind. pf.c. 3.sg.* 38,7
ucide: *imperativ 2.sg.* 42,37; 43,16

UCIS, -Ă: s.m./f.
uciși: *s.m. pl. ac.* 34,27

(a se) UITA: v. I
(s-)au uitat: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,5; 8,13; 19,28; 31,42; 40,23
să (te) uiți: *conj. prez. 2.sg.* 19,17
uitându(-să): *gerunziu* 19,26; 26,8; 30,39
(să) uită: *ind. imp. 3.sg.* 24,21
(să) uită: *ind. prez. 3.sg.* 25,18
(să) va uita: *ind. viit.I. 3.sg.* 27,45; 41,30
(s-)ar fi uitat: *cond. pf. 3.sg.* 28,8
a (mă) uita: *inf. prez.* 41,51
să (te) uiți: *conj. prez. 2.sg.* 50,17

UITARE: s.f. „privire”; „înfățișare”
uitare: *sg. ac.* 30,38
uitarea: *sg. ac.* 30,41

ULIȚĂ s.f.
ulițele: *pl. ac.* 10,11
uliță: *sg. ac.* 19,2

UMĂR: s.m./n.
umerile: *pl. ac.* 9,23
umerele: *pl. ac.* 21,14
umăr: *sg. ac.* 24,46
umărul: *sg. ac.* 49,15

(a) UMBLA v. I; var. (Înv. și reg.) **(a) ÎMBLA**
umbând: *gerunziu* 3,8
au umblat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 5,22, 24; 6,9; 48,15
umbă: *imperativ 2.sg.* 17, 1
umblu: *ind. prez. 1.sg.* 24,40, 42; 28,20
a umbra: *inf. prez.* 33,13
îmbland: *gerunziu* 12,9

UMBRAR: s.n. (Înv.) „locuință”, (aici) „cort”
umbrariului: *sg. gen.* 18,1, 2
umbrariu: *sg. ac.* 18,6, 9

UMBRĂ: s.f.
umbra: *sg. ac.* 19,8

(a se) UMFLA: v. I; var. (Înv. și reg.) **(a se) ÎMFLA**
înlându(-să): *gerunziu* 31,36

(a se) UMPLE: v. III; var. (Înv. și pop.) **(a se) ÎMPLE**
umpleți: *imperativ 2.pl.* 1,22, 28
au umplut: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,21
(s-)au umplut: *ind. pf.c. 3.sg.* 6,11
umplutu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 6,13
umpleți: *imperativ 2.pl.* 9,1, 7
să (să) umple: *conj. prez. 3.sg.* 27,29
să umple: *conj. prez. 3.pl.* 42,25
au împlut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 7,18; 21,19
împluse: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 24,16
împlându-: *gerunziu* 26,15

UNCHI: s.m.
unchiului: *sg. gen.* 28,2
unchiu-său: *sg. gen.* 29,10

UNEALTĂ: s.f. (Înv.; la pl.) „bunuri”
unealtele: *pl. ac.* 31,37

(a se) UNGE: v. III
vei unge: *ind. viit.I. 2.sg.* 6,14
ai uns: *ind. pf.c. 2.sg.* 31,13
ungând: *gerunziu* 35,14
a (să) unge: *inf. prez. rezum. cap.* 50
să ungă: *conj. prez. 3.pl.* 50,2

UNS, -Ă: adj.
unse: *m. pl. gen.* 50,3
uns: *m. sg. nom.* 50,25

UNT: s.n.
unt: *sg. ac.* 18,8

UNTDELEMN: s.n.
untdelemn: *sg. ac.* 28,18; 35,14

URĂCIUNE s.f.; var. (Înv. și reg.) **URĂCIUNE** (Înv. și reg.) „ură”
urăciune: *sg. ac.* 37,5
urăciunei: *sg. dat.* 37,8

URĂȚ, -Ă: adj. „odios”, „groaznic”; „nesuferit”
urăt: *adj. n. sg. nom.* 34,7, 30
urâte: *f. pl. nom.* 41,3, 19
urăț: *adj. m. pl. nom.* 46,34

URBIRE: s.f.; vezi **ORBIRE**

URDUROS, -OASĂ: adj.
urduroși: *f. pl. ac.* 29,17

URECHE: s.f.
urechile: *pl. ac.* 20,8
urechile: *pl. ac.* 35,4; 44,18; 50,4

URGIE: s.f.
urgia: *sg. nom.* 27,44

(a) URGISĂ: v. IV „a desconsidera”, „a umili”; „a oropsi”
urgisind: *gerunziu rezum. cap.* 16
a fi urgisită: *pasiv inf. prez.* 29,33

URIAȘ: s.m.
urieș: *pl. nom.* 6,4

(a) URÎ: v. IV
aș urât: *ind. pf.c. 2.pl.* 26,27
urăsă: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 27,41
ureaște: *ind. prez. 3.sg.* 29,31
au urât: *ind. pf.c. 3.pl.* 37,4

(a) URMA: v. I
urmând: *gerunziu* 18,14; 43,7
au urmat: *ind. pf.c. 3.sg.* 24,61; 36,38
urmează: *ind. prez. 3.sg.* 32,20; rezum. cap.41; 44,8
oi urma: *ind. viit.I. 1.sg.* 33,14
urmând: *gerunziu* 34,22
urma: *ind. imp. 3.pl.* 41,19
or urma: *ind. viit.I. 3.pl.* 41,30
vor urma: *ind. viit.I. 3.pl.* 41,35

URMĂ: s.f.
urmă: *sg. ac., în loc. adv. (mai) pre urmă/despre urmă/de pre urmă* 30,42; 33,2, 7; rezum. cap.42; 47,2; 49,1
urmă: *sg. ac., în loc. adv. pe urmă* 41,9
urmele: *pl. ac.* 33,14

URMĂTOR, -TOARE: adj./s. „care urmează după cineva sau ceva”; (Înv.) „urmaș, succesori”
următorii: *s.m. pl. ac. rezum. cap.* 17
următoriu: *adj. m. sg. ac.* 17,21

(a se) URZI: v. IV „a (se) spune”, „a (se) povesti”; (Înv.) „a (se) întemeia”
(să) urzește: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.* 5
(să) urzește: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.* 11

(a se) USCA: v. I „a (se) zvânta”, „a (se) zbici”
(s-)au uscat: *ind. pf.c. 3.sg.* 8,13, 14

USCAT: s.n.
uscatul: *s. n. sg. nom./ac.* 1,9, 10

USCĂCIUNE: s.f. „slăbiciune (a corpului)”
uscăciune: *sg. ac.* 41,21

USEBIRE: s.f.; vezi **OSEBIRE**

(a se) USPĂTA: v. I; vezi **(a se) OSPĂTA**

USPĂȚ: s.n.; vezi **OSPĂȚ**

UȘĂ: s.f.
ușe: *sg. ac.* 4,7; 6,16
ușa: *sg. ac.* 18,1, 2, 10; 19,6, 9, 10, 11; 43,19

V

VACĂ: s.f.
vacă: *sg. ac.* 15,9
vac: *pl. nom./ac.* 32,15; 33,13; rezum. cap.41; 41,2, 18, 19, 26, 27

VAD: s.n.
vadul: *sg. ac.* 32,22; 49,13

VADRĂ: s.f.; var. (Reg.) **VEADRĂ**
vadră: *sg. ac.* 24,15
vadra: *sg. ac.* 24,16, 17, 18, 20, 43, 45, 46
veadra: *sg. ac.* 24,14

VALE: s.f.
Valea: *sg. nom./ac.*, în s. propr. **Valea Sălvatecă/Valea Luminoasă/Valea Împăratului** 12,6; 14,3, 8, 10, 17
vale: *sg. ac.* 13,18
vlea: *sg. ac.* 14,13, 17; 18,1; 37,14

VAR: s.n.
var: *sg. ac.* 11,3

VARĂ: s.f.
vara: *sg. nom.* 8,22

VAS: s.n. „recipient”; „bagaj”; „navă”
vasăle: *pl. ac.* 24,53; 43,11
vasele: *pl. nom.* 49,5

VĂDUVĂ: s.f.
văduvă: *sg. nom.* 38,11

VĂDUVIRE: s.f.
văduvirii: *sg. gen.* 38,14, 19

VĂR, VARĂ: s.m./s.f.
vară: *sg. nom.*, în sintagm. **vară primare** 29,10

(a se) VĂRSA: v. I
(s-)au vărsat: *ind. pf.c. 3.pl.* 7,6, 10, 18
va vărsa: *ind. viit.l. 3.sg.* 9,6
vărsând: *gerunziu* 24,20; 35,14
(nici) vărsaț: *imperativ prohib. 2.pl.* 37,22
au vărsat: *ind. pf.c. 3.sg.* 38,9
vărsatu(-te)-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 49,4
să vearse: *conj. prez. 3.sg.* 43,18

(a) VĂTĂMA: v. I „a leza”; „a jigni”
ar vătăma: *cond. prez. 3.sg.* 26,29

VĂZDUH: s.n.
văzduh: *sg. ac.* 3,8

VĂZUT, Ț: adj.
văzutele: *adj. antep. n. pl. ac.* rezum. cap.37

(a) VĂNA: v. I
vânând: *gerunziu* 27,3

VĂNAT: s.n.
vânatul: *sg. ac.* 27,7, 33
vânatul: *sg. ac.* 25,28; 27,19, 25, 31
vânat: *sg. ac.* 27,31

VĂNĂ: s.f. (Pop.) „tendon (în special la picioare)”
văna: *sg. ac.* 32,32
văna: *sg. ac.* rezum. cap.32; 32,25, 32

VĂNĂTARE: s.f. (Înv. și reg.) „vânătaie”
vânătarea: *sg. ac.* 4,23

VĂNĂTOR: s.m.
vânătoriu: *sg. nom.* 10,9
vânătoriu: *sg. nom.* 10,9; 25,27

VĂNT: s.n.
vânt: *sg. ac.* 41,27

VĂRF: s.n.; var. (Înv. și reg.) **VĂRV**
vârfurile: *pl. nom./ac.* rezum. cap.7; 8,5
vârful: *sg. nom./ac.* 28,12; 44,1
vârful: *sg. ac.* 6,16
vârv: *sg. nom.* 11,4

VĂRSTĂ: s.f.
vârsta: *sg. ac.* 21,5
vârstă: *sg. ac.* 25,8
vârsta: *sg. ac.* 43,33

VĂRTOS: adj./adv. „aspru”; „mai degrabă”, „mai cu seamă”
(mai) vârtos: *adv.* 23,11
vârtos: *adv.* rezum. cap.42
vârtoasă: *adj. f. sg. nom.* 49,7
(mai) vârtos: *adv.* 19,9

VEAC: s.m.
veac: *sg. ac.*, în loc. *adv.* **în veac** „pururea”, „întotdeauna” 6,3
veac: *sg. ac.*, în loc. *adj.* **din veac** „din vremuri de demult” 6,4
veaci: *pl. ac.*, în loc. *adv.* **până în veaci** „pentru totdeauna” 13,15
veci: *pl. ac.*, în loc. *adv.* **în veci** „pururea” 17,7

VECHI, VECHE: adj.
vechi: *m. pl. nom.* 18,11
vechiu: *m./n. sg. nom./ac.* 18,12; 37,20, 24
vechie: *f. sg. nom.* 18,13
(cea mai) veache: *f. sg. ac.* 24,2

VECIE: s.f.
vecie: *sg. ac.*, în loc. *adv.* **în vecie** „veșnic” 3,22

VECIN: s.m. „semen”, „aproape(le)”
vecinul: *sg. ac.* 11,3
vecinului: *sg. gen.* 11,7

(a se) VEDEA: v. II
să vază: *conj. prez. 3.sg.* 2,19; 8,8; 11,5; 34,1
au văzut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,4, 10, 12, 18, 21, 25, 31; 3,6; 8,13; 9,23; 12,14; 13,10; 16,13; 19,28; 22,4, 13; 24,63; 26,8; 28,12; 29,2, 24; 31,24; rezum. cap.32; 33,5; 37,9, 25; 38,2; 43,29; 49,15; 50,22
văzind: *gerunziu* 6,5; 9,22; 21,9, 19; 40,16; 45,27
văzând: *gerunziu* 6,12; 16,5; 23,18; 29,31; 32,25; 37,4; 38,15; 42,21, 27; 47,29; 48,8, 17; 50,1, 11
am văzut: *ind. pf.c. 1.sg./pl.* 7,1; 16,13; 31,10, 12; 33,10; 37,6; 46,30
văzându(-să): *gerunziu* 16,4; 30,1;
ai văzut: *ind. pf.c. 2.sg.* 16,13; 20,10; 37,10; 41,32
văzându-: *gerunziu* 18,2; 37,18; 43,16

văzindu-: *gerunziu* 19,1; 29,10; 32,2; 40,6; 46,29
(s-)au văzut: *ind. pf.c. 3.sg.* 19,14
văzut-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 33,1
aș fi văzut: *cond. pf. 1.sg.* 33,10
văzut-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 37,9
a fi văzut: *inf. pf.* 38,22
au văzut: *ind. pf.c. 3.sg., în loc. v. (Înv.). visu au văzut* 37,9
au văzut: *ind. pf.c. 3.sg./pl., în loc. v. (Înv.) au văzut vis/au văzut visu* „au visat” 40,5; 41,5
aș văzut: *ind. pf.c. 2.pl.* 40,8; 45,13
am văzut: *ind. pf.c. 1.pl., în loc. v. (Înv.) vis am văzut* 40,8
văzut-au: *ind. pf.c. 3.sg., în loc. v. (Înv.) văzut-au vis* 41,1
am văzut: *ind. pf.c. 1.pl., în loc. v. (Înv.) am văzut vis/am văzut visu* 40,16; 41,11, 22
văzusă: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 41,17; 42,9
văd: *ind. prez. 3.pl.* 45,12
văzând: *gerunziu* 6,2
văzind: *gerunziu* 24,30, 64; 28,6; 39,13
văzindu-: *gerunziu* 34,2
voi vedea: *ind. viit.l. 1.sg.* 9,16
vor vedea: *ind. viit.l. 3.pl.* 12,12
vezi: *imperativ 2.sg.* 13,14; 31,12; 37,14, 32
vezi: *ind. prez. 2.sg.* 13,15; 31,43
vede: *ind. prez. 3.sg., în s.propr. Puțul-Celui-ce-Viețuiaște-și-mă-Veade* 16,14
voi vedea: *ind. viit.l. 1.sg.* 18,21; 21,16; 45,28
veade: *ind. prez. 3.sg., în s. propr. Domnul Veade* 22,14
va vedea: *ind. viit.l. 3.sg., în s. propr. Domnul-va-Vedea* 22,14
vede: *ind. prez. 3.sg., în s. propr. A-Celui-ce-Este-și-Vede* 24,62; 25,11
vedea: *inf. prez. fără a* 27,1; 48,10
veade: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.28*
(să) vedea: *ind. imp. 3.sg.* 29,20; 30,37
oi vedea: *ind. viit.l. 1.sg.* 32,20; 33,14
(să) vede: *ind. prez. 3.sg.* 38,24
să vedeți: *conj. prez. 2.pl.* 42,9
a vedea: *inf. prez.* 42,12; 44,26
veți vedea: *ind. viit.l. 2.pl.* 43,3; 44,23
veți vedea: *ind. viit.l. 2.pl.* 43,5
va vedea: *ind. viit.l. 3.sg.* 44,31
vedeți: *ind. prez. 2.pl.* 47,23
vedeți: *ind. prez. 2.pl.* 50,20

VEDENIE: s.f.
vedeniei: *sg. gen.* 22,2
videnie: *sg. ac.* 15,1

VEDERE: s.f.; var. (Înv.) **VEDEARE** „privire”; „imagine”; „văz”
vederea: *sg. nom./ac.* 25,18; 30,37
vedere: *sg. ac.* 2,9; 3,6
vedeare: *sg. ac.* 29,17; 39,6; 49,22
vedearea: *sg. ac.* 48,11

(a se) VENI: v. IV
au venit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 6,13; 8,11; 11,31; 12,5; 13,18; 14,5, 7, 24; 18,21; 19,1; 20,3; 22,9; 22,20; 23,2; 24,30; 26,32; 27,30; 28,5; 29,1, 13; 33,17; 35,6, 16; 37,14; 41,47; 42,10, 21, 29; 45,25; 46,1, 6; 46,31; 47,1, 5, 15, 18; 50,10, 18
veniți: *imperativ 2.pl.* 11,7; 37,20; 45,18;
venisă: *ind. m.m.c.pf. 3.sg./pl.* 13,3; 24,32
oi veni: *ind. viit.l. 1.sg.* 18,10; 33,14
a veni: *inf. prez.* 24,5, 8, 39; 30,30; 41,50, 54; 45,19; 48,5
vei veni: *ind. viit.l. 2.sg.* 24,41
am venit: *ind. pf.c. 1.sg./pl.* 24,42; 42,11; 47,4
venind: *gerunziu* 24,45, 58, 63; 25,29; 26,26; 28,11; 30,38; 31,10, 52; 32,11; 33,1; 43,21; 48,7
venise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 25,24; 33,16
aș venit: *ind. pf.c. 2.pl.* 26,27; 42,7, 9, 12
ai venit: *ind. pf.c. 2.sg.* 27,33
va veni: *ind. viit. 1.sg.* 27,40; 30,33; 32,8; 42,15; 44,23; 49,10, 26
venit-au: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 33,7; 35,27
ar veni: *cond. prez. 3.pl.* 34,5

vor veni: *ind. viit.l. 3.pl.* 41,29
venia: *ind. imp. 3.pl.* 41,57
am fi venit: *cond. pf. 1.pl.* 43,10
(s-)au venit: *ind. pf.c. 3.sg.* 43,34
vino: *imperativ 2.sg.* 12,1; 19,32; 31,44; 37,13
vii: *ind. prez. 2.sg.* 16,8
vine: *ind. prez. 3.sg.* 24,65; 29,6; 32,18; 37,19; 48,2
să vie: *conj. prez. 3.sg.* 26,17; 49,6
vinea: *ind. imp. 3.sg./pl.* 29,9; 34,7
vinind: *gerunziu* 37,25; 46,29

VENIRE: s.f.

venirea: *sg. ac. rezum. cap.47*

VERDE: adj.

verde: *f. sg. ac.* 1,11, 12

verzi: *f./n. pl. nom./ac.* 8,11; 9,3; 30,37; 41,3

VERDEAȚĂ: s.f.

verdeața: *sg. ac.* 2,4

verdețile: *pl. ac.* 19,25

VERGURĂ: s.f. (Înv. și reg.) „fecioară”

vergura: *sg. nom./ac.* 24,43; 34,2

VESEL, -Ă: adj.

vesel: *m. sg. nom. rezum. cap.14*

veasel: *m. sg. nom.* 46,30

veaseli: *m. pl. nom.* 47,25

(a se) VESELI: v. IV

(s-)au veselit: *ind. pf.c. 3.pl.* 43,34

VESTE: s.f.

veste: *sg. nom.* 22,20

(a se) VESTI: v. IV

au vestit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 9,22; 12,15; 14,13; 24,28; 29,12; 38,24; 45,26; rezum. cap.47

să vestim: *conj. prez. 1.pl.* 11,4

(să) vestește: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.18*

vestindu(-să): *gerunziu* 24,30

vestindu-: *gerunziu* 26,32

vestitu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 27,42

(s-)au vestit: *ind. pf.c. 3.sg.* 31,22; 45,16; 48,1

vesteaște: *imperativ 2.sg.* 37,14

vestiți: *imperativ 2.pl.* 45,13

să vestească: *conj. prez. 3.sg.* 46,28

oi vesti: *ind. viit.l. 1.sg.* 46,31

vestit-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 47,1

vestesc: *ind. prez. 1.sg.* 49,1

VESTIT, -Ă: adj.

vestiți: *m. pl. nom.* 6,4

VESTITOR, -TOARE: adj.; var (Înv.) **VESTIRORIU**

vestitoriu: *m. sg. ac.* 41,11

VEȘMÂNT: s.n.; var. (Reg.) **VĂJMÂNT**

văjmântului: *sg. gen.* 39,12

văjmântul: *sg. ac.* 49,11

veșmintele: *pl. ac.* 24,53; 35,2; 38,14; 44,13

veșmintelor: *pl. gen.* 27,27

veșminte: *pl. ac.* 45,22, 23

VEȘNIC, -Ă: adj.; var. (Înv. și pop.) **VECINIC, -Ă**

vecinice: *n. pl. ac.* 9,12

vecinică: *f. sg. ac.* 9,16; 17,13

veacinică: *f. sg. ac.* 17,8, 19; 48,4

veacinic: *m. sg. gen.* 21,33

veacinice: *n. pl. gen.* 49,26

(a se) **VEȘTEJI**: v. IV
(s-)au **veștežit**: *ind. pf.c. 3.sg. 32,25, 32*

VEȘTEJIRE: s.f.
veștejirie: *sg. ac. 41,21*

VIAȚĂ: s.f.
viiăță: *sg. ac. 2,7; 7,22*
vietți: *sg. gen./dat. 2,9; 3,14, 17, 22, 24; rezum. cap.5; 6,17; 7,11, 15; 25,7, 17; 27,46; 47,8, 28; 50,25*
viață: *sg. ac. 18,10*
viața: *sg. ac. 18,14; 42,16*
viiăța: *sg. ac. 42,15*

VICLEAN, -Ă: adj.
(mai) **viclean**: *m. sg. nom. 3,1*
viclean: *m. sg. nom. 38,7*

VICLENIE: s.f.; var. (Înv. și reg.) **HICLENIE**
viclenia: *sg. ac. rezum. cap.3*
hiclenia: *sg. ac. rezum. cap.29*

VICLEȘUG: s.n.
vicleșug: *sg. ac. 34,13*

VIE: s.f.
vie: *sg. ac. 9,20; 49,11*

(a) **VIETUI**: v. IV
vietuiaște: *ind. prez. 3.sg., în s. propr. Puțul-Celutce-Vietuiaște-și-mă-Vede 16,14*

VIITOR, -TOARE: adj./s.
(celor) **viitoare**: *s.n. pl. dat. 41,11*
viitoare: *f. sg. ac. 41,27*
viitoarea: *adj. antep. f. sg. ac. 41,36*
(ceale) **viitoare**: *s.n. pl. nom./ac. rezum. cap.49; 49,1*

VIN: s.n.
vin: *sg. ac. 9,21, 24; 14,18; 19,32, 33, 34, 35; 27,25, 28, 37; 49,11*
vinul: *sg. ac. 49,12*

VINĂ: s.f.
vina: *sg. ac. 31,36*

(a se) **VINDE**: v. III
(s-)ar fi **vânzând**: *cond. prez. perifr. 3.pl. 42,1*
vânzându-: *gerunziu 47,20*
au vândut: *ind. pf.c. 3.sg./pl. 25,33; 31,15; 37,28, 36*
vânduse: *ind. m.m.c.pf. 3.sg. 25,34*
aș vândut: *ind. pf.c. 2.pl. 45,5*
vânzând: *gerunziu rezum. cap.47; 47,14*
vinde: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.25*
(să) **vinde**: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.37; 42,2*
să vindem: *conj. prez. 1.pl. 37,27*
vindea: *ind. imp. 3.sg. 41,56*
(să) **vindea**: *ind. imp. 3.sg. 42,6*
a vinde: *inf. prez. rezum. cap.47; 47,22*

VINOVAȚ, -Ă: adj.
vinovat: *m. sg. nom. 43,9; 44,32*

VIS: s.n.
vis: *sg. ac. rezum. cap.28; 31,11, 24; 46,2*
visuri: *pl. ac. rezum. cap.37; 42,9*
visul: *sg. nom./ac. 37,5, 6; 40,9, 16; 41,8, 24; 41,32*
visurilor: *pl. gen. 37,8*
visu: *sg. nom. 37,10*
visurile: *pl. nom./ac. 37,20; rezum. cap.40; rezum. cap.41; 41,12*

visului: *sg. gen. 40,12, 18; 41,26*
visu: *sg. ac., în loc. v. (Înv.) visu au văzut/am văzut visu/au văzut visu 37,9; 41,5, 22*
vis: *sg. ac., în loc. v. (Înv.) am văzut vis/au văzut vis/văzut-au vis 40,5, 16; 41,1, 11*
visuri: *pl. ac., în loc. v. (Înv.) văzut-am visuri 41,15*

(a) **VISA**: v. I
visază: *ind. prez. 3.sg. 37,19*

VISON: s.n. „țesătură fină de in”
vison: *sg. ac. 41,42*

VISTIERIE: s.f.
vistieria: *sg. ac. 47,14*

VITĂ: s.f.
vite: *pl. ac. 43,16*

VITEAZ, -Ă: s.
viteaji: *s.m. pl. ac. 14,14*

VIȚĂ: s.f.
viță: *sg. ac. 40,9; 49,11*

VIȚEL: s.m.
vițal: *sg. ac. 18,7*
vițăluț: *sg. ac. 18,8*

VIU, VIE: adj.
viu: *m./n. sg. nom./ac. 1,21, 24, 30; 2,7, 19; 3,22; 8,21; 9,3, 10, 12, 15, 16; 46,30*
vii: *m. pl. dat. 3,20*
vie: *f. sg. ac. 26,19*

VOIE: s.f.
voia: *sg. nom./ac. 22,7; rezum. cap.24; 38,18*

VOIEVOD: s.m.
voievodului: *sg. gen./dat. 37,36; 40,3*
voivodului: *sg. gen. 41,10*

VORBĂ: s.f.
vorba: *sg. ac. 24,9, 33; 27,30, 34*
vorbei: *sg. dat. 31,50*
vorbe: *pl. ac. 49,21*

(a) **VORBI**: v. IV
vorbind: *gerunziu 19,14*
vorbiia: *ind. imp. 3.sg. 29,9*

VRACI: s.m.
vracilor: *pl. dat. 50,2*

VRAJBĂ: s.f.
vrajbe: *pl. ac. 3,15*

VRĂJMAȘ: s./adj.
vrajmaș: *adj. m. sg. nom. 16,12*
vrajmașilor: *s.m. pl. gen. 22,17; 24,60*

(a) **VREA**: v. II
vei vrea: *ind. viit.I. 2.sg. 20,7*
va vrea: *ind. viit.I. 3.sg. 24,5, 8, 39*
vrând: *gerunziu 24,21; 28,11; rezum. cap.37; 37,22*
am vrut: *ind. pf.c. 1.sg. 27,12*
vream: *ind. imp. 1.sg. 27,20*
vreau: *ind. prez. 1.sg./III.pl. 27,46; 30,31; 34,21*
ai vrut: *ind. pf.c. 2.sg. 29,25; 31,27*
au vrut: *ind. pf.c. 3.sg. 31,20; 37,35*

veți vrea: *ind. viit.I. 2.pl.* 34,15
veț vrea: *ind. viit.I. 2.pl.* 34,17
vreal: *ind. prez. 2.sg.* 38,17; 43,4
vrea: *ind. prez. 3.sg.* 41,25; 42,6
vreaț: *ind. prez. 2.pl.* 42,34
vrei: *ind. prez. 2.sg.* 43,5
vreați: *ind. prez. 2.pl.* 43,11
aț vrut: *ind. pf.c. 2.pl.* 44,15

VREDNICIE s.f.

vrednicie: *sg. ac., în loc. adv. cu vrednicie* „pe bună dreptate” 42,21

VREME: s.f.

vremi: *pl. ac.* 1,14
vreamea: *sg. nom./ac.* 5,5; 30,41
vreamea: *sg. ac., în loc. adv. în toată vreamea* „permanent” 6,5
vreamea: *sg. ac., în loc. adv. în vreamea aceea* „atunci”, „pe atunci” 13,7; 14,1
vreame: *sg. ac.* 15,16; 17,21; 18,10, 14; 21,22; 37,34; 38,1
vreamea: *sg. nom./ac.* 17,25; 21,2; 24,11; 25,24; 27,40; 29,7, 21; 30,14, 33; 31,10; 35,16; 40,4; *rezum. cap.* 47; 50,4
vreame: *sg. ac., în loc. adv. într-aceea vreame* „pe atunci” 24,62; 31,19
vreamea: *sg. ac., în loc. adv. în vreamea aceea/aceaea* „atunci” 26,15; 48,20
vreame: *sg. ac., în loc. adv. într-aceaea vreame* „atunci” 35,8
vreamea: *sg. ac., în loc. adv. toată vreamea* „permanent” 43,9
vreame: *sg. ac., în loc. adv. în toată vreamea* 44,32
vreame: *sg. ac., în loc. adv. dintr-aceea vreame* „de atunci” 47,26

VRERE s.f.

vreera: *sg. ac.* 24,57
vrearea: *sg. ac.* 45,8; 49,6
vrearii: *sg. gen.* 50,19

Z

ZAVISTNIC, -Ă: *adj. (aici) „îndărătnic”, „înverșunat”*
zaviznic: *n. sg. nom.* 49,7

(a se) ZĂBOVI: v. IV

au zăbovit: *ind. pf.c. 3.sg.* 13,12
zăbovindu(-să): *gerunziu* 37,12
(nu) zăbovi: *imperativ prohib. 2.sg.* 45,9
zebovind: *gerunziu* 26,8

(a) ZĂCEA: v. II

zace: *ind. prez. 3.sg.* 49,25, 31
zăcând: *gerunziu* 22,13; 29,2
zăcea: *ind. imp. 3.pl.* 28,11

ZĂDUF: s.n.; var. (Înv. și reg.) **ZĂDUH**

zăduhul: *sg. ac.* 18,1

ZĂLOG: s.n. (Pop.) „garanție”, „chezășie”; „obiect lăsat ca garanție”

zalogul: *sg. ac.* 38,20

(a) ZĂMISLI: v. IV; var. (Înv.) **(a) ZEMISLI**

au zămislit: *ind. pf.c. 3.sg./pl* 4,1, 17; 16,5; 19,36; 21,2; 29,33, 34, 35; 30,5; 38,3, 18
a fi zămislit: *inf. pf.* 16,4
ai zămislit: *ind. pf.c. 2.sg.* 16,11
a zămisli: *inf. prez.* 25,22
zămislind: *gerunziu* 29,32; 30,7, 19; 38,4
am zămislit: *ind. pf.c. 1.sg.* 38,25
zemislind: *gerunziu rezum. cap.* 16
au zemislit: *ind. pf.c. 3.sg.* 30, 17, 23

ZĂMISLIRE: s.f.

zămislire: *sg. ac.* 25,21; 30,10

(a) ZĂSTRA: v. I; vezi **(a) ÎNZESTRA**

(a) ZBURA: v. I

zboară: *ind. prez. 3.sg.* 7,14

ZBURĂTOR, -TOARE: *adj./s.*

zburătoare: *f. pl. ac.* 7,14
(ceale) zburătoare: *s.f. pl. ac.* 8,17

(a) ZDROBI v. IV

va zdrobi: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,15

ZECIUIALĂ: s.f.; var. (Reg.) **ZĂCIUIALĂ**

zăciuială: *sg. ac. rezum. cap.* 14

zăciuale: *pl. ac.* 14,20

zăciuiile: *pl. ac.* 28,22

ZESTRE: s.f.

zestre: *sg. ac.* 30,20
zeastrea: *sg. ac.* 34,12

ZGĂU: s.n. (Înv.) „uter”; (Înv.; prin. ext.) „pântece”
zgăului: *sg. gen.* 49,25

ZI: s.f.

zio: *sg. ac.* 1,5

zi: *sg. nom./ac.* 1,5, 18; 2,2, 17; 3,5; 17,23, 26; 19,34; 21,4; 22,4; 26,32, 33; 27,45; 29,7; 31,22; 32,4, 32; 33,13, 16; 34,25; 39,11; 40,20; 42,18; 47,26; 48,15

zioa: *sg. nom./ac.* 1,8, 13, 14, 19, 23, 31; 2,3, 4; 5,1, 2; 7,11; 8,5, 13, 22; 15,18; 19,37; 21,8; 24,63; 27,2; 30,35; 35,3, 20; 40,20; 47,29

zile: *pl. nom./ac.* 1,14; *rezum. cap.* 2; 4,3; *rezum. cap.* 7; 7,4, 10, 12, 17, 24; 8,3, 6, 10, 12, 14; 17,12; 18,11; 21,34; 24,1, 55; 25,8; 26,8; 27,44; 29,14, 20; 30,36; 31,23; 35,29; 38,12; 39,7; 40,12, 18; 42,17; 50,3, 10

zillii: *sg. gen.* 1,16; 7,13; 18,1

zilele: *pl. nom./ac.* 5,4, 8, 11, 14, 17, 20, 23, 27, 31; 6,3, 4; 9,29; 10,25; 11,32; 25,7; 26,1; 27,41; 35,28; 47,8, 9, 28; 49,1

zilele: *pl. ac., în loc. adv. în toate zilele* 3,14,7; 8,22; 39,10; 41,56

zilelor: *pl. gen.* 29,27

zioa: *s.f. în loc. adv. zioa și noaptea* 31,40

ZICĂTOARE: s.f.

zicătoare: *sg. nom.* 10,9

(a se) ZICE: v. III

au zis: *ind. pf.c. 3.sg./pl* 1,3, 6, 9, 11, 14, 20, 24, 26, 28, 29; 2,18, 23; 3,1, 4, 9, 10, 11, 12, 13, 14; 3,16, 17, 22; 4,6, 8, 9, 10, 13, 15; 4,23; 6,3, 7, 13; 7,1; 8,21; 9,1, 8, 12, 17, 25, 26; 11,3, 4, 6; 12,1, 7, 11, 18; 13,8, 14; 14,19, 21; 15,2, 5, 7, 8, 9; 16,2, 5, 6, 8, 9, 13; 17,1, 4, 9, 15, 18, 19; 18,3, 5, 6, 9, 10, 13, 15, 17, 20, 23, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32; 19,2, 5, 6, 9, 12, 14, 18, 21, 31, 34; 20,2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 15, 16; 21,6, 7, 9, 12, 22, 24, 29, 30; 22,1, 5, 7, 8, 12; 23,8; 24,2, 6, 11, 17, 23, 28, 31, 33, 40, 42, 46, 56, 57, 58, 65; 25,22, 23, 30, 31, 33; *rezum. cap.* 26; 26,2, 9, 10, 16; 27,1, 6, 13, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 25, 26, 27, 32, 33, 34, 35, 36, 38, 39, 41, 42, 46; 28,16, 17; 29,4, 5, 6, 7, 15, 18, 21, 25, 33, 34, 35; 30,1, 3, 6, 8, 11, 13, 14, 15, 16, 18, 20, 31, 34; 31,5, 8, 11, 12, 26, 29, 35, 36, 46, 48, 51; 32,2, 9, 16, 20, 26; 33,5, 8, 9, 10, 12, 13; 34,11, 30; 35,2, 11, 17; 37,6, 9, 10, 13, 17, 26, 30, 33, 35; 38,8, 11, 16, 17, 22, 24, 26, 29; 39,7, 8, 12, 14, 17; 40,8, 16; 41,9, 15, 39, 41, 44; 42,1, 9, 10, 13, 14, 18, 22, 28, 33, 35, 36, 38; 43,8, 11, 18, 29, 31; 44,4, 10, 15, 16, 18, 25; 45,3, 4, 17, 24, 28; 46,30; 47,5, 18, 23, 29, 31; 48,3, 4, 8, 9, 11, 15; 48,18, 19, 21; 49,1; 50,6, 11, 18, 24
zicând: *gerunziu* 1,22; 2,16; 4,1, 25; 5,29; 8,15; 15,1, 4; 17,17; 18,12, 13, 15; 19,15, 17; 20,11; 21,17; 22,11, 15;

23,3, 5, 10; 24,7, 25, 27, 37, 60; 26,10, 20, 22, 24, 32; 27,31; 28,1, 6, 20; 29,32; 30,23, 24; 31,1, 32; 32,4, 6, 8, 19, 30; 35,10; 37,17; 38,17, 24, 25, 27; 40,7; 41,51, 52; 42,29; 43,3, 5, 16, 27; 44,1, 32; 45,17, 26; 47,1, 15; 48,20; 49,29; 50,5, 16

or zice: *ind. viit.I. 3.pl.* 12,12

ai zis: *ind. pf.c. 2.sg.* 12,19; 32,9; 44,21, 23

să zici: *conj. prez. 2.sg.* 14,23; 40,14

(s-)au zis: *ind. pf.c. 3.sg.* 15,13; 48,2

zicându-: *gerunziu* 15,18; 28,13; 31,3, 24; 46,2

zice: *ind. prez. 3.sg.* 16,10, 11; 22,7, 16; 24,34; 27,2; 32,4, 28; 33,15; 34,4; 43,29; 45,19

am zis: *ind. pf.c. 1.sg./pl.* 18,14; 20,13; 24,42, 45, 47; 26,28; 27,13; 28,15; 42,18, 22; 43,5; 44,26

vei zice: *ind. viit.I. 2.sg.* 20,13

zisease: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 21,2; 42,20

zicea: *ind. imp. 3.sg.* 21,16; 31,8; 37,21, 22

zis-au: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 22,2; 29,5; 30,25, 27; 32,27; 37,14; 38,23; 43,2, 6; 46,3

(să) zice: *ind. prez. 3.sg.* 22,14

oi zice: *ind. viit.I. 1.sg.* 24,14; 26,2

va zice: *ind. viit.I. 3.sg.* 24,44; 41,55; 46,33; 48,20

zicându-: *gerunziu* 27,6

vor zice: *ind. viit.I. 3.pl.* 30,13

zic: *ind. prez. 1.sg.* 31,52

zicând: *gerunziu* 32,17

om zice: *ind. viit.I. 1.pl.* 37,20

să zică: *conj. prez. 3.pl.* 37,32; 43,7; *rezum. cap.46*

au fost zis: *ind. m.m.c.pf. perifr. 3.sg.* 41,54

zisese: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 42,4

aș zis: *ind. pf.c. 2.pl.* 42,16; 44,28

aș fost zis: *ind. m.m.c.pf. perifr. 2.pl.* 43,27, 29

zi: *imperativ 2.sg.* 44,4

ziceți: *imperativ 2.pl.* 45,9

voi zice: *ind. viit.I. 1.sg.* 46,31

veți zice: *ind. viit.I. 2.pl.* 46,34

să zicem: *conj. prez. 1.pl.* 50,17

ZID: s.n.

zidul: *sg. ac.* 49,6

zid: *sg. ac.* 49,22

(a se) ZIDI: v. IV

zidise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg. rezum. cap.1*

au zidit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,3, 7, 19, 22; 4,17; 5,1; 8,20; 10,11; 12,8; 13,18; 14,19; 22,9; 26,25; 35,7

(s-)au zidit: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,4; 5,2

am zidit: *ind. pf.c. 1.sg.* 6,7

zidind: *gerunziu rezum. cap.8; 33,17; rezum. cap.35*

zidea: *ind. imp. 3.pl.* 11,5

ZIDIRE: s.f.

zidirea: *sg. ac. rezum. cap.1; rezum. cap.11*

zidiri: *pl. ac.* 6,16;

ZMOCHIN: s.m.; *vezi SMOCHIN*

ZNOP: s.m.; *vezi SNOP*

ZORI: s.f.(pl.)

zorile: *pl. nom.* 32,26

ZUZIM: s.m. „un popor al cărui teritoriu se afla la est de Iordan”

Zuzim: *sg.ac.* 14,5

